Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	udgivet af Thortsen
Titel | Title:	For Skuespilyndere : et Ugeblad.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 1; H. 14-26
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : E. M. Cohen, 1807
Fysiske størrelse | Physical extent:	2 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

17.- 48.-8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130023646677

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

For
Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

Udgivet
af
Thortsen,
Studiosus juris.

Første Aargangs andet Hefte,
fra
No. 14 — 26.

Kiøbenhavn, 1807.
Trykt og forlagt af E. M. Cohen,
boende paa Hiørnet af Lars- og Nellikegaden.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

No. 14. Om Pantomimer; Skuespillets Nytte; det Wedeljarlsbergske Selskab; Lystspildigteren Demoustier; til Thalias unge Døttre; Noticer.

15. Om Gouverneuren fra Indien; om Gyrithe; Kunstnerbillede; Noticer.

16. Gyrithe ved Hr. Søtoft; det Wedeljarlsbergske Selskab; Anecdoter; Noticer.

17. Om Herman og Dorothea; Gyrithe; i Anledning af et tilsendt Brev; Noticer.

18. Om de gifteførdige Piger; Gyrithe; Noticer.

19. Om Gjældsbeviset og Paschaen i Suresne; Gyrithe; Epilog; til Gyrithes Digter; til Baron Wedeljarlsberg; Noticer.

20. Om Sødskendene fra Landet, om Anstand; Gyrithe; Noticer.

No. 21. Hvilke legemlige og aandige Talenter kan man fordre af den, som føler et sandt Kald til Skuepladsen? om Kostumet; Gyrithe; Anekdoter; Noticer.

22. Om Lige for Lige; hvilke legemlige og aandige Talenter kan man forde af den, som føler et sandt Kald til Skuepladsen? om Forestillingen af onde og intrigante Charakterer; Gyrithe; Noticer.

23. Om Komediegiftermaalet; om den lille Uglspeil; Noticer.

24. Om Mistro og Skielmerie, de giftefærdige Piger, Dobeseddelen; Gyrithe; om Jüngers Maneer; Epigram; Noticer.

25. Om Fruentimmerhævn; Skjelmen og Dosmeren; Gyrithe; Noticer.

26. Publikums vanartede Smag; Gyrithe; Noticer.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

For
Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

No. 14.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Om Pantomimer.

(Af allgemeine Modenzeitung.)

Romerne elskede Pantomimerne overordentligen. Ved høitidelige Jordefærde leiede man ikke sjelden en Pantomimist, hvis Skabning havde Lighed med den Afdødes, som efterlignede hans Gang, Holdning, Bevægelser, ja hele Udvortes, ofte saa skuffende, at man troede at see den Afdøde selv i sin Ligkiste. I en Udgiftsberegning for Huset Polignac fra Aaret 1375, finder man en Post paa fem Sous, som en vis Blaise har erholdet, for at efterligne den afdøde Johann, Søn af Radonnet Armand, Vicomte de Polignac, ved hans Ligfærd.

Den pantomimiske Kunst blev hos Romerne drevet til saa høi en Grad, at den stumme Musik,

som de kaldte den, syntes dem langt mere udtryksfuld end Declamationen. Cassiodor tillægger denne Sort Skuespillere veltalende Fingre, veltalende Hænder og en pathetisk Tausheb. En af Kongen af Pontus's Gesandter, som i Rom saae en pantomimisk Dands, blev saaledes grebet af en Skuespillers Kunst, at han udbad sig ham af Keiser Nero, som den største Foræring, han kunde gjøre hans Herre. "Forundre Dig ikke over min sælsomme Bøn," sagde Gesandten, "Vi have vilde Folkeslag til Naboer, hvis Sprog intet Menneske forstaaer, og "som heller ikke forstaae vort Sprog; men dette "Menneske, som saaledes forstaaer at tale blot ved "Bevægelser, vil bedst kunne forklare Dem min Herres Villie."

En anden Fremmed, som bivaanede dette Skuespil, kunde ikke udtrykke sin Forundring over, at et eneste Menneske, uden at tale, opførte et heelt Stykke, paa anden Maade, end ved at raabe til Skuespilleren: "Menneske, du har flere Sjele i eet Legeme." — Det forunderligste ved disse Skuespil er imidlertid det, at Ansigtstrækkene ikke kunde tale, fordi man bar Masker.

Roscius, hin berømte romerske Skuespiller, vovede at stride med Cicero om, hvo af dem, der kunde udtrykke den samme Tanke paa fleest Maader. Cicero fremkom nu med en uhyre Mængde Vendinger i Sproget, og Roscius med saa mange Bevægelser, at man ikke vidste, hvilke af dem, der vare meest udtryksfulde. — Pantomimerne maae have været noget yderst beundringsværdigt og underholdende, siden man finder, at Roms første Mænd med inderlig Forneielse, toge Deel i dem. Folket havde en saa rasende Lidenskab for Skuespil af denne Art, at man i Constantins Regjeringstid fordrev alle Philosopherne fra Rom under Paaskud af, at man frygtede Hungersnød, men i deres Sted beholdt syttusinde Pantomimister af begge Kjøn i Staden.

Skuespillets Nytte.

(Af allgemeine Modenzeitung.)

Jo mere Skuespillet udgjør en meget væsentlig Deel af den offentlige Undervisning, jo mere fortjener det Øvrighedens Opmærksomhed. Det ind-

skrænker Ideekredsen og fornedrer Sielen, naar det spilles af talentløse Mennesker, hvis Tale løber mere maskinmassig af, end synes at flyde fra et følende Hjerte. Skuespillet er farligt, naar Stykkerne skade Anstændighed og Sædelighed, naar der i dem herster en grov Intrigue, naar Dyden gjøres latterlig, naar den faderlige Autoritet og Lovene spottes og Letsindigheden triumpherer, da er det en Skole for Lasten og Sædernes Fordærvelse.

Skal Skuespillet stifte sand Gavn, maa det kun forestille saadanne Stykker, hvori Lumskhed, Utroskab, Forførelse blot synes at lykkes, eller kun ere af meget ustadige Følger; hvori daarlig Stolthed, naragtig Forsængelighed, nedertrægtig Løgn altid falde ud til Fordeel for Beskedenhed og Oprigtighed; hvor sandt Mod, Retskaffenhed og Velgjørenhed, indtage de første Dyders Plads; hvori barnlig Ærbødighed og faderlig Ømhed rører Publicum og opfylder det med Beundring; hvori Flid og Arbeidsomhed hædres, men Bagvaskelse og Haardhed vække Afskye.

Et godt og med alle det levende Udtryks Fordringer opført Skuespil, er en sand Skole for Sæderne, hvor Hjertet opflammes for Dyden og

vabnes mod Lasten, en Underviisning i Nationalsproget, hvor enhver lærer at give sine Tanker og Følelser det sande Udtryk, et Mønster for Declamation, som er lærerigt for alle, der ved Veltalenhed ville bane sig Vei til Hjertet *). Saaledes lærer og underholder det gode Skuespil Ungdommen og morer og vederqvæger Alderdommen.

Det Wedeljarlsbergske Selskab.

(Fortsat.)

I det mandlige Personale staaer efter Anm. Mening Hr. Holst øverst, hans Spil er altid correct, men derhos noget slapt og vandet; det mangler, om ikke den indvortes Ild selv, saa dog de typelige Udbrud og Virkninger af det. Anm. er overbeviist om, at denne Skuespiller, naar han af en kunstrigtig Haand blev ledet, — Anm. kan ikke bedomme, om han uden Veiledning selv kunde klavre op ad den steile, smalle, tunge Fjeldvei — sikkert vilde

*) Her kunde med Billighed det Spørgsmaal opkastes: opfylder vore Skuespil disse Fordringer, og tilveiebringe de denne Nytte?

vorde sjelden god. Som Wakker i Corsicanerne saae Anm. ham først, og stod han end langt tilbage for den Kunstner, der tilforn paa vort Kongl. Theater saa skjønt har udført denne Rolle, var han dog unægteligen langt over den, der nu fremtræder som Wakker. Skjøndt den dybe Basstemme, Hr. Holst i denne Rolle brugte neppe er hans naturlige, hørtes der dog saa liden Kunst i den, at Anm., hvormeget han endog i Almindelighed hader enhver paatagen Stemme, dog fandt denne saare passende og rigtig. Hr Holsties August Warning havde ikke Kraft og Styrke nok; dog, man maae hellere spille sine Roller noget mat, end skeie ud af Naturens Grændser med dem. Grev Appiani havde samme Feil; thi hverken hans Kjærlighed til Emilie, eller hans Forbittrelse paa Marinelli var tegnet med levende Farver nok; correct var den imidlertid, og dette er allerede meget, og næsten mere end man turde vente at finde her.

Hr. Hertz har allerede for nogle Aar spillet Gjæsteroller paa vort Kongl. Theater, blandt andre erindrer Anm. at have seet ham som Frantz Bertram i de to Brødre. Hr. Hertz har upaatvivleligen Anlæg og synes heller ikke at være blottet for

theoretiske Kundskaber i den vanskelige Kunst, han virkeligen dyrker. Alle hans Roller bære tydelig Præg af Tænksomhed og Studium, men undertiden fører netop dette ham paa Afveie og iblandt hænder det sig vel ogsaa, at hans Evne ikke naaer saa langt som hans Villie; men ligemeget; allerede Villien er roesværdig.

I tre aldeles forskjellige Roller saae Anm. ham, som Felix i Corsicanerne, Hippeldans i Epigrammet og som Marinelli; i ingen af dem opfyldte Hr. Hertz alle Fordringer, man kan gjøre paa en god Skuespiller i saadanne Roller, men alligevel viste han i dem alle tre, i hvor forskjellige de end ere, et Studium og en Flid, der gjør Manden Ære. Roller som Felix skal Hr. Hertz kun saare sjelden spille, og, erindrer Anm. ret, nødte en eller anden Revolution ham til i Hast at lære og spille denne Rolle, og med Hensyn til dette og til hans Umage var han meget brav. Ækkel i høieste Grad var den Maade, hvorpaa Hr. Hertz gav sin Hippeldans, og Anm. forundrer sig meget over, at at en Skuespiller, der besidder det Talent og de Kundskaber, som Hr. Hertz virkeligen lader til at besidde, kan nedlade sig til saadanne Usselheder, som de-

hvorved Hr. Hertz søgte at gjøre sin Hippeldans comisk; dog, det er ikke Anm. Hensigt at skrive en Recension over enkelte Rollers Udførelse, han vil blot give en almindelig Oversigt over det hele Personale og dets Egenskaber; derfor heller ikke eet Ord om Marinelli; Anm. frygter overalt for at bedømme den for strængt, da den store, uopnaaelige Marinelli, vor Rosing har viist, saa klart og tydeligen svæver ham for Øinene. Ved Hr. Hertz maae endnu anmærkes, at han har vant sig til en underlig pedantisk Maade at fremsige hvert Ord, hvorved hver enkelt Stavelse kleves fra de øvrige af samme Ord; Hensigten hermed er formodentligen at opnaae et tydeligt Foredrag; men deels er der stor Forskjel paa et tydeligt og et pedantisk Foredrag, og deels opnaaer Hr. Hertz ofte endog det modsatte ved denne Maade at tale paa, der kunde være meget passende for Leander og Oldfux i Pedantscenerne i den Stundesløse.

Hr. Torp har en meget kjøn Figur og veed ofte ret vel at benytte sig af den; hans Organ er temmelig behageligt, og hans Anstand til de ikke altfor ædle Roller ikke ilde; ved den saa mislykkede Forestilling af Emilie Gallotti udførte Hr. Torp

Prinds Gonzaga sikkert mere end maadeligt; dersom Anm. imidlertid ikke feiler, hørte han af Entrepreneuren, at Hr. Torp i en Tid af 24 Timer havde maattet indstudere denne Rolle, og hvis dette er sandt, tjener det Skuespilleren unægteligen til megen Undskyldning; thi tilfulde at lære og gjennemstudere Prinds Gonzaga i 24 Timer var sandeligen et ikke lidet Arbeide. Som den blinde Edvard i Epigrammet var denne Skuespiller hældigst, i det ringeste hældigere, end Anm. troede ham istand til at være, da han første Gang i Corsicanerne havde seet ham ove al sin Vid for at gjøre en ganske ubetydelig Tjenerrolle moersom og betydelig, en Unode, der fra de smaae Fjelle synes at forplante sig til de store Brædder. Hr. Torp mangler iøvrigt det samme, som de andre af hans Trupkammerater, en rigtig Veiledning, hvorved han kunde lære hvorledes man bør forstaae Forfatteren og hvorledes man siden skal tage fat paa Rollen. Aldeles uden indvortes Talent, Ild og Følelse, er Hr. Torp ikke, kun stor eller god Skuespiller bliver han aldrig.

(Fortsættes.)

Lystspildigteren Demoustier.

Kun faae Skribenter ere saa elskværdige som deres Værker.. Demoustier var omhyggelig som et Fruentimmer for altid at sige noget artigt, og det kom ligesaa meget paa hans Hovedes som paa hans Hjerts Regning. Aldrig tillod han sig det mindste spydske eller ondskabsfulde Træk; ikke engang ved at saare hans Egenkjærlighed kunde man opbringe hans blide Character. Med den Kunst at tale med Ynde og Aand, forenede sig hos ham det sjeldne sunde Talent til at underholde, nemlig den Kunst at høre og svare. Selv aandrig nok til ikke at være skinsyg paa nogen, var han altid den første til at gjøre opmærksom paa det Sindrige og Vittige i Conversationen. Hans naturlige Velvillie flød stedse over i venskabelig Meddelelse; i hans Hoved var altid Rum for andres Meninger.

Saaledes var Demoustier mod enhver; men med sine Venner, med Lærde, underholdte han sig om moralske og litteraire Gjenstande for at oplive Samtalen og for at øse nogen Nytte af den. Han var Mester i den Kunst at vinde andre for sin Mening, i det han evet første Fornuftens og Spegets

Vaaben. Alle forlode ham fornøiede med sig selv og med hans Underholdning d. e. fulde af Lyst til, snart atter at tale med en saa elskværdig Mand.

Demoustier skrev i sindrige Vers et Lystspil: Fruentimmerne; hvori han afmalede deres Aand og Characteer. For upartisk at afcopiere deres Feil, og deres Dyder, deres latterlige og deres behagelige Egenskaber, gav han Stunder til den Tid, da Fornuften ikke længer vildledes i sine Domme af Hjertet; han gjør os selv bekjendt med den Sindsforfatning, hvori han befandt sig, da han tilbagekaldte sin Originals Træk i sin Erindring.

"Den Maade, hvorpaa jeg ærer Fruentimmerne — siger han — er mere end Forgudelse; den blotte Tanke om dem frembringer i mit bekymrede Hjerte et Indtryk, der ligesom ved mørkt Veirligt vækker Billedet af en skjøn Dag hos mig. Qvindens Syn gjennemtrænger mig, hendes Smil fortryller mig, hendes Stemme henrykker mig. Min Sjel føler nu hendes Ynde og taber sig med Vellyst i hendes Klædnings Folder, eller i hendes Lokkers Bøven. Tale maaskee hendes Øine? Mit Svar har forekommet dem. Eller ere de stumme? Jeg laaner dem et Sprog, for at have den Fryd at

kunne svare dem. Jeg veed ikke, hvilken hemmelig Tryllekraft altid i Forveien lader mig føle en elskværdig Kones Nærværelse. Hvor klar og luun er ikke denne Bæk? En Pige har badet sig deri. Hvilke Blomster paa Græsbænken! hun har slumret der. Hvor melankolske ere ikke disse Skygger? Sikkert er hun her hensunket i Drømme. — Hører I de melodiske Toner? det er Philomele — nei; det er en Pige; seer der, jeg gjættede det.„

Demoustier tvivlede paa, at dette var den rigtige Sindsstemning til upartisk at skildre Fruentimmerne; ogsaa siger han: "i en langt modnere Alder vil jeg af deres Dyder gjøre et Drama, af deres Vittighed et Lystspil, og af deres Feil en Roman.„

Demoustier døde af Lungetæring. Nogle Dage før sit sidste Aandedrag, midt i de hæftigste Smerter, skrev han til en Veninde: "jeg føler, at jeg vel ikke har Kraft mere til at leve, men dog nok at elske Dem.„

(Indsendt.)

Til Thalias unge Døttre.

Hvis Dyd, hvis Kunst er evig Hæder værd?

Rahbek.

For ofte dræber Ormen Vaarens Spæde
Før deres favre Knoppe aabne sig.

Shakspear.

Betræder Templet, paa hvis Altar luer,
i luttret Mildhed, Kunstens rene Flamme,
der svæver mod de rige Stjernebuer
om skyldfrie Glædes huldе Palmestamme,
som spreder Taagen, som saa gjerne ruer
paa Usselhedens evige det Samme;
Med skarpe Blik, med Sandhedstro i Aanden
fremdrager kjækt med Flidens Stav i Haanden.

Hist vinker hun, den elskede Gudinde
og skaber Lyst af gavnefulde Lære,
Hist luer Straalen om bekrandsde Tinde
af Marmorniske, som Høialtret bære.
Hvo sværger Dig — Dydens hellige Præstinde
Og Skjaldens huldе Tolkerske at være?
Hvo luer i en reen, en hellig Iver,
som troe for Kunst, for Dyd og Hæder bliver?

Hvo lytter ei med Lyst til kunstlet Smiger,
Og frydes ved Tilbederes Hærskare?
hvis er det Bryst som svorne Pagt ei sviger?
hvo værner kraftig sig mod Glimmers Snare?
hvis Aand, kun i Fuldkommenheden stiger
det skjønne Hjerte evig at bevare,
Som ei naar Bifaldsklap om Scenen brnser
sig i det falske Kunstnerværd beruser?

O! kom da hver Naturens huldе Datter
med Haand paa Hjerte, uden hyklerst Smykke,
Held hvis I dette Kald tilfulde fatter
med Fryd jeg ønsker Eder da til Lykke;
og hun Thalia sig skal fryde atter
og Savn skal Moderbarmen da ei trykke
end skal hun smile naar i Uskylds Tempel
fremtræder Kunsten under Hædersstempel.

Men agter det: om Scenens Døttre leirer
sig Spraderhoben, Frækheds snilde Sønner,
De juble lydt naar Slangekonsten seirer
Og spotte med den Svages Medynksbønner.
— Men Held og Hæder den hvis Hjerte seirer,
som Uslingen med Haan og Kulde lønner!
Skjøn er den Hæderkrands som Kunstnerinde
men mere skjøn er den som Dannegvinde.

Seer Krandsen, Dannerfolket huld indvier
Thalias Rosing, Heger, Scenens Hulde

Ei smykkes den med falske Smigrerier,
men værdig Hæder ydes dem tilfulde.
O, stræber unge Døttre! Eder bier
en lige Krands, som I og vinde skulde,
Hvis Roser Dyd og Kunst og Flid forener,
men fordrer Mod i Livets og i Kunstens Scener.

N. H. Jørgensen

Nylig er udkommet Lommebog for Skuespilyndere af Hr. Foersom med Jfr. Astrups Portrait, malet af Hornemann og stukket af Lips. Den Interesse, der var udbredt over den i 1804 udkomne Lommebog, hersker i en endnu langt høiere Grad i nærværende. Særdeles passende begynder den med den Dramaturgie in nuce, som Hamlet foreskriver Skuespillerne. Med gyldne Bogstaver burde denne hænge paa ethvert Theater, og flittigen læses af Skuespillerne. Aphorismerne af Professor Koller ere overmaade lærerige og anvendelige paa vore danske Skuespillere. Blandt det øvrige meget gode og interessante udmærker sig især en Oversættelse af alle Elskerscenerne i Shakspeares Romeo og Julie, og Rose, en Esquisse, af Prof. Rahbek.

I Løverdags gaves til Benefice for Mad. Lange: Indianerne i Engelland og den forladte Dido; imellem Stykket og Balletten fremsagte Kunstnerinden en Epilog, som Publicum modtog med tredobbelt Bravoraab, der tolkede den Yndest, det har for denne fortjente, genierige Skuespillerinde. — Jfr. Lauerwald, der i Balletten for første Gang udførte Dido blev lønnet med al det Bifald, hvormed man allerede tilforn har viist, at man skiennede paa hendes Værd.

Fredagen den 30te Jan. opføres i Anledning af Hs. Majestæts Kongens høie Fødselsdag: Gyrithe, et Sørgespil i 4 Akter, af en unævnt Forfatter. Stykket, hvorom vidtløftigere i næste No. har kun megen liden dramatisk Værd. Der findes i dette Stykke otte og tyve Chor, hvoraf adskillige med Dands! Uden tvivl vil dette Stykke erholde samme Skiebne med de fleste senere Geburtsdagsstykker, at spilles en fire til sex Gange og siden saa for bestandig at henlægges.

I Søndags gaves paa Hoftheatret for et temmeligt tomt Huus Gouverneren fra Indien. Søndagen den 1ste Febr. gives Herman og Dorothea og de giftefærdige Piger.

Rettelse.

Ved en Feil staaer i Dedicationen ved forrige Numer: Forfatteren for Udgiveren.

P. 193. L. 1. første l. ellevte.
— 199. L. 7 og 19. Dorsee l. Dorsai.

For
Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

No. 15.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Den 25de Januari gaves anden Gang: Gouvernøren fra Indien. Den første Forestilling af dette Stykke er omtalt i No. 5 af dette Blad; denne anden Forestilling var mere end maadelig, og det maa synes meget forunderligt at see, hvorledes de gjentagne Forestillinger af Stykkerne paa Hoftheatret altid staae saa langt under de første. Anm. veed ikke, hvad der kan være Aarsag heri; sørgeligen vilde det være, om det maatte tilskrives Elevernes synkende Flid og Lyst; og dog maa det næsten synes saa for enhver, som upartisk vil sammenligne det Uhæld, hvormed de tre, fire sidste Forestillinger ere givne, med det Held og den Ild, hvormed de første gaves. "Trekive Forestillinger kan af Begyndere ikke udføres saa godt som fire,„ strev for nylig Mi-

scellernes Forfatter, og hvor rigtig denne Anmærkning end er, troer Anm. dog ikke, at den kan anvendes her; var det nu og da, at en Foreſtilling mislykkedes, da kunde man vel tilſtrive Foreſtillingernes forøgede Antal Aarſagen, men den gradviſe Aftagen, der fra Foreſtilling til Foreſtilling saa tydeligen yttrer ſig, at endog de vante Klappere, der dog i Almindelighed let tilfredsſtilles, ikke længere troe at turde give deres lydelige Bifald tilkjende, viſer klarligen, at Grunden blot maa ſøges i Elevernes aftagende Flid, der formodentligen reiſer ſig deels af den aftagende Lyſt, og deels af den tiltagende Selvtillid, der naturligviis maatte vøre ved det overdrevne Bifald, der i Forſtningen mødte dem, og ſom ſikkert nu maa ſvække deres Iver, da de Fordringer paa Bifald, de gjøre, umueligt kan opfyldes. Anm. er overbeviiſt om, at Beſtyrerne, hvis Opmærkſomhed denne Skolens Forfald ſikkert ikke er undgaaet, vil anvende alt for at en ſaa nyttig og ſtjøn Indretning ikke ſtrax ved ſin Begyndelſe ſkal ſynke tilbage til Intet eller værre end Intet. Anm. forbeholder ſig iøvrigt med det første at afhandle denne Gjenſtand vidtløftigere.

Rollernes Besætning i nærværende Stykke var som forhen, kun at Hr. Hochbrandt udførte Adolph, som Hr. Wildt formedelst Sygdom ikke kunde spille. — Hr. Simonsen var dennesinde en saare bedrøvelig Olby; det forekommer overhovedet Anm. ubegribeligt, hvorledes det er mueligt at spille en Rolle, hvori man har endog udmærket sig, efter nogle Ugers Forløb saa maadeligt; Hr. S. har overalt ved de senere Forestillinger aldeles ikke opfyldt de Forventninger, man med Rette kunde gjøre sig om ham, efter at have seet de første Forestillinger hvori han viste sig. — Jfr. Busk gav ei heller Baronessen med det Held som forhen; den 5te Act var den bedste, og den allerede ved Stykkets første Forestilling udpegede Replik: "som jeg før har besiddet! før? o. s. v.« blev ligeledes denne Gang sagt med al den Følelse og det Udtryk, som man kunde vente sig af Jfr. B. De vist nok ikke saae maadelige Steder, der vare i Jfr. Bs. Baronesse, vil Anm. ikke omtale, da en Forkjølelse, hvoraf Skuespillerinden var angrebet, tjener til megen Undskyldning; hvorfor Jfr. B. reciterede de to Linier:

Ja stundom og de bedste Mænd har Luner.

Ja stundom og de bedste Mænd har Luner.

hvilke ved den første Forestilling vare udeladte, indsees ikke letteligen; smukke ere de ingenlunde, og den Effect, de gjorde, var sikkert inter mindre end god. — Vilhelmine: Jfr. Thomsen. Anm. henholder sig her aldeles til det i No. 5 anførte; dog var Scenen med Forst ikke nær saa brav som forhen. — Hr. Lund var som Lieutenant Lemberg den eneste, der var bedre end forhen, thi dennegang var dog noget af hans Is smeltet. De mange Accentuationsfeil og enkelte slette Steder vil Anm. ligesaa lidet her, som ved de øvrige opholde sig ved — Om Hr. Jordheis Stormbek gjælder det samme, som der er sagt om den i Anledning af den første Forestilling; lige indtil at "slytte ud,„ for at "pakke ud,„ var det som forhen. Hr. Haacks Forst var ligesaa urigtig som forhen, og netop det modsatte af hvad han skulde være, noget mere flau var han dog. "Nei det tilgiver jeg ham aldrig i Verden,„ skal Forst sige, og Baronessen svarer derpaa: "derfor vil han nu ogsaa forlade den;„ hvorpaa Forst atter tager til Gjenmæle, og siger: "Jeg tilgiver ham i al Evighed aldrig.„ Hr. Haack

derimod begyndte med denne sidste Replik, at han i al Evighed ikke vilde tilgive ham, hvorpaa Baronessens Svar, at han derfor vil forlade den, Evigheden, kommer heelt pudseerligt. At Hr. Haack har Kundskaber i det franske Sprog kunde man tydeligen høre, da han i Slutningen af 1. A. 6 Sc. siger: "Vi ere saa ganske entre nous„ istedet for "imellem os„ — Jfr. Bassøe var som Hanne langt fra at kunne kaldes god; ikke engang Rollens Ord havde hun inde. En Hæshed, hvoraf Skuespill rinden var stærk angrebet, gjorde hende temmelig uforstaaelig. Hr. Hochbrandt: Adolph, Rollen er og blev ubetydelig. — Thomas: Hr. Rungsted var ikke slet.

Det Kongelige Theater.

Fredagen 30te, og Løverdagen den 31te Januari opførtes Gyrithe eller Dannemarks Frelse, et fædrelandsk Skuespil med Chore, i fire Akter, udgivet af Theaterdirectionen, Musikken af Hr. Kapelmester Kunzen, Dandsene af Hr. Balletmester Galleotti. — Et synderligt Uhæld synes at hvile over den Maade, hvorpaa vor Skueplads

søger at hædre Kongens Fødselsdag; thi i de senere Aar have de i denne Anledning opførte Stykker i Almindelighed været heel maadelige; og det nærværende gjør ingen Undtagelse heri. Det sees næsten overalt at Forfatteren af Gyrithe har taget det mislykkede Stykke "Dannequinderne„ til Mynster, med hvilket det da ogsaa har erholdt temmeligt Ligbed, skjøndt det unægteligen har Fortrin for hiint ved en rigtigere Versification og enkelte ikke uinteressante, sande dramatiske Scener; til disse kan f. Ex. henregnes 3 A. 9 Sc., hvor Haldan og Thorkild forklædte føres ind i Brudesalen og siden, efter at være gjenkjendte af Alvilde og Gyrithe, afkaste deres Forklædning og erklære at ville kjæmpe for Gyrithe og Dannemark; ligeledes er 4 A. 2 og 4 Sc. mellem Haldan og Hildiger i høieste Grad dramatiske; de enkelte Replikker, som i 3 A. 8 Sc. vexles imellem Alvilde og Hildiger ere ligeledes meget interessante. Poesien i den umaadelige Hob Chor, hvori hele Handlingen er druknet, er temmeleg prosaisk, og kun paa faae Steder bryder der enkelte poetiske Straaler igjennem. Anm. vil ikke denne Gang indlade sig i nogen vidtløftig Afhandling om Gyrithes æsthetiske Værd, da en ham tilsendt Kritik

over det, med det første skal blive Bladets Læsere meddeelt.

Hovedpersonen er Gyrithe, som Jfr. Asterup udførte med vanlig Flid; Rollen er temmelig tør, og Gyrithes Ord ere for største Deel blot Sentenser, der vanskeligen interressere, hvor vel de endog fremsiges. De Steder, hvor dette ikke er Tilfældet, vidste Jfr. A. ogsaa at give med Hæld og Rigtighed; saaledes var den foragtelige Tone, hvormed Gyrithe stedse taler med Syvard, særdeles velvalgt; Anm. vil blot bede enhver at tilbagekalde i Erindringen den Maade, hvorpaa Jfr. A. sagde de første Replikker i 1 A. 7 Sc.: "ved kaade Sange blues Danmarks Dottre." "Min Syvard?" "vort Bryllup!" o. s. v., og man vil alene heraf faae et Begreb om det Hæld, hvormed Skuespillerinden udførte alle denne lignende Scener; ogsaa de, hvori Gyrithes Kraft og Stolthed vise sig, gaves temmelig godt; derimod var Gyrithes Lidenskab for Haldan og Anger over sin Stolthed ikke saa vel og saa tydeligen udtrykt, vel sandt, man seer tydeligen at Gyrithe har været Herre over sine Lidenskaber, siden hun kunde sende Haldan bort uagtet hendes Kjærlighed til ham, men denne Kjærlighed maa ved den forhadte Syvards

Nærværelse nødvendigen have faaet et stærkere Sving, saa at den nu maa tydeligen vise sig i hele Gyrithes Tænke- og Handlemaade. Ypperligt lod Jfr. A. i 2 A. 9 Sc. den efterhaanden forsvindende Kraft see, som overhoved den fra Forfatterens Side saa upassende, og særdeles paa det Sted ganske urigtige Daanescene fra Skuespillerindens Side gaves saa vel, at man endog glemte Forfatteren derover. Ved denne Scene maa Anm. ogsaa gjøre opmærksom paa en latterlig Feil; da Prindsessen er faldet i Afmagt frygte Bjarmer og Bolvise at Folket skal erfare det og den sande Aarsag dertil, derfor gaaer Bjarmer for at forhindre, at Rygtet ei skal udbredes, og Bolvise raaber: "Kom Saxer her! hyld eders fundne Dronning;" baade Sandsynlighed og Forfatterens udtrykkelige Ord sige vel, at Saxerne bør trænge sig rundt om Gyrithe, paa det de i Baggrunden forsamlede Danske ikke skulle kunne skjælne hvad der foregaaer. Dette iagttoges imidlertid ikke; thi da Gyrithe reiste sig af sin Daanelse, stod hun saaledes, at Saxerne vare forsamlede paa hendes høire og de Danske paa herdes venstre Haand, hvilket var meget urigtigt, da det Spørgsmaal, hvormed Gyrithe atter begynder: "hvor er mit Folk? skal selv

paa Kongetinget kun fremmed Sværd og Skjold omringe mig? kommer saa aldeles upassende, naar en heel Skare Danske er det første, der falder hende i Øinene; hvor ubetydelige saadanne Omstændigheder ere, gjøre de dog altid et ubehageligt Indtryk, og støde baade Øiet og Fornuften.

Haldan, Konge i Skaane; Hr. Schønberg. Først i 3 A. 4 Sc. viser Haldan sig; han begynder med en Monolog, som Hr. Sch. ikkert ikke sagde, hverken med den Kraft eller den Inderlighed, han burde; overhoved manglede Skuespilleren den kraftfulde Styrke og Djærvhed, der bør udmærke en saa berømt Kjæmpe, som Skaanes Konge. Særdeles vel sagde Hr. Sch. følgende Replik i 3 A. 9 Sc. "vi har udi vort Kram heel gode Vaaben. Kong Syvard lyster Dig at prøve dem?„ skjøndt den maaskee blev sagt med for megen Betydning, da Syvard letteligen af den Tone, hvori de Ord frembragtes, kunde have fattet Mistanke. I Scenerne med Hildiger i 4 A. maatte Hr. Sch. have været langt bedre for ikke aldeles at forsvinde ved Siden af en saa fortræffelig Hildiger. Roller af dette Slags synes overhoved ikke at henhøre til dem, Hr. Sch. spiller

med meest Hæld. Vers reciterer Hr. Sch. meget vel, noget som er saare sjelden ved vor Skueplads.

Torkild og Hjalmar blove givne af DHrr. Saabye og Heinsvig. Den sidste Rolle er ubetydelig, men derfor ikke comisk. Hr. Saabye var som Torkild, der just heller ikke er nogen særdeles stor Rolle, overmaade brav.

Bolvise: Hr. Rungsted, og Bjarmer: Hr. Heger, ere Formynderne, to høist ubetydelige Personer, imod hvilke Forfatteren har forsyndet sig haardt.

Asmund: Freias Præst, var Hr. Kruse. Til hvad Nytte denne Asmund er bragt ind i Stykket, vil være vanskeligt at sige; Rollen er ligesom de foregaaende saa intetbetydende, at man aldeles intet kan sige om Udførelsen af den.

Hr: Lindgren var Rolf, Gyrithes Fosterfader, der ikkun har een Scene, men af hvem Forfatteren kunde have gjort en meget betydelig og interessant Person. Den Orkesløshed, der hviler over den største Deel af dette Stykkes Personale, er unddaaelig. Hr. L. fremførte sine faae Replikker ikke saa vel, som man kunde have ventet sig af ham.

Alvilde, Gyrithes Terne og Haldans Søster, fremstillede Mad. Heger særdeles vel, skjønt hendes sværmerisk melankolske Stemme ikke er den meest passende for den kjække Skjoldmøe, som "klædt i Jern og Pantser, opsøgende den Elskte, villig drog fra Land til Land, da Danmarks og Gyrithes Ære fordred' det.„ Den søsterlige Kjærlighed til Haldan og Hengivenheden for Gyrithe, kort alt det mere qvindelige hos Alvilde viste Kunstnerinden i det skjønne klare Lys, hvori Dyvekes mesterlige Fremstillerinde altid viser sig. Foragten og Harmen mod Syvard og Saxerne var ligeledes fortræffeligen udtrykt. I 2 A. 6 Sc. lykkedes Skjoldmøens djærve, uforfærdede Tone overmaade ved disse Replikker:

Skjoldungens Datter ikke er bortflygtet;
Hun kommer og hun gaaer, alt som hun vil,
Forlov hun bruger ei, og mindst af Saxen.

hvor især Overgangen fra den kolde og bestemte til den foragtelige Tone, hvormed Mad. H. sagde; "og mindst af Saxen„ var lige saa rigtig som skjøn; og nu det Mod og den Skarphed, hvormed følgende Replik fremsørtes:

Først bliver Syvard Dommer her i Landet
Før han kan skræmme frie danske Møer,

og denne:

Men ei min Villie; hvad er saa din Magt?

Mad. Dahlen var Thora, den snedige Terne, som underkjøbt af Syvard søger at fremme Gyrithes Forening med ham. Forfatteren har ønsket at opvække vor Afsky for Thora, men da han har gjort saa saare lidet i denne Hensigt, bør Skuespillerinden tænke for Forfatteren og lægge saa meget Trædskhed som mueligt i Rollen; denne Fordring opfyldte Madame D. ikke aldeles, og skjøndt der flere Steder, baade i Skuespillerindens Mine og Tone, var udtrykt en vis Snedighed, var denne dog saa langt fra at ligne Lumskhed eller Nedrighed, at det var umueligt for nogen at harmes paa Thora. Den Tone og Maade, hvorpaa Madame D. fremsagde den sidste Replik af 2 A. 1 Sc. var vel neppe rigtig, og stred aldeles mod den Ydmyghed, den smigrende Thora overalt maa vise for Gyrithe; ei heller var den spottende, som Gyrithe dog strax efter kalder den, men mere fornærmende. Mad. Dahlen er udentvivl den af vore Skuespillerinder der rigtigst reciterer Vers.

Syvard, den saxiske Konge: Hr. Frydendahl. I versificerede Stykker burde Hr. F. dog see til at kunne noget af sine Roller; thi intet er væmmeligere end at høre Vers omskabt til ubunden Stil, eller vel endog meningsløse Ord indtvungne for at faae Vers ud af de Stumper, der ere i Hukommelsen. Af Uvidenhed i Rollen følger urigtig Characteertegning; saaledes var Syvard en usammenhængende Blanding af Lasarra, Barbarossa, Christjern o. fl.

Stykkets første Smykke var unægtelig Hr. Foersom som Hildiger; han fremstillede saare træffende den gjæve, stridslystne Kjæmpe, som intet skrækker, intet rører, men som dog dermed forbinder det ædleste Hjerte, som ikkun hans Tids Fordomme fordunkle. Meget passende var det langsomme, kraftfulde Foredrag, Hr. F. havde valgt, og som saare vel characteriserede Hildiger. Levende svæver endnu for Anm. Øie og Øre den Mine og Tone, hvormed Hr. F. bød Alvilde Hornet i 3 A. 9 Sc., og hvormed han i det hun drikker Drottes Minni udbryder: "naar skal Kong Gunners Drab da vorde hævnet?„ og derpaa strax for at undgaae Alvildes videre Spørgsmaal, river Hornet fra

hende og atter sætter det paa Bordet. Det meest, for ikke at sige eneste, fortræffelige, der var i hele Stykket, var upaatvivleligen Hr. Fs. Scene med Haldan før Tvekampen, hvor Erindringen om hans Fader, Moder, og de hensvundne Dage saa stærkt bevæger, saa inderligen ryster den stærke Helt; og den derpaa følgende Dødsscene, om hvilken Anm. intet vil sige; thi at beskrive den for dem, der ei have seet den, vil være umueligt, og hos dem, der have seet den, vil den sikkerligen være saa dybt indpræget, at den ikke saa snart vil forsvinde af deres Erindring. Hr. Fs. Versrecitation er ualmindelig god.

Toke: Hr. Jean Pio. Hr. Pio er een af de yngre Skuespillere, der sikkert har meget Talent, som han ogsaa viser ved enhver Leilighed, Theaterdirectionen forunder ham dertil. De faae Replikker, han som den danske Kjæmpe Toke har at sige, var noget af det bedste i Stykket. Forunderligt, at Directionen ikke benytter sig mere af en Skuespiller, som Hr. P., der visseligen ved mere Øvelse og Uddannelse af sit ikke lidet, endnu ikke paa Afveie ledte Talent, vilde vorde Skuepladsen til megen Nytte.

Tvende saxiske Skjalde: DHrr. Knudsen og Odonnel.

En saxisk Høvding: Hr. Due.

En Spaaqvinde: Mad. Rungsted. Mage til Versification vil det være vanskeligt at faae at høre; ogsaa Mad. Rs. Maneer og Tone var saa urigtig og upassende som muligt. En Spaaqvinde i Gyrithe maa ikke spilles som en Spaakjelling i Barselstuen; alle Roller maae ikke slaaes over samme Læst.

Musikken vil og kan Anm. ikke bedømme; Kjendere have paastaaet, at den røber Hastværk, og bestaaer af idel Compilationer af Hr. Capelmesterens senere Arbeider.

DHrr. Bournonville, Poulsen og Dahlen dandsede; de tvende første høstede fortjent Bifald; ligeledes viste Mad. Schall, Jfr. Tarbesse, Olsen, Didrichsen, Borresen, Lauervald og Rønne sig: disse fire sidste dandsede i 3 Akt en pas de quatre, der, saavel som Mad. Schalls og Jfr. Olsens Dands, modtoges med Bifald.

Søndagen den 1ste og Onsdagen den 4de Februari opførtes Herman og Dorothea og en Epilog, samt de gifteførdige Piger. Den 8de Februari gives intet Skuespil; Søndagen den 15de, Gjældsbeviset.

(Indsendt.)

Kunstnerbillede.

Zum Ideal führt einer der andere zum Tod.
Schiller.

Blid over Kunstens rene Himmel breder
sig Phantasiens Glands i huldе Smile,
og Sjelen til dens Flammealter leder,
i Smagens høie Helligdom at hvile.
Sig nærmer did i Andagt dens Tilbeder
Og store Syner for hans Blik fremile.

Med Kraft og Ynde i hans Drøm forene
Talentets og Forædlingens Gudinder
i Straalekrandsen, Kunstens Egegrene
og huldе Dyrkers Tinding den omvinder.
Ved Flammen paa de stolte Offerstene
en Skjønheds Verden i hans Sjel oprinder.

Og reen og hellig som den milde Stjerne
hans Aand i Idealets Riger svæver,
i Kamp at naae fuldkommens Fjerne,
et Held som ene hans Bevidsthed hæver.
Ved Mueligheders Kraft han dræler gjerne
Og ved hver Kunstnerblomst hans Hjerte bæver.

Dog Aanden kjølnes, o! thi Livet blændes
i Ønskets og i Haabets Drømmerige
Den Lue, som ved Altarilden tændes
kan uden Næring ei mod Himlen stige.
Den ædle rene Skaberaand misfjendes
Kun Drømmen skjænker Lyst i Kunstens Rige.

For
Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

No. 16.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Gyrithe.

Det Sande, det Gode, det Skjønne.
F. Hegh Guldberg.

Paa en Tid da vor skjønne Litteratur lover en glædelig Tilvext og en heldigere Fremtid, maae det være Musernes Tilbedere særdeles kjært ogsaa at finde Fædrelandets herlige Melpomene hædret med et originalt Digt. Svarer det end ikke til den Forventning, man kunde gjøre sig af hendes Sønners lange Taushed, saa trøster man sig dog ved at Forsøg leder til Fuldkommenhed, og allerede det er glædeligt og lover Haab, at hendes Dyrkere have Mod til at betræde den slibrige Bane, og ikke have ladet sig af-

skrække af de Hindringer, der ellers undertrykke og tilintetgjøre vore Digteres Bestræbelser.

Sandeligt i Thalias og Melpomenes Tempel fremtræder saa saare sjelden Danas Sangere at offre deres Gaver paa Alteret. Kunstens Ven forlader det med Misnøie; thi det vorder ham ubetydeligt og af ringe Værd for hans Hjerte og Aand. Hans Kunstfølelse saares ved de idelige Oversættelser af Kotzebuïader og franske Dagnstykker; og med Smerte hører han Publicums vrange og fordærvelige Bifald, som et Vidne om en saa aldeles vildfaren Smag, og seer den værdige og talentfulde Kunstner at ledes paa Afveie, der føre fra den skjønne Hædershrands over til øieblikkelig Beruselse i et ufornuftigt og urimeligt Klapperie, grundet i Fjælebods Fortjenester. Det er sørgeligt at fremføre denne Sandhed med Hensyn til, som A. v. Haller siger: "das Theater stehet in genauer Verbindung mit dem Fortgange der Kultur und des Geschmacks einer Nation,„ men endnu smerteligere om vort Theater fremdeles skulde hylde "den Kunst at synke,„ og forladt og vanneles ikke mere Livets elskværdige Skole, og Lovgivningens yngre og mildere Søster, forfalde til et ubetydeligt

Morskabsmiddel for Lediggjængere og Kaadhedslyst-ne, uden Fortrin fra Fornuftens og Belærelsens Side, og give Rousseau Ret til at udbryde: "For-dærv ikke min Republik med deres Comoedier.„

Man tilgive denne Indledning, der er en saa naturlig Følge af den indvortes smertelige Overbe-viisning, Anm. føler og som han ikke har kunnet und-lade at yrtte; dog maa han ogsaa tilstaae, at han lover sig meget af dette dramatiske Digts Fremkom-melse, og at han derved har drømmet sig ind i en Fremtid, da Directionen ædelsindet og retfærdig og af Iver for Kunsten fuldeligen hæver og lønner origi-nale dramatiske Arbeider, og hvor de Mænd, der ere Medlemmer af det kgl. Videnskabs-Selskab og det skandinaviske Litteratur-Selskab ikke ville handle in-consequente ved paa den ene Side at bekjende sig Mu-sernes Beskyttere, og paa den anden Side ubarmhjer-tigen slaae Haanden af dem. Han drømmer fædre-landsk Aand over vor fædrelandske Skueplads, ikke alene besjælende de Mænd, hvis første Indflydelse mægter saavel ussel Skadelighed, som herlig og ædel Gavnlighed; nei, han seer og Dyds, Viisdoms og Sæders forædlende Fremstilling, hædret ved dan-ske agtværdige Borgere og Borgerinders Kunst,

og Tilskuerne at høste hældbringende Nytte og Fornøielse. — Kort sagt, han drømmer sig vores bedrøvede Thalia fremstaae i Kunstens herligste Smykke, smilende som en Engel, hvis hele Tilværelse er Velgjerning, og hendes Dyrkere og Skjalde at opmuntres, belønnes og hædres. Dog er dette end alene en Drøm, er det dog den, hvorved Anm. Hjerte med Varme og de inderligste Ønsker hænger, og et Ideal, som han saa nødig vilde berøve sig. — Ugrundet er den dog ikke; eet originalt Arbeide er fremkommet, og da dette ikke hører mere til Anm. Troesartikler, saa anseer han derved Veien brudt; saameget mere som Vennerrøst bebuder os Hædersarbeider, der vil glæde Kunstnere og Kunstelskere og vorde vor dramatiske Litteraturs herligste Prydelse. Vidst nok paa Hakon Jarl, Knud Lavart og flere stoler Anm. meget; og paa disse er hans Forventninger aldeles spændte. Som Forvarsel for disse ypperlige Arbeider, og som Anledning til det Ønske, der indeholdes i disse her ovenfor ytrede Bekjendelsers Ideal, er det, at Gyrithe har en saa vigtig Interesse for Anm., at han ikke har kunnet forbigaae det med Taushed. Som Product af en Landets Digter vilde det være aldeles ubilligt at sætte det i Classe med de

frie dramatiske Bagateller darauffen fra, der overswømmer vor dramatiske Litteratur uden at vxrdiges Opmærksomhed, — Ligegyldighed er tusinde Gange værre at overvinde end Had, siger Niels Ebbesens herlige Digter, — og kan Anm. end ikke tillægge dette den Skuespillets Fuldkommenhed, han havde gjort sig Haab om, fortjener dog Forfatteren hans inderligste Tak, saavidt, at han dog har befriet os fra en Naumburgs Beleiring eller deslige, paa en Dag, der bør være Fædrelandets kjæreste og Fædrenelandet alene helliget.

Ingen troe, at Anm. agter aldeles at bryde Staven over dette Skuespil, eller at anvende Vilhelm Meisters strænge Regel derpaa "et Digt skal være fortræffeligt eller slet ikke existere," naar han efter sin Overbeviisning ikke kan tillægge det synderlig dramatisk Værd, men troer at spore deri en betydelig Mangel af rigtig Kundskab til Theatret og egentlige dramatiske Scener. Han altsaa ikke vover at lykønske vor skjønne Litteratur med dette Kunstværk, skjøndt han fuldkommen føler, at det ikke er blottet for Skjønheder, og indseer enkelte Deles Fortræffelighed.

Den første Sandhed Anm. fandt at burde lægge Forfatteren paa Hjerte er:

"at det just ikke var saa meget galt
om stundom Sønnichsens Partie var mindre."

at Stykket ikke har vundet ved de mange Chor, Forfatteren har gjennemvævet det med, og som vist ikke here til dets æsthetiske Skjenheder, troer Anm., og uden at indlade sig paa det saa omtvistede Spørgsmaal om Syngespils mere eller mindre Værd, eller hvorvidt Syngepartier i det egentlige Drama ere passende, troer han dog, Forfatteren burde taget sig den Erindring nærmere, som vore største Kunstdommere fremsætte imod Ewalds uforlignelige Balders Død, at de Syngesteder, Ewald nødvendig har maattet anbringe for Componistens Skyld, ere om ikke just Pletter saa dog af det mindre Gode, og at Balders Død efter disses Udeladelser gjør som Drama langt mere Virkning og svarer mere til den heroiske Aand, der herster dert. Unægtelig svarer dette Stykkes Chors Uberydelighed slet ikke til de herlige, meest correkte Jamber, Stykket eier, og hvori Forf. virkelig har rebet sandt Digtertalent. I disse har han vidst at anbringe den Kraft og Mandighed i Udtrykke der forenet med en herlig Levenhed ere saa behagelige for Øret, og passe saa fortræffelig med Dramaets Form, og den Aand der bør være udbredet over det.

Anm. behøver ikkun at henvise til 1 A. 5 Sc. Saxernes Chore:

Vældig i sin Kraft fremtræder
Her Kong Syvard skjøn og stor
Livets Blomster Guld og Glæder
Spire i hans Spor ꝛc.

Det tvungne udsmykkede Rimerie falder her med al sin Kiede paa Læseren, og de søgte og matte Billeder erstatte ikke den Mangel af poetisk Fylde og Versemaalets skjønne Runding, man savner; at Livets Guld spirer i Syvards Spor er intet skjønt Billede, var det ikke som om man med Guld vilde blænde Gyrithe, og anprise dette saa aldeles til Sandseligheden Rige henhørende Metal, med det herlige romantiske Billede, Livets Blomster: — Livets Blomster er nok ene Glædens; thi uden denne troer Anm. ikke at man har Sands for nogen jordisk Prydelse.

Hvor afstikkende ere ikke disse Vers mod de efterfølgende skjønne:

Syvard. Saa tause staae I huldе danske Møer!
Gyrithe. Ved kaade Sange blues Danmarks Dottre.

Syvard. Et Blik Gyrithe skjenker ei sin Syvard.

Gyrithe. Min Syvard . . .

Anm. behøver ikke at anstille Sammenligning, enhver vil indsee det. — Nu 1 A. 8 Sc. ..

Biarmer.

Hvo byder dig at tale dierve Skjoldmøe?
Ei Qvinderaad bestemme Danmarks Skjebne!
Gyrithe gav sit Ord; ei Sarens Konge
I Spidsen for sin Hær sig lader spotte.

imod 10de Scenes

Hvilken Skjændsel, hvad Foragt!
Frygter, frygter Syvards Magt.
Mord og Luer vil det tænde
Kjender jeg Kong Syvard ret.

hvor aldeles prosaisk er ikke dette Chor mod disse herlige Jamber, der giver vor Phantasie Raadighed at spille i Forestillingen om Kong Syvards Magt, tvertimod vi her bindes til de bestemte upoetiske Misgjerninger, der end mere ved den latterlige naive Stance, "kjender jeg Kong Syvard ret,„ er ubehagelig. Skovens Tind er nok anbragt for at faae et Rim til Sind.

Har man gjort Indvending mod de idel mandlige og qvindlige Rim, og troet at disses Afvexling vare mere behagelige for Øret, end den eensformige Klingklang, kan denne vidst vigtige Indvending bedst gjøres her mod 1 A. 9 Sc. og 3 A. 1 S., hvor de mandlige Rim i det korte Versemaal foraarsage en ubehagelig Hoppen. — Dette sidste Chor har Forf. vidst alene anbragt for at begynde hver Akt med et Chor, og for at bringe Personer frem paa Scenen, og vække Øienslyst med de skjønne Terner.

Med Rette kan Gyrithe sige, "ved kaade Sange blues Danm. Døttre, naar Saxerne ved Brudeskattens Frembærelse synge:

at Syvard med Længsel sit Bryllup maae lave,
Og favne med Glæde sin Dronning i Nat.

og

Disse lange gyldne Kjæder
paa din fulde Barm skal gynge.

I Anm. Øjne er Choret i 2 Akt 1 Sc. saa aldeles maadeligt, at han ikke vil dvæle videre derved, end at hidsætte allene Slutnings-Choret:

O! lad vort Nag vor Brøde sone
Vi vilde redde Danmarks Krone
Og dit kongelige Liv.
O tilgiv!

i 5 Scene er den saxiske Skjalds Qvad ham derimod af mere Værd. Versemaalet passer sig ret vel som Oldtidens Qvad, og det eier virkelig poetiske Billeder og Udtrykke som

fast er han gram i Hu
og svinger sig vildt i Brynien blaae.

Skade imidlertid at matte Steder fordærve de herlige Poesiegnister. Skjaldens Overgang fra Kong Syvards Mandighed og Kjæmpeværd til hans Bleghed og Agtelse for Kjennet er meget mat og uden Liv; derimod er den anden saxiske Skjalds Qvad om Hildiger herlig og nuderholdende.

Choret i 3 A. 2 Sc. finder Anm. saa ubetydeligt, at det neppe vilde være værd at gjentage det i 7 Sc.

Hvorledes Forfatteren i 8 Sc. finder Mening i at

den stolte Eeg forbinder
Huldt sig med et Lilleskud.

begriber Anm. ikke, og dette er vidst formeget at tale i Billedsproget, derimod er det ret passende og skjønt

Eegelsv for Syvards Ære
Rosenblade for hans Brud.

skjendt det nok havde været bedre at lade Saxerne synge det, end Gyrithes Terner, der vist heri Stykket have for lidet Character, da dog Forfatteren gjerne og med Virkning kunde have anbragt dem uden at gjøre dem til et Decorations-Inventarium. At de skulde anse Gyrithes Forening med Syvard for lykkeligt, er neppe trolig, at de altsaa skulde tænke et, og sige andet og svigte deres Prindsesse, stemmer ikke med Begrebet om Danmarks Mod.

at den

glade Dag
du mægtig udbreder
Tvedragts Hvile i Nordens Riger

er en altfor mat Afbildning af Fredens Tilveiebringelse ved Gyrithes Giftermaal med Syvard.

9 Sc. kan Anm. ikke forklare sig hvad det er den saxiske Skjald mener med

men nyt indsluge
I stærken Saft

og at Mœns Blik paa Hornet hviler

I Fingre smaae!

hvis smaae Fingre er det? neppe Kæmpernes, thi de vare nok just ikke saa pæne smaae. Denne Sang

er og meget maadelig, derimod er den anden Saxiske Skjalds Sang bedre, og stjenne finder Anm. de fire sidste Liner:

"Ja hvad er Mjoden, nok saa sød
Imod Kong Syvards Lyst!
Som trykke med en Moe saa rød
Selv Danmark til sit Bryst.."

(Fortsættes.)

Det Wedeljarlsbergske Selskab.

(Sluttet.)

Om Hr. Raadwad end ikke er aldeles uden det naturlige Anlæg, som næsten ethvert Menneske besidder, mangler han dog alle de nødvendige nok saa simple Kundskaber, som enhver, der giver sig af med Skuespillerkonsten nødvendigen maa have; dersom det var Anm. Hensigt, at strive Recension over de enkelte Roller, han havde seet, kunde han med de meest pudseerlige Anecdoter oplyse og bevise denne Sætning. De Roller, Anm. saae Hr. Raadwad udføre, vare Greven i Corsicanerne, Capitain Klinker i Epigrammet og Odoardo i Emilie Gallotti; maadelig var han i dem alle,

særdeles i den første, hvor tilfældig sammenfødende Omstændigheder gjorde ham aldeles utaalelig. Hr. Raadwads Organ kunde med en hensigtspassende Behandling blive meget kjent. Roller, denne Skuespiller ofte giver, er f. Ex. værdigere Fædre, hvortil hans lange, tynde Figur gjør ham særdeles ustikket.

Hr. Meyer er en i enhver Henseende maadelig Person. Et ilde Organ, en styg Figur og en aldeles Mangel paa Alt, hvad der skal gjøre en Skuespiller brugbar og god, berøver ham enhver Adkomst til Navnet Skuespiller, som han ikkun fortjener ved det, at han viser sig til Skue, hvilket han sikkert gjorde bedre ved at lade være. Som Grev Frantz og som Angelo, saae Anm. denne Parodie af en Skuespiller i sin fulde Glands. En enkelt Scene af hans Barborossa i Selim saae Anm. ogsaa, og at det Lam, Hr. Meyer viste, stod langt endog under den maadelige Barborossa, der paa vort Kgl. Theater beklappes, behøver vel neppe at tilføies. Det er ubegribeligt, at Entrepreneuren vil beholde saadanne Mennesker, der, langt fra at gavne et Theater, nødvendigen endog maa fordunkle de enkelte Lysglimt, de øvrige mindre Slette stundum kunde kaste fra sig.

Kun i een Rolle saae Anm. Hr. Rosing, nemlig, som Cancelliedirecteur Lowe i Epigrammet, og han er særdeles glad ved ikke at have seet ham ofteere; thi han besad sikkert intet andet udmærket end det Navn, han saa uværdig bærer.

Jacob i Epigrammet var den første Rolle, som Anm. saae Hr. Christophersen spille, og naar han siger, at der efter Forestillingen fortaltes, at Hr. Christopherſen havde spillet denne Rolle paa samme Maade, hvorpaa han spiller Niels Ebbesen, troer han saa temmeligen at have characteriseret dette ilde Subject. En halvmaanedannet Figur, og en drukken Fiskerkjerlings Røst ere ham just ikke til megen Fordeel. Camillo Rota og et Par Tjenerroller, Anm. saae ham udføre, vare støbte i samme Ebbenseform som Jacob.

Da Anm. ikke med Vished veed om Hr. Hendrichsen er engageret ved Truppen, vil han ikke give sin Mening om ham tilkjende.

Anecdoter.

Et reisende Skuespillerselskab opførte for en vis Fyrstinde: "Jagten„ I Slutningsarien vilde man efter Omstændighederne forandre disse Ord:

Leve vor Konge, min Pige og jeg!
Kongen for alle, min Pige for mig!

man sang altsaa:

Leve Fyrstinden, min Pige og jeg,
Fyrstinden for alle, min Pige for mig.

* * *

I en lille Rigsstad i Tydskland spillede en omreisende priviligeret Provincialtheatertrup. En Aften opførtes Agnes Bernauerin; Skuespillerinden, der skulde forestille Agnes og der var af den almindelige uculiverede Slags, som spiller paa saadanne Flakketheatre, fandt adskillige uforstaaelige Steder i Rollen, hvilke hun efter egen Klegt søgte at rette; saaledes skal Agnes et Sted sige: "die Tugend ist eine Chimäre,„ men Kunstnerinden der ikke forstod dette sidste Ord, sagde:

"die Tugend ist eine Schindmähre," maaskee havde hun Ret. — En ligesaa stor Virtuos sagde ved en Forestilling af Corsicanerne istedetfor: "Genueserne have brudt ind i Corsica," Chineserne have o. s. v.

Bidrag til det i No. 11 af Bladet: "for Skuespilyndere," af Redaktøren om det priviligerede Provincialtheater indrykkede, udgivet af Baron, Major og Kammerherre Wedel Jarlsberg (14¼ Side) faaes hos Bogtrykker Irgens for 4 ß.

Søndagen den 8de Februarii gaves intet Skuespil. Paa Søndag er bestemt at gives Gjeldsbeviset og Paschaen fra Suresne. Om Hermann og Dorethea og de giftefærdige Piger, som formedelst Mangel paa Rum, ikke denne Gang kunde meddeles, i næste No.

For Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

No. 17.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Søndagen den 1ste Februari opførtes af den Kgl. dramatiske Skole paa Hoftheatret: Herman og Dorothea, Forspil paa Vers i Anledning af H. M. Kongens og H. K. H. Kronprindsens Fødselsdage, af Prof. Rahbek. — Sujettet til dette Stykke er taget af Göthes Herman og Dorethea, en Bog, hvis store Værd ikke hører herhid at omtales. Neppe er dette Sujet det hældigste til at bearbeide dramatisk, da det vil være vanskeligt, i den korte Tid, Skuespillet tillader, at indknibe nogen Handling, hvilket dog er en ufravigelig Fordring ved ethvert Arbeide, der vil kaldes Skuespil. Anm. veed ikke, om man med Føie af et Forspil, skrevet i en vis Anledning, og hvis Hovedhensigt blot er, at komme i saa nøie Forbindelse med den anledigende Aar-

sag som mueligt, kan fordre det samme som af et almindeligt Skuespil; kan man det, saa bør nærværende Stykke ingenlunde henregnes blandt dem, som fuldeligen tilfredsstiller disse Fordringer; thi, foruden den allerede omtalte Mangel paa Handling, har Forfatteren ogsaa feilet i det, at han, endskjøndt han udentvivl har havt til Hensigt at gjøre Herman og Dorothea til Hovedgjenstanden, dog ikke har naaet dette sit Maal, men har gjort disse Personer til Bigjenstande, og derimod den Hermanske Familiefest til det Punkt, hvorpaa vor Opmærksomhed meest hviler. Ligeledes synes Dorotheas Kjærlighed at være udsat for Mistanke for at reise sig af urene Kilder, ligesom den gamle Hermans Godhed for Dorothea synes noget overilet og vel stærk; ikke at tale om den i Stykket aldeles overflødige Ole Kudsk og Hedevig. Kan man derimod ikke vente, og bør man ikke fordre de samme Fuldkommenheder hos et saadant Forspil, som hos et egentligen saa kaldet Skuespil, — og dette er Anm. Mening — saa bør Herman og Dorothea sikkerligen henføres til dem, der naae deres Hensigt, og naae den paa en behagelig Vei; og hvilken skulde denne Hensigt være, uden al tolke nogle af de glade, taknemmelige Følel-

ser, der besjeler Dannerfolket for dets elskede Fredrik og hans Fader; og redeligen opfyldte Hermans Familiefest denne Hensigt; thi frie for Pretensioner og Smigrerier udtrykte denne "barnlig rene og barnlig ærlige, velmeente Høitid„ Ønsker, der vist gjenlød i enhver Danes Hjerte.

Med Følelse og Inderlighed gav Hr. Jordhøi den gamle Herman, denne sjeldne, ædle Mand og Fader, som ingen anden Lykke kjender end den, at see sin Hustrue, sine Børn og Medmennesker glade og lykkelige. Meget hældig var den forandrede Tone, Skuespilleren brugde i følgende Replik, hvor han først med veemodig sorrigfuld Stemme havde sagt disse Linier:

Tak, mine Børn! vel er en Tid, som denne,
Da mange Tusind vride deres Hænder
I hver Elendigheds, hver Kummers Qvide,
Ei den bequemme Tid til Glædesfester.

men nu forandrede den, og med en Tone, der viste, at Herman gladeligen følede sin og sit Fødelands Lykke, men som og tillige saare passende havde beholdt en Streg af den Sørgmodighed, hvormed foranførte Linier sagdes, vedblev:

O! men er det dog ikke saa „at vide,“
At de, der trygge boe i Fredens Skygge,
Maae føle dens Velgjerning tusindfold,
Velsigne ham, de have den at takke,
Og prise Gud, det Godes milde Giver!

I 9 Sc. siger Herman:

Hvis hun saa vil, Marie! hun har og
Et Ord at sige her o. s. v.

og i denne Replik, hvor Vægten nedvendigen bør falde paa "hun„ lagde Hr. J. den urigtigt paa "vil.„

Jfr. Ahrends var Mad. Herman, som hun udførte med megen Flid, skjendt hendes Udseende just ikke var saadant, som man kunde vente det hos Hustruen til den graahærdede Herman og Moderen til elleve Børn. Den godmodige Characteer, Mad. Herman bør have, var hos Skuespillerinden blandet med et Slags, Anm. veed ikke, om han tør sige stoltladen Dumhed, som just ikke tjente til at forøge vor Kjærlighed for denne saa brave Kone. At ombytte synonyme Ord med hinanden, passer ikke altid i Vers; derfor bør Jfr. A. ikke sige "Elendighed„ for "Jammer;„ heller ikke maae man sige "inte„ for "ei,„ dog det er tilgiveligt; men naar Jfr. A. siger:

At finde, gribe, holde, gjennemtrænge
En pludselig, uventet, frydfuld Godhed.

istedetfor:

At finde, gribe, gjennemtænke
En pludselig, uventet, frydfuld Tanke.

synes det at gaae uden for Grændserne af det, der bør tilgives. Skjendt Jfr. A. ikke reciterer sine Vers slet, staaer hun dog langt tilbage for flere af af de øvrige Elever.

Hermans Døttre vare: Marie: Jfr. Busk, Lise: Jfr. Thomsen, Hanne: Jfr. Abildgaard, Lotte: Jfr. Bassøe, Luise: Jfr. Knop, Julie: Jfr. Krabbe. Disse Roller ere næsten alle uden Undtagelse yderst ubetydelige, den største er Maries, som med Held udføres af Jfr. Busk. Anm. vil til Bevis blot anføre den saa skjønt sagde Replik i 5 Sc.; "den eiegode Jomfrue Lise Hermann, som kaldes kun for Moder op ad Dage,„ var vel forvaret hos Jfr. Thomsen; den spidsfindige Lotte, "der er en eiegod, velsignet Pige, hvis Mund kun stundom lyver lidt paa Hjertet,„ havde i Jfr. Bassøe fundet en upaaklagelig Fremstillerinde; vel havde Skuespillerinden gjort, om hun ved den Replik

Ja! og hvis var Skylden?
Hvis Jomfrue Lise, som hun havde lovet
Smukt havde været med i Morges tidlig,
Og hjulpet os . . . .

istedetfor at vende Ryggen til Lise havde seet paa hende. Den vrede, uforskammede Tone, hvormed Julie spurgde:

Men hvorfor skal ei Moder vide alting?

var neppe den rigtigste. Ikke ilde bleve Hannes Replikker sagde af Jfr. Abildgaard, som derimod i Sangen syntes at ville en anden Vei end Orchestret. Luise har kun fem Ord at sige.

Som den unge Herman forekom Hr. Schjern Anm. noget spændt og svulstig, en Egenskab, som især ved en uforderret Yngling, som Herman, der er opdraget af Fadet, som hans, er meget paafaldende, og som Hr. Sch. burde have søgt at undgaae. En Hovedaarsag til denne utidige Høitravenhed troer Anm. det at være, at Stykket var versificeret, da Skuespilleren paa flere Maader, som f. Ex. ved sin Recitation, rebede, ikke at være meget fortrolig med dette Slags Skuespil. — Gamle Hermans andre Sønner, Frederik, som

har en Replik at sige; Ludvig, Ferdinand og Vilhelm; vare Blink, Knudsen, Poulsen og Cetti. — Mine, en ung Paarerende, og Hedvig, Tjenestepige, ere ogsaa meget ubetydelige Personer; Jfr. Sannes udførte den første og Jfr. Hedeberg den anden. — Jette, en liden faderlos Pige, blev upaaklageligen sagt af Jf. Borresen.

Ole Kudsk: Hr. Lund. Hr. L. var i denne Rolle ikke uelfen, og frembragde sine Replikker i en passende bondeagtig, men dog dertil inderlig godhjertet Tone; de mange Armbevægelser, Hr. L. brugde, syntes derimod ikke saa rigtigt anvende til denne Rolle.

Som Dorothea opfyldte Jfr. Olsen ikke de Fordringer, man med Grund kunde gjøre paa hende; der herskede saavel i hendes ellers saa sjeldne skjønne Versrecitation en vis underlig Kunst, som gjorde et ikke behageligt Indtryk, og heller ikke tjente til at vinde Tilskuerne for Dorothea; ogsaa mislykkedes den Forfærdelse temmelig, som Skuespillerinden vilde udtrykke ved Ordene: "vort Huus faldt sammen.„ Derimod var den beskedne Tone, hvormed Dorothea begyndte: "ikke mig tilkommer mindste Roes,„ o.

s. v. meget passende, og gjorde særdeles en heldig Virkning lige oven paa unge Hermans høie, declamatoriske Tone. I den lange Replik, Dorothea har, hvor hun fortæller Tildragelsen med Herman, gjorde Jfr O. en temmelig lang Pause ved Ordene: "hvorledes hun da laae der zittrende„ og længere nede bleve disse tre Linier:

Med den Fortvivltes Krampestyrke greb hun
Sit Barn, og vilde reise sig af Leiet,
Og drømte Kraft til Flugt, og faldt tilbage.

sagde to Gange, for ikke at gjøre den anden Pause. Efter endt Forestilling fremtraadde Hr. Jordhøi og fremsagde meget vel en vakker Epilog, hvorpaa Kongens og Kronprindsens Portraiter i Basrelieff bleve frembaarne og bekrandsede, og blev en Sang af Hr. Prof. Rahbek affsjunget — Parterret bifaldt denne Høitideligbed med et tredobbelt Hurra. Det Ønske, en stor Deel af Tilskuerne lydeligen tilkjendegav, at faae Sangen gjentaget, blev af Vedkommende ikke opfyldt. — Onsdagen den 4de Februari gjentoges Forestillingen, og gaves Stykket i det hele hældigere end første Gang. Jfr. Ahrends sagde rigtigen "gjennemtænke„ og "Tanke,„ og

Jfr. Olsen ikke alene kunde sin Rolle godt, men spillede den ogsaa i enhver Henseende ulige bedre; det stærke Tryk paa "sine„ i den Sætning: "tilkjobte hende for sine Penge Ly, og Hjelp og Pleie,„ var vel ikke saa ganske rigtig; ogsaa sagde Jfr. O.: "det er for meget til Spog, til Alvor er det for lidt,„ istedetfor "utroligt„

Den 1ste Februari opførtes endvidere: de giftefærdige Piger, Comoedie i 3 Akter af L. B. Picard, oversat ved K. L. Rahbek, Professor. — Da Rummet ikke tillader, heelt at indføre Anm. Mening om dette Stykke og Udførelsen af det, og han ugjerne vil aforyde forend Enden, udsætter han at omtale dette Stykke til næste No., særdeles da de Stykker, som paa Søndag spilles, alt forhen ere givne, og altsaa ikke udfordre saa vidtløftig Omtale.

Gyrithe.

(Fortsat.)

Chorene i 4 Akts 1 og 6, 7 Sc. tilstaaer Anm. helst at ville erkjende, her finder han Forf. at have

gaaet de Gamles Chor nærmere. Folket paa begge Sider tage Deel i Handlingen og forstærke Interressen. Kun at Forf. har været saa lidet lykkelig i det poetiske Udtryk, og den kraftige Tone, han her med Dristighed burde grebet. Det svarer saa ringe til den saxiske Skjalds stolte Qvad om Hildigers mange Værker, at Saxerne synge saa vemodige og uden Tillid til deres Kæmper

Dov hans Sværd! hans Blik forblinde!
Du vor Herre og vor Gud!

denne sidste Linier røber ogsaa alt for meget af en vis geistlig Tone, der neppe herskede for Christendommen. — Den Inderlighed, Anm. gjerne vil tillægge den, beroves den aldeles ved det foregaaende om Kogleriet, som Anm. vel vil troe vore Forfædre ikke have undseet sig ved at tilstaae; men som i et saa vigtigt Øieblik og uden Nødvendighed ikke bør fordunkle Hildigers Heltedaad. — Mere hældigt er de Danskes

"Aser lad nu Danmark vinde,
Freias Ven! befrie sin Brud!„

men saare Skade er det, at den herlige stolte Skildring af Hildiger

Ellers staaer trende mod trende,
Han stander een mod tre,

ved en saa urigtig Versification og mat Prosa som

Ofte kan det sig hænde,
Man ser ham at fælde saaer see.

stilles fra de efterfølgende Vers:

Han er Saxens Ære og Danmarks Gru
Kong Syvard har ham saa kjer,
Lyster Dig Haldan at fældes nu
Saa venter Dig Hildiger.

Vi have nu seet Hildiger i sin fulde Værdighed, og vor Forventning hæfter sig aldeles paa Haldan. — I Thorkilds Sang overraskes vi ikke, men en vis ædel Simpelhed, fordringsles Tillid ligger deri, naar han synger:

Saa stærk kan ingen være
Som Haldan, naar han gaaer
I Kamp for Danmarks Ære,
Og for sin Møe han slaaer.

at vi strax overgiver os ham ganske og ønske ham af Hjertet den retfærdige Seier. — I denne Spænding griber det førende Chor dog saare passende ind med den kraftige Opfordring til Afgjørelse

Slaaer Skjolde mod hinende Skjolde!
Sværd, møde det blinkende Sværd!

vi føle os aldeles i Kampkredsen og blande os i det deeltagende Chor.

Inderlig skjønt finder Anm. i 6 Sc. Ternernes Chor, at Freia ei nægter Danmark sin Beskyttelse

Førend selv den danske Pige
Qvæler Troskab i sit Bryst.

en ypperlig Skildring af Kjærlighedens sande Værd, og hvori vi tænke os Gyrithe i al sin Fortræffelighed, som Landets Skytsgudinde, hvortil saa passende følger det forenede Chor

Da skal dine (Freyas) Luer binde
Danmarks Haab til Danmarks Lyst!

Man troe ikke efter disse Anm. Indvendinger mod Gyrithes Chor, at der er et erklæret Fiendskab mellem ham og Chor i Almindelighed. Nei alene mod disse stadselige Oprachor, hvor vi kun see Personer fremkomme for at synge uden at det falder af Handlingens rigtige Følge, eller disse Pragtoptoge som f. Ex. 1 Akts 9 Sc. eller disse Echo af hvad vi allerede vide, er det Anm. ivrer, i det han efter sin individuelle Følelse finder dem aldeles upassende for et Digt, som

Gyrithe. — Han finder at det hindrer det opheiede Dramas fulde Virkning, at det drager os fra den Storhed, det charakteristiske Mandshjerte, (om jeg saa tør sige) der havde fængslet os. — De smage af en vis forkjælet Utydelighed i vor Bevidsthed om det Sande og Skjønne, og overalt opholder vor Stræben efter den fulde Udvikling, samt tydelig Vished om Characterernes og Scenegangens harmoniske Forbindelse. Anm. troer her at turde beraabe sig paa Ewalds Følelse af denne Sandhed; thi han har saare hældig undgaaet denne Anstødssteen i sin Balders Død, ihvorvel han med mere Undskyldning i sit fine erotiske Malerie torde have benyttet sig af disse Øiens og Ørens Kjælenheder. Man vilde sikkert været Forf. meget takskyldig, om han med en iagttagende Oekonomie havde forvandlet disse sine Skjødebørn med synderlig lyrisk Dristighed til fuldkomne Chor, væsentlige Dele af Handlingen, hvorved han af den almene forhøiede Interresse gav vore Indtryk mere Levenhed; benyttede sig alene deraf, efter Schillers Udtryk, som et Kunstorgan, der hjelper til at frembringe Poesien, ved Afvexling, Nyhed og Styrke. Hans genialske Skaberaand maatte da med critisk Upartiskhed udslette alt, hvis Dannelse

robede Operasmag og viist en synderlig Flid i den finere Omdannelse, for at bibringe det den Fuldkommenhed, som Sulzer har viist, de Gamle lagde i Chorene. Neppe var Æmnet Forfatteren imod. Dannerfolket og Gyrithes Tærner viste en aaben Mark for hans Genie og Dannelsesaand, vort Hjerte og vor Villie var hans.

Reent ud at ønske, Forf. ville have givet Slip paa denne Idee, kunde synes paa en Maade at stride med den veltalende Schiller om Chorets Brugbarhed, med hvem det vilde være utilgiveligt i Smagens og Kunstens Rige at tvistе om idealske Synspunkter. Kun tilføier Anm. at det producerende Genie bør indskrænke sig inden Muelighed, der ikke overskrider dets Kræfter.

At Anm. har tilladt sig denne Vidtløftighed over, og Analyse af Gyrithes Chor er skeet for at godtgjøre med Grunde den Overbeviisning, han forud har yttret, at de nedsætte meget dette Digts dramatiske, og særdeles, sande æsthetiske Værd; han underskriver aldeles P. A. Heibergs energiske Ud-

brud: "Smagens Rige taaler ingen Despotisme: dens Undersaatter er frie Folk.

(Fortsættes.)

I et Anm. d. 10de Febr. tilsendt anonymt Brev har Indsenderen gjort ham opmærksom paa en Urigtighed i No. 15, hvilken han herved vil rette. Feilen er denne: pag. 226 staaer, at Gyrithe siger følgende Ord: "hvor er mit Folk? o. s. v.„ efter at hun er kommet sig af sin Afmagt, hvilket er urigtigt, da disse Ord fremføres førend Gyrithes Daanelse; dog gjør dette intet til at formindske den omtalte Feil, da Spørgsmaalet bliver lige urimeligt, enten Gyrithe reiser sig af sin Afmagt eller fra Alvildes Barm; Stedet, hvor de Danske staae, bliver dog upassende, især da Bolvise har sagt til Bjarmer: "lad dine Mænd fordrive Hoben„ o. s. v.; og var der end ingen anden Urigtighed, er det dog en, at Saxerne blive staaende ubevægelige efter Bolvises Raab: "Kom Saxer her! hyld Eders fundne Dronning.„ Den ærede Indsender tilgive, at hans Grunde end ikke havde overbeviist mig. — Den an-

den Anke, Indsl. gjør imod det om Gyrithe i No. 15 indrykkede, er derimod rigtigere, og Anm. erkjender villig deri at have forseet sig.

I Søndags gaves Gjældsbeviset og Paschaen fra Suresne; Søndagen den 22de Februari gives: Den lille Uglspeil og Spysoveren eller Gjengangeren paa Slottet Beausol, Lystspil i 3 Acter efter Dumaniant og Kotzebue af Prof. Rahbek; og Tvillingerne fra Bergamo, Comoedie i 1 Akt af Florian, oversat af O. Samsøe.

Løverdagen den 28de Februari opføres til Benefice for Talent og Flid for den fortræffelige Sanger, Hr. Concertmester Dupuys: Ungdom og Galskab og Balletten Landsbymellerne fra Provence.

Den tilsendte Anekdote om den unge Theaterrecensent, der stod Skildvagt, kan ikke indrykkes; Indsenderen bedes derfor at lade den afhente hos Udgiveren.

For Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

No. 18.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

De gifteferdige Piger. Kan dette Stykke end ikke kaldes særdeles godt, er Picards Navn dog Borgen for, at det ikke er uden al Værd; det, der især fortjener Roes ved det, er den Maade, hvorpaa Forfatteren har vidst at give et temmelig kjedsommeligt og meget udramatisk Sujet den Grad af Interresse, der er udbredt over nærværende Stykke; vist nok har han for at naae dette sit Øiemed taget sin Tilflugt til Bipersoner, hvilke han har givet en Betydelighed, som om end Titlen nogenlunde hjemler den, dog skader de Personer, paa hvilke Hovedhandlingen gaaer ud, nemlig Sainville og Luise, som ikke alene ere blevne aldeles lidende, men endog temmelig flaue Personer; hvorimod Corsignac og Therese mere interressere os, for ikke at tale om

Ursula, hvis Overvægt dog nogenlunde kan forsvares. Forfatteren maa enten have havt en usædvanlig neie Kiendskab til Fruentimmerne og deres Tankemaade, eller ogsaa maa han ikke have meget høie Tanker om dem; i det ringeste forekommer den Maade, hvorpaa de i hinandens Nærværelse lægge Planer til at erobre en Mand, de aldeles ikke kiende, og hvis Navn de nyligen første Gang høre, Anm. at være inter mindre end delicat og temmelig stridende mod den i det ringeste udvortes Blufærdighed, ethvert velopdraget Fruentimmer i Almindelighed bør forudsættes at have; og urigtigt i enhver Henseende troer Anm. det at være, at antage det for Forfatterens Mening, at skildre os alle disse unge Piger, som udlærte Coquetter, der have tabt enhver Undseelses Følelse. Overhovedet lader det, som om Forfatteren ikke ret har været enig med sig selv om hvad Caracterer, han skulde tillægge disse unge Piger, kun Ursulas og Thereses ere nogenlunde bestemte. Det, der altsaa vel meest har raadet til Oversættelsen af dette Stykke, har udentvivl været dets store Bequemhed til at opføres af Eleverne; Anm. vil blot anføre et Sted af selve Stykket — i 9 A. 5 Sc. — til Beviis for denne sin Paastand,

nemlig det, hvor Corsignac saaledes taler om de tilstædeværende Piger: „ (til Luise: Jfr. Thomsen) "hvilken Uskyldighed, hvilken Redelighed i dette Blik; „ (til Therese: Jfr. Bassoe) "hvilken elskværdig Skalkagtighed i dette Smil; „ (til Pauline: Jfr. Abildgaard) "hvilken følsom og romantisk Mine; „ (til Agathe: Jfr. Ahrends) "hvilken ædel Stolthed i hele denne majestætiske Skabning. „

Hr. Jordhoi var Jacqemin, en temmelig underlig Person; han har en ikke vidtomfattende Forstand forenet med et godt Hjerte, han er bidsig og i sin Bidskighed urimelig, men hans Vrede lægger sig hurtigt, og naar den har lagt sig, fortryder han alt, hvad han har gjort og er færdig til at bede endog sin egen Datter om Forladelse; forresten er han aabenmundet, og synes at have den Orm, at ville gifte alle Piger bort, og at være "næsten værre end Maren Giftekniv i gamle Dage. „ Hr. J. udførte denne Rolle med sin sædvanlige Flid, skjendt det lod, som om han var forvirret i Charakteren, og ikke ret vidste hvad han skulde forestille, hvoraf da flød, at den alligevel temmelig uinteressante Jacqvemin blev det end mere. I 1 A. 2 Sc. sagde Hr. J. den Replik; "hvem er da den lykkalige Dødelige? „ to

to Gange, hvilket lod heelt besynderligt, da Therese allerede efter den første Gang, Spørgsmaalet fremførtes, havde beskrevet ham, og havde denne Repetition sikkert givet Anledning til en Forvirring, dersom Thereses Fremstillerinde ikke havde fattet sig, og indflettet en Replik, hvori denne lyksalige Dødelige blev navngivet. Ombyttelsen af Navnene "Agathe" og "Luise" i 2 A. 1 Sc. gjorde en meget ilde Virkning. Meget hældig var den Maade, saavel i Mine, som i Tone, hvormed Skuespilleren begyndte 3 A. 3 Sc., hvor han fortryder sin nylige Opbrusen.

I Sainvilles Rolle viste Hr. Simonsen sig paa en Maade, der ikke kunde andet end bringe til at gientage det Ønske, Anm. allerede en Gang tilforn har yttret, at Hr. S. maatte forskaanes for at spille Roller i alle Fag; særdeles synes Roller, som nærværende Sainville, at høre til dem, der ligge uden for Hr. Ss. Scala. Skuespilleren manglede aldeles al den mandige Elskværdighed, der aldrig maa være borte fra Elskeren paa Scenen, og i dens Sted var traadt en ækkel Blødagtighed, der ikke paa nogen Maade kunde tjene til at vække vor Deeltagelse, noget Forfatteren vel kun har gjort lidt for,

men som Skuespilleren dog bør søge at opnaae; "sove baade Digteren og Skuespilleren, da farvel Skuespil." Scenerne med Luise var de uhældigste for Hr. S.; hvorimod Scenen med Ursula i 3 Akt udentvivl var den mindst maadelige.

Corsignac: Hr. Schjern. — Anm. har tilforn roest denne Skuespillers Utvungenhed paa Theatret, og hvor prisværdig den endog er, og i hvor stor Grad, Corsignacs Rolle end tillader den, troer Anm. dog, at Hr. Sch., særdeles betragtet som begyndende Skuespiller, driver den for vidt, især da han ikke overalt var frie for lave og uædle Gebærder. En grændseles Frihed paa Theatret er overhoved Tegn til en grændseles Selvtillid, og denne er, vil enhver letteligen indsee, et afgjort Middel til ikke alene at standse saavel Begynderen, som den Ældre, paa Kunstens Bane, men endog til at drive dem tilbage. Gjælder end ikke den Regel: "hvo der ikke gaaer frem, gaaer tilbage," ikke saa afgjort i Kunsten, som i Moralæren, saa er det dog vist, at naar for stærk Selvtillid betager Skuespilleren, han da efterlader de Forsigtigheds- og Klogskabsregler, han tilforn anvendte, fordi han ansaae dem for unødværlige, og derfor nu strander paa de Skjær, han ved dem

tilforn havde undgaaet, og altsaa langt fra at gjøre Fremskridt, endog ikke engang bliver staaende paa det Punkt, hvorpaa han stod. Ingen troe, at alt dette er sat aldeles med Hensyn paa Hr. Schjern; Anm troer og ønsker ikke, at Hr. Sch skulde nære denne saa farlige overdrevne Selvtillid; blot i Almindelighed ere disse Bemærkninger, som uvilkaarligen paatvang sig Anm., henkastede. — Skjøndt Hr. Sch. i sin Corsignac just ikke skildrede Gasconieren, havde han dog lagt en Deel Interresse i denne Person, hvis Snurrighed ene kan indtage os for ham, og udslette det ikke fordeelagtige Indtryk, hans Jagt efter en en rig Pige, ligemeget hvilken, nødvendigen maa gjøre. — Aldeles urigtig troer Anm. den Maade at være, hvorpaa Hr. Sch. behandlede de Replikker i 2 A. 8 Sc., hvor Corsignac ved at indbilde Pauline, at han sympathiserer aldeles med hende, vil søge at vinde hendes Haand og hendes Formue; den Tone, hvormed, og den hele Maade, hvorpaa Hr. Sch. sagde dem, kunde umueligen andet end bringe Pauline til at troe, at han gjorde Nar af hende og hendes Følerie, og gjør Corsignac dette end i Hjertet, er han dog meget for klog til ved at følge sin Overbeviisning at stille sig ved Pauline og hen-

des Penge. Anm. troer, at Corsignac i denne Scene aldeles bør stemme i samme Tone, som den affecterte følende, temmelig uvittige Pauline angiver, og gjøre alt for at naae sit Ønske. I 3 A. 8 Sc. indløb ved en Skjødesløshed af Corsignac en Forplumring, hvoraf man kun ved Tab af sund Sands og Mening reddede sig.

Ledoux, den temmelig indskrænkede, halvtredsindstyveaarige, ligefremme, med Stadens Politesse ukjendte Landmand, fremstillede Hr. Haack med et aldeles upassende forfeilet Kammerjunkervæsen. Hr. Wildt, som først var bestemt til at udføre denne Rolle, men ved Sygdom hindredes derfra, havde udentvivl givet den langt rigtigere; hermed vil Anm. ingenlunde sige, at han anseer Hr. W. for mere talentfuld og brugbar end Hr. H., blot Roller, som denne, troer Anm. netop at være lige saa passende for Hr. W., som upassende for Hr. H. Hverken i Tone eller Adfærd viste Hr. H. den saa aldeles pretensionløse Mand, der villig efterkommer enhvers Befalinger, og tilbyder sig, altid at være til Tjeneste, naar Jfr. Agathe ingen anden Mand kan faae. I 1 A. 4 Sc., hvor Ledoux siger: "hvilke Talemaader!" bør disse Ord neppe fremsø-

res i en forstemet Tone, som Hr. H. gjorde, men snarere i en forundrende, da de Talemaader, Corsignac bruger, visinok maa være Ledoux fremmede. De Ord: "men da jeg nu ikke mere kan være dem til nogen Tjeneste her, o. s. v.„ bør udentvivl siges til Sainville, som han nyligen har været til Tjeneste, og ikke til Ursula. At Hr. Ledoux var 50 Aar, og saae ud som Fader til de unge Piger, var vanskeligt at opdage.

Jfr. Ahrends var Agathe Permont, den ældste af Hr. Jacqvemins Myndlinger, og var ret brav denne giftesyge Coquette, der "har været for stolt, og sagt nei til mangt et godt Parti, for nu, — af Frygt for at dee ugift — at tage tiltakke med en gammel Ungkarl.„ Den grove Tone, hvormed Jfr. Ahr. i 1 A. 4 Sc. siger: "hvad behager min Herre?„ var vel noget for militairisk; derimod sagde Skuespillerinden særdeles hældig følgende Replik: "O Jagten er mit Liv; og jeg er ogsaa en ganske hældig Jæger,„ hvorved ogsaa den selvtilfredse Mine var meget passende. Urigtigt forekommer det Anm., at Agathe i 1 A. 9 Sc. lurer, da da man derved maa bringes paa den Formodning,

at hun hører, hvad Efterretning Corsignac giver Ursula, og altsaa ikke af denne vil lade sig narre.

Pauline er en meget flau og usammenhængende Person, hvoraf man med Vanskelighed vil kunne danne noget Heelt; Jfr. Abildgaard gjorde usortroden sit til at give den Interresse, men forgjæves. Overmaade vel sagde Jfr. A. blandt andet denne Replik i 1 A. 5 Sc.: "skulde dette være det afgjørende Øieblik, mit Hjerte ventede, „ hvor man saa tydeligen opdagede det fremkunstlede Sympathie, der viste, at Pauline letteligen kunde sige det samme ved ethvert Mandfolks Komme.

Ursula Rouvigny: Jfr. Olsen. Med megen Flid og Hæld udførte Jfr. O. denne vist ikke lette Rolle, og manglede Skuespillerinden end iblandt den Lethed, som man bør vente hos Ursula, der i Kostskolen i Hovedstaden har lært saa mange smukke Ting, saa erstattede hun dog dette fuldeligen med mange andre Fortrin. Særdeles lykkedes de Scener, Ursula har med enkelte af hendes Veninder. Meget Tak er man Jfr. O. skyldig, fordi hun ved sit Spil noget formildede de stundom for skarpe Træk, hvormed Forfatteren har tegnet Ursula, da det vilde være unaturligt og saare ubehageligt, at

finde en saa concentreret Nederdrægtighed hos en saa ung Pige. 3 A. 12 Sc. med Sainville er Ursulas Triumph, og denne Sc. gav Jfr. O. med en ikke almindelig Fiinhed. Meget ubehagelig og temmelig uædel var den Tone, hvori Skuespillerinden i Slutningen af 2 A. 14 Sc. sagde: "han tager mig."

Al Jfr. Thomsens Flid uagtet, lykkedes det hende dog ikke at hæve Luises Rolle, og skjendt Forfatteren unægteligen her maa bære den meste Skyld, kan Skuespillerinden dog ikke aldeles frikjendes. Vel er Luise intet stærk ildenskabeligt Menneske, men hun bør dog ikke være saaledes, at Ursula har Ret, naar hun siger: "Luise er en kold, ligegyldig Sjel," men saaledes var Jfr. Thomsen. "Hun er god, vakker, ligefrem; ligefrem er ikke dum," siger Jaqvemin; men der gives dog et Slags Ligefremhed, som meget nærmer sig til Dumhed, eller i ringeste til en fuldkommen Udannethed, og denne er det, Jfr. Th. urigtigen havde paataget sig. Roesværdigt havde det overhoved været, om, ligesom Jfr. Olsen formildede Farverne i sin Rolle, Jfr. Tomsen havdt forhøiet og oplivet Farverne i sin.

Den overgivne, skarpseende, spidsfindige Therese tabte intet ved at fremstilles af Jfr.

Bassoe. Hun var aldeles den aabne, muntre, femtenaars Pige, der, klogere end alle de øvrige, indseer Ursulas Ränker og ved enhver Leilighed lader denne føle det. Noget for spidsfindigt sagde Jfr. B. imidlertid det "Jo, Far!„ i 1 A. 2 Sc., hvorimod disse Replikker: "ligesom de store til at gjøre sig yngre;„ "hvor hun er sledsk;„ "og Ursula faaer ingen„ o. m. fl. bleve fremførte med den hældigste og meest passende Tone, som Jfr. B. overhoved i denne Rolle synes ganske paa sit Sted.

Ved den gjentagne ulige bedre Forestilling den 4de Febr. havde Hr. Jordhøi aflagt den upassende Liberiekjole, hvori han første Gang spillede. Hvorfor han, ligesom ved den første Forestilling, i 1 A. 6 Sc. sagde "ældste Moder i Huset,„ kjønnes ikke.

Gyrithe.

(Fortsat.)

Forf. har meget vel efterkommet den vigtige Sulzerske Regel: "die erste Sorge des Dichters geht auf die Wahl eines interessanten Inhalts,„ vores

naturlige Retfærdighed indtager os strax aldeles for den ulykkelige Gyrithe, og sætter vor Opmærksomhed i Virksomhed. — Alt ligger vor Hjerte saameget nærmere, som Forf. af vor patriotiske Følelse knytter en levende Følelse mellem Gyrithe som Danmarks Kongedatter, og os som Danmarks Undersaatter. Denne Interresse er ikke lidet vigtig for Fædrelands-Digteren, helst som den saa let gaaer over til Enthusiasme, naar han deraf veed hældig at betjene sig, som i den vigtige Tvekamps Scene o. fl. Steder. — Den Bemærkelse troer Anm. imidlertid hidhørende: at Forf. alligevel ikke burde tilføiet paa Titelbladet "Danmarks Frelse," med Hensyn til Lessings fine Regel om Titelvidtløftighed; thi det er unægtelig en vigtig Fortjeneste, der falder Digteren selv til Fordeel, at han paa ingen Maade lader os eine Knudens Opløsning før Tiden; enhver Bestemmelse, der leder dertil, svækker vor opvakte Nysgjerrighed, og river os ud af den lykkelige dunkle Uvished, i hvilken vi følge Digteren saa aldeles hengivne. Hertil kommer, at Forf. med saa lidet Held tilfredsstiller den derved bevirkede herlige Spænding, han stiller os i en Række af Optrin Gyrithe i et altfor egoistisk ufordeelagtigt Lys, og lader Danmark saa

aldeles i Skygge, netop det Modsatte af hvad vi ventede. Denne dorske Roligheb, denne lettroende og underkuede Stemning hos det tappre Dannerfolk, som Gyrithe flere Steder anklager, f. Ex.

Saa staaer jeg midt i Danmark uden Biſtand.
Mit blinde Folk høit jubler til mit Bryllup; o. ſl. St.

opvække hos os megen Uvilliie; helſt naar vi høre hende tillige udbryde:

Vil Danmark ſtride, ſaa har Danmark vundet.

Anm. kan ikke nedſkrive denne Mening uden at udpege den Fortjeneſte, N. Ebbeſens Digter heri ſaa fortrinlig beſad. Vi ſee hos ham Landets ulykkelige Forſatning og Tyrannens Magt at opvække vor Medlidenheb, men ikke en ydmygende Medynk. Saadanne Lænker har aldrig betynget Danſkes Barm, at jo en enkelt Friheds og Mandigheds Gniſt ulmede, om endogſaa ſom Bjarmer ſiger: "Faſt ede Landet er.„ Mon det ikke havde været bedre om Digteren iſtedet for de mange tomme Scener i de to første Acter, (hvori vi ikke høre andet end tom og afmægtig Slangereſt hvisle om Gyrithe) havde bragt os Dannerfolket for Øine i Begreb med

et Anslag, der gik ud paa at frelse deres Prindsesse og bryde de slaviske Lænker. Dette under den vise Rolfs Bestyrelse, der vel formaaede for enkelte brave Danske at afhylle Bjarmers lumske bedøvende Blændeværk. (Overalt falder den Lethed til at troe Gyrithes Villighed i at ægte Syvard, hverken Folket eller Gyrithe til Ære.) Naar dette Anslag da motiveredes indtil Haldans Ankomst vilde dets Mislykkelse bringe os til den yderste Punkt af Forvikklingens Labyrinth, og vi saae da Haldan med mere Glæde og Beundring, som da og vor Velvillie mod Folket var høiere. At Stykket herved havde vundet i Handling formener Anm., og der havde været en saare stjøn Paralel imellem Gyrithes og Folkets ivrige Bestræbelser til fælleds Frelse, (at forstaae begge maatte være uvidende om hinandens Forehavender.) Naar man betænker, hvormeget der vovedes fra Landets Side ved at een traade i Kamp mod den stærke Hildiger, vil man finde, at dette Anslag var vel valgt og grundede sig mere paa Mueligbed, skjønt det er ret smukt sagt.

Naar blev da Dannemark saa arm paa Kjemper,
At det ei har for Hildiger en Bane?

Efter denne nøiere Forvikling troer Anm. at baade Gyrithe og Haldan havde kommet i et fuldere Lys, og, at Digteren derved mere havde vundet i vort Hjerte, er unægteligt, thi den Fribed at knytte Knuden paa vor delicate Følelses Bekostning ved den blinde Modløshed og Dumhed, han tillægger Folket, er ikke tilgivelig. Hvo slaaer ikke Øinene ned ved at høre de danske Krigere, paa det eneste Sted, de fremkomme for Gyrithes Skyld, juble med Saxerne:

Møen er fundet,
Kongen har vundet,
Til Glæde! til Glæde! Dannemarks Mænd!
Kongen har fundet sin Brud igjen.

hvo er dansk og blues ikke ved at have Forsædre om hvem vi høre:

Alvilde.

Skal Syvard favne Haldans skjønne Mø?

Rolf.

Og Danmarks Rige overgaae den Skjændsel,
At i dets Skjød Skjoldungens Datter tvinges
At gaae i Brudeseng med Landets Fiende?

Uhørte Skam! o! bortriv danske Drenge!
Det Væv af Ondskab, som omringer jer.

paa en Tid da Gyrithe erklærer: "Vil Danmark stride, saa har Danmark vundet; kun en Nidding som Bolviſe kunde ſige:

Mod Syvards Magt vi kan Dig ei beſkytte,
Og kunde vi det end, vi vilde ei.

(Fortſættes.)

I Søndags gaves: Tvillingerne fra Bergamo og den lille Ugleſpeil og Syvſoveren eller Gjengangeren paa Beauſolgaard. Da deels en Upaſſelighed hindrede Alm. fra med Opmærkſomhed at give Agt paa Foreſtillingen, og han deels ikke kunde blive til Enden, opſætter han at ſige ſin Mening til en gjentaget Foreſtilling, hvilken, i det ringeſte af det ſidſte Stykke, ſnart kan ventes; kun vil han i det første Stykke nævne Hr. Lund, og i det ſidſte Jfr. Buſk, ſom særdeles brave, og troer han, at den førſtnævnte tydeligen har lagt for Dagen til hvad Fag han ber dannes. — Søndagen den 1ſte Marti Sødſkendene fra Landet.

Rettelſe.

I No. 15, Pag. 249, ſtaaer Agnes Bernauerin, læs: Jeannette Montaldi.

For
Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

No. 19.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Den 15de Februari gaves anden Gang Giældsbeviset. Hvad Udførelsen af dette Stykke angaaer, kan Anm. næsten aldeles henholde sig til de i No. 8 indførte Bemærkninger. Hr. Simonsen var som forhen meget brav; Jfr. Bassees fortræffelige Udførelse af Caroline viste atter, hvormeget man af hende kan haabe; Hr. Lund og Hr. Wildt var næsten maadeligere end forhen; Hr. Rongsted havde dennesinde afslagt sin Halvmaanefigur. Da Stykket ikke er trykt, kan Anm. ikke anføre alle de Steder, hvorpaa Hr. Bruhn, skjendt han var mindre slet end forhen, strandede. Hr. Bruhn gjorde den dosmeragtige Slyngel eller slyngelagtige Dosmer v. Ahlbach aldeles til et reent Faarehoved, der manglede endog ethvert Spor af den Opdragelse,

som Uhlbach dog nødvendigen maa besidde. Til det i No. 9 om Paschaen af Suresne indførte, har Anm. intet at tilføie; det i Fruentimmermund temmelig upassende Ord: "Gilding„ var forandret til "Fiegel„ om denne Forandring just var den hældigste, vil Anm. ikke afgjøre. Hr. Rongsted kunde lige saalidet af sin Rolle som forhen.

Gyrithe.

(Fortsat.)

Denne lave, ja nedrige Characteer hos enkelte Personer var passende f. Ex. hos Bolvise, Thora og Biarmer, men dennes Almindelighed er heist stødende, og naar man bebreider en vis Forfatter, at han bestandig skildrer os ædle og skjønne Characterer, saa kan man her med Sandhed sige, at Forf. Styrke har bestaaet i at give sine Personer ingen Characteer; af dette Slags er Bolvise, Asmund, Bjarmer og Thora, der, foruden deres tilsyneladende Unødvendighed, støde vor Følelse ved et ubehageligt Vendekaaberie. — Nedrige og lave Charakterer maae være skarpt tegnede, om de iskedet for Kulde og Modvillie skulle kunne vække vor Interresse. At Forfatteren har havt Mangel og Ube-

stemthed i sin Plan stode vi ogsaa paa hos Ternerne, der først blindt hen paa Bolvises Raad tale om skjændig Elskov, og siden med krybende Sledskhed i 2 A. 1 Sc. smigre for Gyrithe, og strax derpaa i 7 Sc. knælende bede Kong Syvard:

Hav Naade, miskjend ei vor Troskab!

og nu atter i 3 A. 1 Sc. til Gyrithe:

Men ak! dine Blik
Ere Tornestik!
Dit sørgende Smiil,
Og din lave Røst
Er som Dødens Piil
I alles Bryst.

og dog til Slutningen i 4 A. 6 Sc, skjøndt de passe smue paa hvert af hendes Skridt, synge om Troskab og Troskabs Seier. Den Regel, at Charaktererne maae paa det fineste og forskjelligste udtrykkes med Sandhed og Tydelighed, finder man, Forfatteren aldeles ikke har havt for Øine, og netop dette nedsætter betydelig Stykkets dramatiske Værd, som en utilgivelig Mangel. Det kjeder at høre flere Personer i een og samme Tone, den Eensformighed i Dialog og Handling, bringer dem i en kold Ørkesløshed hvori de falde os meget til Byrde, som et ubehageligt paatrængende

Selskab. Den dramatiske Digtekunst fordrer en nøieregnende Oekonomie, der bør befrie os fra alt, hvad som røber Udstrækning og Unødvendighed, f.Ex. ogsaa Skjaldene, de saxiske Høvdinger, Freias Præster og Spaakvinden, (om hende mere siden) og som Digteren bør lade sine Personer handle, ikke fortælle, troer Anm. at det vilde vorde Stykket til Fordeel, om hele 1 A. udelodes, thi i samtlige 10 Sc. seer han intet uden udstrakte Gjentagelser af hvad Gyrithe allerede i 2 Sc. skildrer:

Utgarde Lok' (?) er ei endnu afmægtig
Og Hildiger og Syvard er hans Træller,
Og ingen Kjemper, intet Haab om Frelse,
Og Haldan dvæler i det fjerne Rusland.

og vi begynde ligesaa godt paa 2 som 1 A. uden derved at tabe i Handlingens Gang. Selv Sc. med Alvilde er intet uden dialogiseret Sentiment, der ikke er kraftig nok til at fængsle os, den poetisk skjønne Diktion uagtet, og man føler i denne Sc. hvad Batteux saa sandt siger: "For at undgaae Monologens Vanskelighed har man opfundet de Fortrolige, som Heltene betroe al deres Harme og Anslage, men disses Rolle er sædvanlig saa lunken, at Lægemidlet er fast lidet bedre end den Ulejlighed man ville hindre...

I Gyrithes vaklende og ubestemte Charakteer finder Anm. Kulde, Blanding af Stolthed og Modløshed, vidtsvævige Deklamationer og udpyntede Begrædelser, der ikke lade os formode den kjække, ædle Gyrithe, vi see i 2 A. 9 Sc. og 3 A. 6 Sc. og en Vaklen, som foraarsager en vigtig Strid imellem vor Uvillie og vor Hengivenhed for hende. Ventelig har Forfatteren ladet sig lede vild af Sax. Gramatici hovmodige Knipske, der med forsængelig Letsind slødte den inderlig elskede Haldan fra sig. Al den Sminke, hun for Alvilde lægger paa det kolde Forhold, er ikke vægtig nok til at faae vort Hjerte i Troen om hendes virkelig ædle Lidenskab for Haldan. Det vækker derfor aldeles vor Uvillie at høre hende nævne sin Haldan, at høre hende klage:

O Haldan! Haldan! har Du glemt Gyrithe?

ja endog at udbryde:

Saa hils min Haldan, giv ham dette Favntag,
Sig ham: at hans Gyrithe blev ham troe,
At hendes sidste Ord var ham og Danmark.

Der er en stor Forskjel imellem Hjertets og den pyntede Fornufts kolde Tale. Vi combinere derfor ikke saa let hin barbariske Heroismus med Begrebet

om den rene, skjønne Kjærlighed, der boer i det qvindelige Bryst og betvivle derfor ogsaa en Deel den kolde Tone, hvormed hun ytrer sin Anger:

O, jeg selv er skyldig,
Hvi fristed jeg saa grumt den ædle Kjæmpe.

tilleiet Kjærlighed er Menneskehedens Skjændsel helst som Redmiddel. Elskede Gyrithe virkelig Haldan, maatte hendes Anger være stor og hendes Tone langt lidenskabeligere. Lidenskaben sammenpresser vore Ord, opflammer til hastige Beslutninger og levner ikke Tid til philosopherende Eftertanke om det Foregaaende. Vi vakle derfor i at troe om og

for Haldans Skyld hun afslog Syvards Haand,

eller om ikke Bevæggrundene til hendes haldanske Paakaldelse mere laae i den Linie:

Hvo frier mig Armé nu af Ulvens Strube!

altsaa bygt paa en uovervindelig Afsky for den brynde-fulde Syvard. En Uvished, der er saare uheldig for Gyrithes Charakteer; hertil den aldeles ulidenskabelige Frostighed, hvormed hun gjenkjender sin troe og tappre Haldan, i den spodske Triumph, hvormed hun først henvender sig til Kong Syvard, og

den stolte Moral, hvormed hun ene værdiger Haldan sin Opmærksomhed;

Haandhæv dit Navn! bliv Danmemarks Befrier!

(Fortsættes.)

Epilog efter Skuespillet Herman og Dorothea *), opført af den kongelige dramatiske Skole i Anledning af Kongens og Kronprindsens Fødselsdage 1807.

Ved K. L. Rahbek, Professor.

Den Skuespiller, der har forestillet den gamle Herman, træder frem:

Forgj ves vi paalagde os den Tvang,
I hvad vi hidtil talte, eller sang,

*) Uagtet denne Epilog allerede tilforn er trykt, troet Anm. dog, at det ikke vil være Bladets Læsere ukjærkomment, her at finde den aftrykt, særdeles, da den ikkun er saare lidet bekjendt, saasom den ikkun overlades til Kjøberne af Stykket Herman og Dorothea.

Til Hermans Hjemstavn Scenen at hensætte,
Og overlod Tilskueren at gjætte,
I hvilken Verdenspart hans Bopæl laae;
Thi alle Hjerter — klarlig vi det saae —
Ved første Ord om fredsom Fyrstes Dyder,
Og den Lyksalighed hans Rige nyder,
Gjenkjendte fro vort lykkelige Land,
Velsignte Frederik og Christian.

I gjerne da tilgive og tillade
At ogsaa vi, erkjendtlige og glade
Adlyde vore Hjerter uden Tvang,
Og tolke Eders i vor Slutningssang.

Samtlige Stykkets Spillende danne sig nu i Gruppe om Kongens og Kronprindsens Medaillon, som de bekrandse.

To Stemmer.

Til Lykke, Danmark! med din Fader
Den fredegode Christian,
Der blodkjøbt Hædersminde hader
Stolt af at elskes af sit Land;
O Fædreland! vor Faders Dag
Glad dine Børns Lykønskning tag!

Chor.

O Fædreland! vor Faders Dag
Glad dine Børns Lyksønskning tag!

To Stemmer.

Til Lykke, Borger! i et Rige,
Hvor Borgerværd har Borgerløn!
Hvor Dyder gjøre lykkelige,
Og Fred gjør Flidens Bane skjøn!
Vor første Borgers, Fredriks, Dag
Vor Borgerjubel fro modtag.

Chor.

Vor første Borgers, Fredriks, Dag
Vor Borgerjubel fro modtag.

De to første Stemmer.

Aarsalige Monark! til Lykke
Fred har bregnet Dine Aar!
Frugtbare Oliegrene smykke
Din favre Høst, som blide Vaar.
O Held og Hæder, Christian!
I hædret Fred der ældes kan.

Chor.

O Held og Hæder, Christian!
I hædret Fred der ældes kan.

De to næste Stemmer.

Held Fredrik! Held Marias Mage!
Tryg er vor Lykke i dit Hegn!
Algodhed frede Dine Dage
Som Du din elskte Fødeegn!
I huuslig Lykkes Fædreland
Vær selv den lykkeligste Mand!

Chor.

I huuslig Lykkes Fædreland
Vær selv den lykkeligste Mand.

Almindeligt Chor.

Hver Kronens og hver Dydens Lykke,
O Frederik! belønne Dig!
Med Oliekrands om Graahaars Smykke
Thron, Christian! længe lykkelig!
Paa Landets første Høitidsdag
Vor Jubel mange Aar modtag!

Chor.

Paa Landets første Høitidsdag
Vor Jubel mange Aar modtag!

Til Gyrithes Digter.

(Indsendt.)

Liden eller stor — o, sig hvo eier
Til at maale begge vel en Læst?
Men i Digt den Prisen dog opveier,
Som behager meest.
Dette er den Dom, som alle ære,
Der i Svulst ei tabte sin Forstand;
Skjøndt man nu saa gjerne os vil lære:
At kun Høi og Stor forenes kan. —

Fra den Old, hvor Manddom ene gjælder
Udelukkende for Dyd,
Hentes Æmnet bedst, hvor Graad, man fælder,
Vidner at Medfølelsen har Fryd;
Men den maa fremlokkes, aldrig tvinges;
Og vi græde da, naar vi forstaae
Ei hvorfor — og Sandhed først frembringes,
Naar Naturen i den laae.

Herlig er han, Evald rigtigt fatted,
Suhm har dyrket Saxo, og blev stor;
Mueligt, Du dem alle Trende skatted;
Men end deres Aand ei i Dig boer. —
Hildiger er skjøn, men Haldan taber;
Kun af Kjærlighed Gyrithe veed;

Medens Danmarks Held hos Suhm hun skaber,
Synker hun hos Dig til Elskerinde ned. —
Og din Svvard? — veed af Levemaade,
Er galant, saa det var underlig,
Om den Mve, som tør for Haanden raade,
Slig en Beiler ikke valgte sig? —
Ham, som paa sig lyver, bedst jeg lider,
Thi han siger, hvad han i sig bær.
Men Bolvise see jeg ikke gider,
For han viser ikke, hvad han er.

Ogsaa mueligt, alt Du selv har sandet,
At hvis Digtet liggende i Ro
Var forblevet, sikkert noget andet
Kom deraf om eet Aar eller to.
Prøvestenen er vel for et Stykke,
Som for alt: om det sig holde vil?
Og om det om ti Aar end gjør Lykke?
Faae vi, hvis vi leve, at see til.
Endnu eet! jeg d-n en Skribler kalder,
Som paa Prent tør sige mig imod.
Nu tildags jo Tonen saadan falder,
Skjøndt den ikke er saa reen og god.

I Anledning af det af Hr. Kammerherre, Major og Baron Wedel Jarlsberg udgivne Bidrag til det om hans Theaterselskab i No. 11 af dette Blad indrykkede.

Uden at ville indlade mig paa, hvorvidt Hr. Baron Wedel Jarlsbergs Fremgangsmaade i Anledning af de af mig i dette Blad indrykkede Bemærkninger om det af ham entrepenerede Theaterselskab, er rigtig og klog, er det blot Hensigten af disse Linier, korteligen at vise, hvori Hr. Baronen har feilet. — Det første, der vil falde enhver, som har læst de omtvistede i No. 11 indrykkede Bemærkninger i Øinene, er, at Hr. Baronen kalder det en en Recension og benægter dets Existence, paa Grund af, at det ikke har de til en Recension nødvendige, og af Hr. Baronen navngivne Requisiter; skjøndt Hr. Baronen ved at opregne disse, kommer i Modsigelse med sig selv ved at indrømme mig, at jeg har været skaanende, noget, han ievrigt paastaaer det Modsatte af, vil jeg aldeles forbigaae dette, og blot erindre, at Hr. Baronen kunde have sparet næsten det halve af sit Bidrag, dersom

han havde vidst hvad en Recension var, og at mine almindelige Bemærkninger altsaa vare langt fra at skulle være Recension, ligesom at man ikke recenserer et Personale. Meget underligen maa det ogsaa forekomme enhver at læse den Beskyldning, at jeg i No. 11 af dette Blad har nedrevet Personalet i det Hele. I No. 11 er de fem ved Hr. Baronens Selskab værende qvindelige Personer omtalte; af disse har jeg med fortjent Roes nævnet de tre, fundet een tildeels brav, og een maadelig og indskrænket; sandeligen naar det kan kaldes at nedrive, da ønskede jeg gjerne at vide, hvorledes Hr. Baronen vilde have kaldt det, naar een havde fundet alle fem maadelige; ogsaa en Pasquil kalder Hr. Baronen mine Bemærkninger; mon Hr. Baronen skulde vide hvad en Pasquil er? Som Beviis paa, at mine Bemærkninger ere urigtige, og at der findes gode Subjecter blandt hans Qvindepersonale, anfører Hr. Baronen, Madame Colding i de ældre Modreroller, Jomfrue Hammer som Orsina og Jfr. Falk som Rose, tre Skuespillerinder, som jeg og netop i de samme Roller har omtalt med al den Berømmelse, de virkeligen fortjente, og slaaer sig saaledes med sine egne Vaaben. Da en imod

Hr. Baronen i denne Anledning udkommen Piece*) har anmærket, adskillige af de Beskyldninger og Angreb, Hr. Baronen er fremkommet med, vil jeg ikke opholde mig ved dem, men overlade det til enhvers billige Omdømme, at undersøge Rigtigheden eller Urigtigheden af min Adfærd. Da Hr. Baronen imidlertid i Slutningen af sit Bidrag, synes at ville indstævne Sagen for Hr. Prof. Rahbeks Domstoel, er jeg ogsaa meget villig til at underkaste mig denne vor første Dramaturgs Dom, og stemmer jeg gjerne Hr. Baronens Ønske, at Hr. Professor Rahbek maatte tilkjendegive sin Mening om den af ham bivaanede Forestilling. Aarsagen, hvorfor jeg ikke i nærværende Blad har indrykket Hr. Baronens Bidrag, vil enhver, som blot har kastet Øinene i det, letteligen indsee, dog maa jeg tillægge, at jeg tilbød mig at lade det trykke, naar de enkelte upassende og uartige Udtryk, der findes, bleve forandrede, og at Hr. Baronen nødvendigen vilde see dem paa Tryk, er ikke min Brøde; og hermed nok om denne Bagatel.

*) At gjendrive de enkelte Menneskers, der søge at udsprede det Rygte, at jeg skulde være Forfatter til denne ligesaa usammenhængende som ublue og fornærmende Piece, troer jeg at ville være ligesaa fornedrende for mig, som jeg haaber, at det er unødvendigt.

Ved de Søndagen den 22de Februari opførte Stykker vare Rollerne saaledes uddeelte; Tvillingerne fra Bergamo. — Harlequin den ældre *): Hr. Wildt; Harlequin den yngre: Hr. Lund, Rosette: Jfr. Olsen, Nerine: Jfr. Bassøe. — Den lille Uglspeil. — Hr. Beausol: Hr. Rungsted, Fru Beausol: Jfr. Hedeberg, Aglae: Jfr. Sannes, Capitainen: Hr. Jordhøi, Charles: Jfr. Busk, Saint Firmin de Pourgeoletttes: Hr. Haack, Josephine: Jfr. Thomsen, Jacob: Hr. Tryde.

Søndagen den 8de Marti gives intet Skuespil; den 15de opføres: den lille Uglspeil og Mistro og Skjælmerie.

*) Udtrykkene, den ældre og den yngre, synes heel besynderligen brugte om Tvillingbrødre.

For Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

No. 20.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Søndagen den 1ste Marti opførtes: Søskendene fra Landet, og opførtes ulige hældigere end den første i No. 12 af dette Blad omtalte Forestilling. Iblandt dem, der vare mærkeligen bedre, maa Anm. først nævne Søskendene Benedict og Therese Halter, hvor især Jfr. Bassøe i den sidste Rolle var meget brav, og havde rettet de fleste af de Feil, Anm. ved den første Forestilling havde anmærket. Anm. vil blot bede enhver, som har bivaanet begge Forestillingerne af dette Stykke, at sammenholde den Maade, hvorpaa Jfr. B. udførte 3 A. 8 Sc. med Biedermann ved den sidste Forestilling, med den, hvorpaa hun gav denne Scene ved den første, og saa dømme, om Skuespillerinden ikke denne Gang udtrykte al den udannede Barnlighed og Ustyld,

forenet med inderligste Hengivenhed for Biederman, kort, rigtigen viste alt det, hvoraf hun ved den første Forestilling lod meget savnes; kun var den Tone, hvori Skuespillerinden sagde: "Ph! — jeg er saa forskrækkelig varm!„ noget for kunstlet, og mindst hældig frembragde Jfr. B. Endereplikken i omtalte 3 A. 8 Sc., skjøndt netop den lennedes med Bifald. Anm. kan ikke undlade heraf at tage Anledning til at ønske, at ogsaa vort Publikum vilde antage den Maade at applaudere, som det franske Parterre har vedtaget, nemlig at yttre sit Bifald umiddelbar ved det Sted, som man troer fortjener det, og ikke at gjemme Klappene til Scenens Ende, eller til Personen forlader Theatret. Heraf vilde den, særdeles for Begynderen ikke uberydelige Fordeel flyde, at Skuespilleren vidste, hvilke enkelte Dele i hans Spil, der særdeles behagede. Ved den nu vedtagne Maade at yttre Bifald, forføres Skuespilleren saa let til at troe, at hans hele Scene var fuldkommen, naar han ved sin Bortgang fra Scenen ledsages af et buldrende Klap og Bravoraab, skjøndt det ofte kun er meget enkelte Dele, der vare gode, ja det er ikke sjelden, at en brillant Endetirade, sagt med tordnende Røst og sau-

gende Arme, bringer Parterret til at glemme en heel lang, vandet, kjedsommelig Scene, og drager det meest lydelige Bifald efter sig. Undertiden hænder det sig ogsaa, at en i Sandhed skjøn og rigtigen sagt Scene ender sig kold og intetsigende, og man vil da finde, at ingen drister sig til at vise Skuespilleren det fortjente Bifald; indtræffer der nu det Tilfælde, at samme Skuespiller i samme Stykke siden har en Kraftscene, som han spiller paa det jammerligste, vil han dog ofte blive lydeligen beklappet, da Publicum troer at skylde ham denne Bifaldsyttring, det uretfærdigen forhen unddrog ham, som en vitterlig Gjeld; den Skade heraf flyder, er indlysende nok, men kunde letteligen forebygges ved det foreslagne Middel. — Hr. Schjern havde ved denne Forestilling noget mindre af den bon ton, hvoraf Benedikt aldeles intet Spor maa have; noget for sagte og utydeligt talede Skuespilleren i 1 Akt 2 Sc. Utydeligheed er en Feil, hvorfor Hr. Sch. vel maa vogte sig, særdeles da hans Organ saa let kan forføre ham dertil. Angaaende Jfr. Busks Udførelse af Fru Pittini, henholder Anm. sig aldeles til det, han i No. 12 om hende har sagt. — Kun meget lidet bedre var Hr. Simonsens Biedermann. — Jfr.

Abildgaard har efter Anm. Mening et urigtigt Greb paa Luise Bürgels Rolle, og hendes Maneer, Tone, og Gebærder ligge i en evindelig Strid med hendes Ord; Overraskelsen i 5 A. ved at see Wandel, kunde gjerne været givet med stærkere Farver, uden derfor at være overdreven. — Eduard Fridau: Hr. Bruhn. Til det forhen anførte maa Anm. tillægge, at den vrede Tone, hvori Skuespilleren i 3 A. 2 Sc. sagde: "Hvorledes mener De det?„ var aldeles urigtig; thi da Baronen endnu intet Forslag har gjort ham, kan han umueligen være fornærmet over det, og frembringe det simple Spergsmaal: "Hvorledes mener De det?„ i en sand Udfordringstone, særdeles da Baronen strax derefter siger: "Han giver allerede Kjøb,„ hvilket han vel ikke havde sagt, dersom Fridau havde bidt ad ham, som Hr. B. gjorde. — Til Hr. Haacks ikke rigtige Spil, troer Anm. bestemt, at hans ligesaa hæslige som upassende Klædedragt tildeels er Skyld, da han af det lader sig forføre til en aldeles urigtig Stivhed og Pedanterie. Anm. begriber aldeles ikke, hvorfor Wandel ikke, i det ringeste i de halvfemte Akter, kan være ført en moderne Spradedragt, og i Slutningen af femte Akt en af de nubrugelige Gallakiædninger, hvortil

ogsaa bærer Kaarde. Skal Hr. H. imidlertid beholde denne Dragt, burde i det ringeste den Deel af 1 A. 5 Sc. som afhandler Baronens moderne Paaklædning, udelades. Hr. Lund var som Lieutenant Bjerring sig selv lig. Jfr. Hedeberg var som forhen Lise, Hr. Wildt, Vilhelm, og Hr. Rungsted en Tjener.

Om Anstand.

I den i Aar af Iffland udgivne "Almanach für Theater und Theaterfreunde," siger denne vist nok ikke almindelige Skuespiller: Ved Ordet "Anstand" forstaaer mangen Skuespiller kun et overordentligt fornemt Væsen; og dette troe de at erholde ved et kneisende Hoved, afmaalte Skridt, tilligemed et stolt Opkast, som bryder sig om intet; de vælge derfor gjerne den meest kneisende og prægtige Figur til Ideal for Anstand. Gid disse Skuespillere dog hellere rigtigen vilde antage, at Anstand er den Maade at tee sig paa, som passer sig for og tilkommer den Person, som skal forestilles, i den Stilling, hvori denne Person befinder sig.

Fyrsten, Ministeren, Generalen, Rigmanden, Prælaten, Faderen, kunne, naar enhver af dem er en Mand af Dannelse, hvad Anstanden angaaer, mere eller mindre være den samme i Hovedsagen. I nogle Bisager kunne Forretningsvaner og Kostume forandre den udvortes Holding. Temperamentet, Characteer, Lidenskab, og Øieblikket kunne ogsaa have en forskjellig Anstand til nødvendig Følge. Denne Underviisning kan en almindelig Dandsemester ikke give; Skuespillerens Genie og Originalitet maa bestemme den.

Hvo der nu ikke tidlig er godt dannet til en smuk Holdning, og ikke føler sig istand til, at kunne gjøre sig den sildigere Underviisning eiendommelig, han maae i det ringeste søge at fatte de første Grundregler, som siden bestræbe sig for at blive aldeles hjemme i det Velanstændige.

Til Opnaaelse af dette Øiemeed anbefaler Hr. Iffland overordentlig meget reflexions sur le maintien et sur les moyens d'en corriger les defauts par Mereaux, han siger blandt andet om den: enhver Skuespiller burde læse og ofte læse denne fortræffelige Bog. Have de ikke havt Leilighed til at erholde den tidlige Dannelse, som

Herr Mereau ønsker ethver ungt Menneske, saa ville de her finde Stof til Eftertanke, hvorledes de skulle bære Omsorg for deres Holding (maintien) naar den er forsømt. Underviisningen i Dandsen er ikke tilstrækkelig til at forskaffe den gode Anstand.

Af de mange Steder, Hr. Iffland anfører af ovennævnte Bog, vil Anm. her meddele nogle, paa Skuespillere meest anvendelige, der maaskee ikke ville være Læseren uinteressante, og sikkert, ved deres Simpelhed og Fatteligbed, ere lige saa nyttige som indlysende. — Efter adskillige Bemærkninger om hvorledes Hovedet, Skuldrene, Brystet o. s. v. skulle bæres, følger det syvende Capitel "om Armene.„

De fleste Mennesker — siger Hr. Mereau — ere, naar deres Hænder ingen bestemte Forretninger have, i stor Forlegenhed med, hvorledes de skulle holde dem. I saadanne Ørkesløsheds Øieblikke lege de enten med deres Uhrkjeder eller Manschette, eller de sidde og tromme med Fingrene paa Knæet; de bære deres Hænder foran i Vesten, i Vestelommerne, ja endogsaa ofte i Lommerne paa Beenklæderne; denne sidste Vane, ihvor uanstændig den endog er, er desto værre blevet Brug; andre sætte den knyttede Nave i Siden. — For at undgaae disse Feil, maa

en ung Mand, naar hans Hænder intet have at foretage, altid lade dem hænge paa Siderne. For at være vis paa, at de ere paa det rigtige Sted, behøver man kun at strække Armen stift, hæve den, og derpaa lade den synke perpendikulair, som om den var død; sikkert vil den da falde paa det Sted, hvor Kjolelommerne i Almindelighed ere anbragte, og der er dens Sted. Jeg vil ikke hermed sige, at Armene altid skulle blive hængende ved Siderne, man kan i al Fald bære Haanden foran i Vesten, men aldrig i Vestelommerne, og paa ingen Maade i Lommerne paa Beenklæderne. Man lader i Almindelighed unge Frunntimmer bære Albuerne langt tilbage, og troer derved at bøie hendes Skuldre, og give hende en overordentlig lige Holdning; men denne kan letteligen erholdes, uden at man piner og vanskaber Figuren. Ligeledes er det imod Velanstændigheden at lægge Hænderne sammen over Maven, ligesom det er imod Levemaaden at gjøre mange Bevægelser med dem, naar man taler. Intet kan være ubehageligere, end naar en Mands Haandgebærder nøde mig til, uagtet jeg er i Samtale med ham, dog at staae en god Armslængde fra ham; disse Mennesker ere ligesaa ube-

hagelige, som de, der troe, at de ikke kunne overbevise den, de tale med, med mindre de under Samtalen klappe ham paa Skuldrene, eller tage fat i Knappen og hale ham til sig. Derimod gives der visseligen Tilfælde, hvor en Bevægelse med Armen, eller en Betegnelse med Haanden, givet til passende Tid og paa en passende Maade, klæder godt, ja endogsaa er nødvendig.

I det ottende Capital, hvor Hr. Mereau afhandler Knæets og Benets Stilling, siger han iblandt andet: der gives ogsaa Stillinger, som ere Vidne enten paa Dovenskab eller Forlegenhed, men som stride aldeles imod al god Anstand; f. Ex. naar man i et Værelse tager fat paa den første Stol, Bord eller andet Meubel og læner sig derpaa.

Der ere Skuespillere, for hvem et Bord eller en Stol har saa stærk Attraction, at man tydeligen kan mærke paa dem, hvorledes de indrette hele deres Spil for at komme i Nærheden af denne Nødhjelper; enten foretage de upassende Bevægelser dermed, eller man kan dog i det ringeste see, at de ere inderligen glade ved at være i Nærheden af denne Trøster.

Det tolvte Capitel handler om at sidde (de la manière dont on doit s'assoir). Hr. Mereau siger:

Man maa ikke læne sig med Ryggen mod Stolen, og ikke sidde hverken med Benene overkors eller langt udstrakte. For at sidde mageligt og med Anstand, maa Knæe og Fødder være dreiede udad, men Benene være i perpendiculair Retning fra Knæet til Foden. Naar man vil sætte sig, maa man hverken lade Legemet falde tungt eller for rask paa Stolen. Legemet tage Plads lige midt paa Stolen; intet seer mere klonket ud, som naar nogen sætter sig paa Hjørnet af en Stol; hertil kan der aldrig findes Aarsag; thi vil man tale med nogen, som sidder ved Siden, saa behøver man jo kun at dreie Hovedet derhen.

Naar man vil reise sig, maa man ikke bøie Kroppen for meget forover, eller støtte sig med Hænderne paa Knæene, som om man ved disse Hjælpemidler vilde samle Kræfter for at kunne reise sig, hvilket giver Skin af Skjødesløshed og Dovenskab. For med Anstand at staae op af en Stol, maae, ferend man reiser sig, Fødderne

bringes hinanden en god Tomme nærmere, hvorpaa Kroppen bøies lidt forover, for at vedligeholde Ligevægten. Dersom der ved Siden af os sidder nogen, som man vil gjøre en Kompliment for, saa maa man, førend man reiser sig, vende Hovedet hen til ham og see paa ham; herved forbereder man ham paa at modtage den Hilsen, man har isinde at gjøre ham.

Det, Hr. Mereau i Særdeleshed forlanger, er: "une honnete assurance — — un air mâle et une heureuse confiance — — une position agrèable et aisèe.„ Ligeledes — "soit qu'ils marchent, qu'il se tiennent debout, ou qu'ils soient assis, qu'ils presentent quelque chose, qu'ils tournent la tête, qu'ils regardent d'un cotè ou de l'autre; il faut les accoutùmer de bonne heure à assaisonner tous ces mouvements de cette aisance et de cette grace, qu'on ne puîse que dans la belle nature.„

Anm. afbryder her med denne Prøve af Hr. Mereaus Betragtninger, da han frygter, at mange, der ei indsee Nytten og Nødvendigheden af det Ovenanførte, vil ansee det for Pedanterie og

Mikrologie. I næste Nummer vil han levere nogle af Hr. Iffl ands blot med Hensyn paa Skuespilleren fremsatte Bemærkninger over "Anstanden„ en Egenskab, denne Mand anseer for een af de væsentlige hos gode Skuespillere.

(Fortsattes.)

Gyrithe.

(Fortsat.)

Uden sværmerisk Overdrivelse tør Anm. bekjende et langt andet Ideal, han recapitulerede sig af Gyrithe. De væsentlige Fordringer gik ud paa det sande skjønne Billede af hiin Hedenoldets kjække trofaste Møe med Hjerte og Beslutning, hvis Følelse for Fædrelandet stod i nøieste Forbindelse med hver anden hendes Hjertes Følelse, og som udmærker sig fra Nutidens romantiske Elskerinder, hos hvem to Yderligheder regjerer, Følsomhed eller Phlegma; kort den fædrelandske Gyrithe, han saa inderlig er hengiven hos vor fædrelandske Suhm. Denne ædle Tone, der

vedvarer endog i de beklemteste Situationer, men som medfører tillige den sande Inderlighed, man kunde vente hos den nordiske Skjoldmøe, hos hvem Kjerlighed ledsagedes af Uskyldighed og Troskab, altsaa lige langt fra bitter paastaaende Stolthed, som tragisk veltalende Hylen. Qvinden er Qvinde, og endog med det meest heltemæssige Sving i Characteren forbinder sig en uadskillelig Ømhed, der luer frem, hvor Lidenskaben virker. Naar Anm. altsaa vedgaaer den heroiske costummemæssige Tone, saa bemærker han tillige, at han troer at den maa bibringes en særdeles Overvægt fra Hjertets Side, — poetisk og psycologisk Driftighed — og mindre præges med den strænge episke Calcul, der udarter saa let ved liden Kulde til prætensionsmæssig Moral og overspændt Storhed. Den poetiske Skjønhed maae forbindes fosterlig med Charact. uefstergivelige Fordringer; men mere maae den moralske Tendents adskilles fra den æsthetiske. Dette anvende man paa Gyrithes Characteertegning med den hertilhørende Bemærkning: Gyrithe taler skjønt, men fremfører stedse Sententser og philosophiske Skrupler, og man sporer hos hende mere af det episke (den fortællende) end afdet

sande dramatiske Digt (Virksomhed og Aand), og Anm. troer da at have vist, at netop Forfatterens ubetingede Forkjærlighed for det heroiske Store har ledet hans Genie paa en Afvei, der svækker Stykkets Hovedcharacteer. Den egentlige Katastrophe er Gyrithes Befrielse fra at ægte Syvard; naar Digteren altsaa i Modsætning her af det tragiske Anlæg stiller Kjærlighed til Hald. i fuld Virksomhed, og bringer i Udviklingen en Forening tilveie mellem ham og Gyrithe i Relation til Protasis og Forviklingens Behikel, skaber han upaatvivlelig en Modsigelse i sine veiledende Motiver og i sin Plan ved det forbihastende kolde Lys, hvori vi netop see Gyrithe som frelst. Den inderlige Hengivenhed og varme Følelse, der nu maatte binde hende med Taknemmelighed, Kjærlighed og Beundring til den troe Hald. udkrævede en samsøisk Pen for at give os det fulde Hjertes Sprog, vi vente og ønske, en Tvetydighed og Mangel i Fuldendelsen af Gyrithes Characteer, Anm. hos sig føler meget levende, som i alt hvad angaaer det erotiske Anlæg. Men han føler ogsaa de Vanskeligheder, Digteren havde at overvinde, for at bringe den sande Harmonie imellem den lidenskabelige-, den djærve- og den ædelstolte Foragtstone, han maatte beobagte, alt med Hensyn paa det heimodige patriotiske Sindelag, som hos Suhm er den herlige Grundvold i Gyrithes Characteer. De egentlige heroiske Situationer regner Anm. til Stykkets Fortræffelig-

heder, og af dette Slags er Tvekampen med Hildiger, som Forf. hældig har vakt al vor Interesse for, ved den Uvidenhed om denne store Beslutng, hun overgiver os og Alvilde til. Først forbauses vi ret ved at høre hende sige:

Dybt i mit Bryst er et almægtigt Haab,
Et sikkert Middel er endnu tilbage

just paa en Tid da vi tabe den sidste haabefulde Udsigt til Befrielse ved Bortragelsen af det af Rolf hidtil dulgte Skib. "Hvad har hun for„ er vor spændte Forventnings kraftige Udbrud, og vi føres til den fuldkomneste Bevundring ved at overraskes saa uventet af det frimodige ædle Forsæt

Han fælde mig, da er mit Danmark frie,

det Hildiger saa herlig characteriserer i den Linie:

En Møe imod min Arm! uhørte Djervhed!

det eneste Anm. finder her at anmærke, er at vi føres alt for pludseligt over i et andet Element, som vi efter det Foregaaende (hvorvel vi end befinde os deri) dog ikke ret kan befinde os. Vi ere for vante til at tænke os hende som frygtagtig og lidenskabelig og nu hører man:

Dans Møe har hyldt i Jern i de spæde Lemmer,
Skjøndt svag mod Glavind dog hun havde Styrke
Til døende at løse Landets Ære.

Hertil føjer man vel Thoras Opdagelse af den i Gyrithes Barm dulgte Dolk efter den skjønne Replik's Endelse

O Danmark i dit Fald er jeg uskyldig
Min Kraft forgaaer!, det sortner for mit Øie;
Kong Syvard tag min Haand.

og sige hvormeget maae disse Ord ikke koste hendes Hjerte, men intet Haab er mere tilbage. Gladere troer Anm. Muligheden af at Gyrithe ville opofre sig til Døden for sit Folks Vel, og for at at vorde Hald. troe

det ramme Syvard først
saa mig, hvis Nøden fordrer;

end denne modsaldne Hengivenhed, der vel yttrer sig i et poetisk skjønt Sprog, men staaer i Misforhold til Charakterens Consequenthed. De Ord: "Dans Mee &c.." stede nok ogsaa lidt mod den høimodige Ch., thi denne taaler ingen ubeskeden Selvroes. Vel brammede altid Heltene med deres Djervhed og Idrætter, men Anm. steder sig derover, naar øieblikkelig Hede ikke undskylder slig Forsængelighed. Her maa man adskille Mandens raae og syndigere Tone fra det blidere Væsen, Pigen.

(Fortsættes.)

Søndagen den 16de Marti gives Lige for Lige og Komoediegiftermaalet eller Han selv taget ved Næsen.

For
Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

No. 21.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos S. M. Cohen.

Hvilke legemlige og aandige Talenter kan man fordre af den, som føler et sandt Kald til Skuepladsen?

Forfatteren til en i Leipzig 1797 udkommen Bog — Grundlinien zu einer Theorie der Schauspielkunst — har søgt at besvare dette Spørgsmaal, og har han end maaskee ikke ganske udtømt denne Materie ved at angive alle de vist nok ikke faae Egenskaber, som forenede først udgjøre den store Skuespiller, ere dog de, han hos denne forlanger, vistnok alle nødvendige. Anm. vil meddele denne Forfatters Fordringer, tilligemed nogle maaskee ikke upassende Anmærkninger, som skulle bevisliggjøre Uundværligheden af de navngivne Egenskaber for den store Skuespiller.

"Den, som Naturen„ — skriver ovennævnte Forfatter — "har udrustet med en regelmæssig Le-"gemsbygning, et behageligt, sonort, til Udtrykket af "Kraft og Inderlighed lige skikket Taleorgan, og "en betydningsfuld Ansigtsdannelse, der frembyder "talende Træk til et frit, letbevægeligt Mienespil, "hvormed en levende Phantasie, en fiin Følelse, en "træffende Dommekraft, (hvilke tilsammen danne "Smagens sikkre Takt) og en hældig Hukommelse "forene sig, det Menneske er prydet med alle aandige "og legemlige Gaver for at vorde en stor Skuespil-"ler. — Det være langt fra mig — vedbliver "Forfatteren — at ville bestemt fordre og forud-"sætte den sjeldne Forening af alle disse Anlæg, som "saa afgjort betegne Skuespillerens Kunstnerkald; "jeg troer snarere, at ogsaa et mindre lykkeligt ud-"rustet Talent ved Hjælp af en omhyggelig Uddan-"nelse kan betræde den theatralske Løbebane med "ros værdig Held.

Altsaa er det ikke altid mueligt eller nødvendigt for den begyndende Kunstner af sand Kald, at alle disse Anlæg skulle findes hos ham, eller at ethvert enkelt af dem tydeligen skal vise sig. Mangelen af nogle vil altsaa ikke gjøre hans sande Kald mistæn-

keligt, og omhyggelig Uddannelse af de kun betegnede og skjulte vil uddanne og styrke dem.

Kun i et regelmæssigt dannet Legeme stiller Menneskehedens Gratie sig til Skue. — Snarere vil det lykkes den lavere Dandsekunst at skjule Naturfeil, og om end ikke erstatte, saa dog at bringe Øiet til at glemme Lemmernes vanskabte eller uharmoniske Dannelse ved deres Skjønhedsliniers snævre Kredse, ved deres Skridts Afkortning og ved den hurtige paa hinanden Følgen af deres Bevægelser, end det vil være mueligt for et uregelmæssigt Legeme, at fremstille den skjønne Menneskehed. Værdighed og Ynde, disse den skjønne Menneskesjels væsentlige Egenskabsyttringer, kunne vel efterhaanden stemple de bevægelige Dele af et uregelmæssigt dannet Ansigt til Udtrykket af de indvortes Bevægelser, og en Johannes Hjerte vilde omdanne et Judasansigts forræderske Mine til Menneskevennens Blidhed; men en Dværgeskabning, en vanskabt, forskudt legemlig Figur, hvor høit og ædelt endogsaa Hjertet slog det i Brystet, vilde forgjæves ved skildrende Bevægelser forsøge paa at tegne os sin Tilstand med Sandhed Ynde. Ogsaa vil den Drift at fremstille den skjønne, forædlede Menneskehed ved sin Skabning, kun fødes i den Sjel,

der beboer et regelmæssigt Legeme, fordi Følelsen af Mekanismens Udtryksdueligbed virker tilbage paa Aandens dannende Kraft, og Sjelen maa øse Begeistring ved Legemets Anskuelse, ligesom ved Nydelsen af et Kunstværk *). Den Vanskabtes Kunstkald gribe derfor Harpen, Meiselen eller Pensclen, for at udtrykke sin menneskelige Følelse ved Toner, Omrids eller Former.

Et behageligt, sonort, til Udtrykket af Kraft og Inderlighed lige skikket Organ er en sjelden Gave af Naturen, hvormed den kun forlener sine Yndlinger; men at ogsaa disse af den med legemlige Gaver prydede Skjødebørn sjelden blive myndige i den aandige Fuldkommenheds Rige, er en Sandhed, som en upartist Undersøgelse af Theaterhistorien lærer, der igjen opfordrer os til at bemærke hiin Seier, som stærk Kunstenthusiasme har erholdt over den stedmoderlige Natur.

(Fortsættes.)

*) At denne aandige Anskuen ikke kan skee i Tolerspeilet, falder allerede af Begrebet om den sande Gratie.

Om Kostumet.

Kostumet er en Deel af Anstanden. I Almindelighed bestemmer Standen det, og Kostumet fordrer den særdeles Holdning, som dets Betydning, eller Tiden, hvori det antoges for gjældende, bestemmer.

Manden af ædel Byrd, i en Dragt fra 1550, med vide Beenklæder, store, brusende Ærmer og hei Fiederhat, kan ikke have vor Tids Gang. Hans Gang hindrer da hans Klædning, og hans Klædning hans Gang. Hans Æresbeviisninger, hans Høflighedet maae have noget mere fast, selvstændigt og bestemt end Nutidens Form medfører. Modets Sprog maa feres i rolig Tillid til sine Bedrifter. Dersom Digteren lader ham tale efter vore Tiders Tone, maa man saa meget som muligt skjule denne Feil.

Den ædle nordiske Møe, dersom hun ikke vandrer omkring i Borgen med graat Dragt, Nymphesleer eller Balkjole, vil gierne undgaae at vanzire den foldede, tunge Klæning ved en trippende Gang, eller en laitières Holding.

Hvo der bærer Uniform bør være i en værdig, fast, dog utvungen Holding.

De moderne Herrers Klædning fordrer at man feier sig i deres Skikke.

Hvo der skal krybe i Narrens brogede Maske, hvo der maa sætte sig ind i den udlevede, gamle, forelskede Giæks Væsen, hvo der skal lade sig see sorgfrie, sær, og dog interressant som Landmand, Gnieren, som er lige saa sparsom paa Bevægelser som paa Penge, og der skaaner sine Klæder til det næste Aartiende, alle disse Kostumer fordre legemlig Holding og Vane til at være i disse Klæder. Upaatvivleligen er det, at disse Klædeformer selv oplyse og veilede den, som besidder den Gave, let at sætte sig ind i enhver Situation. Af denne Aarsag maa man tidligen være klædt til enhver af disse Roller. Kaster man først i det sidste Qvarteer en fremmed eller uvant Klædedragt om sig, saa klæder man sig paa til en Maskerade, men bereder sig ikke til den Holding, som Characteren fordrer.

Paaklædningen i de borgerlige Skuespil er nu saa eensformig, at den ikke mere er istand til at vise nogen udvendig Forskiæl. En brun, blaa eller sort Kjole have alle paa, Herren, Kammertjeneren, Elskeren og Formynderen, ligesom alle Fruentimmer betjene sig af en hvid Klædning, hvad enten de ere

Damer af den ſtørſte Rang eller Soubretter. Det var meget at ønſke, at der paa Skuepladſen igjen blev indført en Art Forſkjellighed i Klædedragten for at ophæve denne Eensformighed, ſom foruden at den ikke behager Øiet, virkeligen har mere Indflydelſe paa Foreſtillingerne end man troer. De franſke Skuespillere have ikke afſkaffet den hele Klædning (habit habillé) men bruger den endnu ved Roller af Betydenhed og Stand, og deri gjøre de meget vel. For Skuespillere af underordnede Talenter ere Klæderne ofte en Veiviſer, en Barriere, ſom holde dem i de Skranker, ſom ikke kunne overſkrides uden at træde Sandheden og den behagelige Anſtand for nar.

Fjederen og Fjederbuſken paa Hattene og Hjelmene ved Fortidens Dragter ere en ſkjøn Prydelſe; Skade, at den saa ofte misbruges. En høi Fjederbuſk maa bæres med Smag. Naar Hovedet uden Aarſag kaſtes frem og tilbage, til høire og til venſtre, saa faaer Fjederen rystende, ſmaalige, intetſigende Bevægelſer. Ved omhyggelige, alvorlige Bevægelſer af Hovedet, kan den høie Fjederbuſk blive af meget Betydning, forſtærke Udtrykket, blive en Baldachin for Øiet. En beſtandig frem og tilbage-

vaklende, bævende Fjeder kjeder Øiet og gjør et ubehageligt Indtryk paa det. En uhyre stor Fjederbusk er et ynkeligt Syn, som strax bebuder det tomme Hoved, som tænker ved den at blive noget stort. De Bevægelser, der frembringes af en saadan Karrikatur, som erindrer om reisende Linjedandsere, ere i Almindelighed eenfoldige og modbydelige. Der feiler da blot, at Brystet og Maven skal være belagt med en Landevei af store, uægte Stene, for at fuldende det Latterlige. Ethvert Kostume, som indeholder mere, end Rollen fordrer, eller indeholder Ting, som modsige Rollen, fornærmer Smagen.

Gyrithe.

(Fortsat.)

Den anden Hovedcharakteer, vi i 1 A. gjøres bekjendte med, er Kong Syvard, stjøn og stor, i Pragttoptog med Sayer, Prøster ꝛc.

Brynde, Gjerrighed og Herskesyge ere Drivefjerene til hans Handlinger

Før tvende Aar er fyldest bragt til Ende
Skal Danmarks Skatte fylde dine Haller,

synes ham en ret vigtig Overtalelsesgrund at anvende mod Gyrithe. Vellyst og Politik opægge ham til at drive paa Foreningen, og han taler i en Tone, der ikke giver Vidnesbyrd om den djerve Krigers, men tvertimod viser den bledeste Vellystling. Den ædle tappre Kriger vilde efter hint Gyrithes beskjæmmende Afslag

Forvovne Saxer! saa var ei min Mening;
Her vil jeg herske! fra sit elskte Rige
Gyrithe skilles ei, end selv i Døden!
For Saxerne sig Danmark ei skal bøie.
Fortien at hedde Dansk ved at forene
I samlet Sum dets Lande med dets Øyder.

ikke endnu kunne tilstaae:

Ak! ved et Blik af Dig forgaaer min Vrede.

og erklære:

Gyrithe, nu jeg laver alt til Bryllup.

I 2 A. 5 Sc. finde vi hans sande Charakteristik, den feige Advarsel til Hildiger:

Lidt mindre høit lad din Udæskning lyde;
Hsirøstet Spot fordrager Danskeu ei.

der svarer til "den nokſom vundne Seier, vi fik med Liſt, og Ytringen:

vel fortjener Danmark og Gyrithe,
At Saxens Konge, for at vinde begge,
Sin Kind af Solen lader ſvide (ſvie) bruun.

neppe agtede han heller mere: thi Syvard fandt ſig ret vel i at lade ſig hilſe ſom "Danmarks nye Konge" foruden Kamp".

Kunde man vel og vente Handling hos den lede foragtelige Voldsherre, der eier Ord, ſom

Først ægter jeg hans Brud, tag ſaa hans Rige.

og denne ſnedige Glæde (da han opdager at Gyrithe ikke er bortflygtet, men ſtaaer i Kampen med Hildiger) hvormed han omfavner hende

Dig Danmarks Lyſt! Dig redded' jeg, min Dronning!

han fortjener at høre:

Kan Livet vende bittrere tilbage
End nu, da Syvards Arm omfatter mig.

en Erklæring, der var tydelig nok for at tilraade ham: at paaſtynde Opfyldelſen af Gyrithes Løfte. Hiin Oldtidens Redelighed fandtes ikke hos Syv. han hyldede den polerede uædle Maxime, "ethvert

Middel som tjener til min Hensigts Opnaaelse er mig tilladt, og er sammensat saa at sige af Dumskhed, Ladhed og Begjerlighed. Vi kræve Hildiger til Vidne herom og høre:

Holdt Sarens Konge!
Lad Niddingsværk dit Bryllup ei besmitte,

en Bebreidelse han ikke lagde meget paa Hjerte, thi Thorkild opdager siden, at

Heel lønlig samler Syvard sine Sarer;
Jeg frygter Overfald!

Dog hvad have vi vel Vidner behov?

Syvard (hemmelig).

De staae opstilte i Skoven, mine Sarer,
beredt at hævne Dig og myrde Haldan.

jevnført med hans Ytring til Hildiger:

Forlad da Kredsen, ... lad os flye

viser os hans sande Hensigt: at han satte mere Priis paa Besiddelsen end Æren. Ubetinget at nægte denne Characteertegning Sandsynlighed og dramatisk Værdie kan man ikke; et andet er Spergsmaalet om den svarer til det ophøiede Æmne, Digteren har valgt sig, om han ved at henflytte os i Oldtidens herlige, rene Sphære ikke

har berettiget os til Krav paa en større og ædlere Natur, om ikke denne synderlige Slovhed hos Stykkets tragiske Hovedperson, standser den Interresse, som bør fortskride igjennem det Hele, og netop med Syvards Fremgangsmaade kunde bibringes den høieste Virksomhed. "Just de saakaldte onde Charakterer ere de vanskeligste at skildre, siger Rahbek; en unægtelig Sandhed, da Digteren maa frembringe dem alene efter Kunstens og Erfaringens Raisonnement, tvertimod den gode Character saa tidt vælder ud af Digterens Hjerteskilde. At Forfatteren derfor har grebet den koldere ubetydeligere Side hos Syvard, at han lader Herskesyge og Stolthed være saa vigtige Characteertræk, ere undskyldelige Misgreb; men den lade Syvard kan mindre undskyldes. Handling og Levenhed bør ingensinde fattes hos en af Stykkets Hovedpersoner. Hvad Anm. slet ikke sporer hos Syvard, og som han troer vilde have været Charakteren til væsentlig Fordeel, er Skinsyge. Selv hos den, hvis Lue ikke brænder for "Dyden i qvindelig Skjønhedsgestalt," men ene for den qvindelige Skjønhed, er dens Herredømme neppe at nægte, helst hvis Lidenskaben ikke begunstiges.

I denne Situation kunde man neppe vente en saadan Roligheд, som hos Syvard, saameget mere, som han havde Visheden om hvem denne lykkelige Medbeiler, en Overtydning af det bittreste og strækkeligste Slags, som han endog erholdt af Gyrithe selv. Det smerter, ikke at være elsket, men det er endnu smerteligere for ham at vide, at han for en andens Skyld ikke elskes. Hans krænkede Stolthed, hans ulykkelige Lidenskab, hans bittre Had mod Haldan, see alt dette mener Anm. maatte kunne vække Syvard af den Dosighed paa Legem og Sjel, han er overvældet af, og sætte ham ret i Engstelse for Haldans Ankomst. Særdeles maatte man spore langt mere Hestighed hos Syvard i 2 A. 6 Sc. ved Budskabet om Prindsessens Undvigelse; han slaaer sig sandelig og altfor vel til Taals, tilfreds med den saxiske Høvdings Tilbud om at opsøge hende. Burde han vel troe andre end sine egne Øine, hvis Gyrithe var ham kjær. Overalt vilde Syvard interressere os med mindre Modbydelighed, naar vi hentede Bevæggrunden til hans Handlinger i hans Hjerte, end naar vi skulle søge dem i Lasterne, Stolthed og Egennytte. Den sidste kan det ikke være, thi han tilbyder jo Hildiger til Belønning at

vælge selv af Saxens rige Skatte,
Og Danmarks med, af Guld det største Smykke.

Altsaa maae den mere søges i Stolthed eller Regjeringssyge. Hellere vilde Anm. skrive den paa Lidenskabens Regning, hvis ikke Syvards egne Ord vare ham imod i 2 A. 10 Sc., hvor Hildiger spørger:

Hvad! staaer din Hu endog til denne Mee?

hvorpaa Syvard svarer:

Min Hu staaer mægtigen til Danmarks Rige.

"Denn einmal ist der Stolz überhaupt ein unnatürliches, ein gekünstelteres Laster als die Eifersicht,„ som Lessing siger. Det hører til et Stykkes Fuldkommenhed, at den tragiske Persons Skjebne ret interresserer os, formedelst det mere undskyldelige, der ligger i den Svaghed, hvorved han selv har afstedkommet sin Ulykke, og af dette Slags er virkelig Kjerlighed. Den ligger vort Hjerte saa nær. Dog kan man ikke afstvise Forfatterens Ret til at tegne Syvard med Herskesygens og Stolthedens Farver, naar man tager Hensyn paa Tidsrummet, hvori Handlingen foregaaer, men man turde da vente Syvards Handlinger og Talemaader af en anden Art. De nærværende rebe Blødhed og Lidenskab, saa Ordet modsiger sig selv. Imidlertid

troer Anm. at et Anstreg af den skinsyge Engstelse stedse vil være characteermæssig, og give en interressant Skatering.

(Fortsættes.)

Anecdoter.

En Franskmand, som i flere Aar havde været i Tjeneste ved et tydsk Hof, havde en Søn, som var uden al Talent for nogen Kunst, uden Anlæg til nogen Bestjæftigelse, og dertil havde et aldeles vanskabt Legeme. Om denne skrev Faderen saaledes til Bestyreren af et berømt Theater:

"Da jeg i flere Aar har gjort mig al opsætænkelig Umage, for at faae min Søn anbragt "i et eller andet Kunstfag, men da dette ikke vil "lykkes mig, og jeg dessværre heller ikke kan "nægte, at min Søn mangler ethvert Talent, ja "at han ofte synes mig stupid, saa tager jeg "jeg mig herved den Frihed, at bede Deres Velædelhed at gjøre et Forsøg med ovennævnte min "Søn ved det under Deres Bestyrelse staaende "Theater, hvortil han da vel kan være skikket og

"hvor der kan blive noget af ham." Der findes Theatre, hvor man skulde troe, mange saadanne til ethvert andet Fag uskikkede Mennesker vare antagne.

En ung Dramatist blev engang i et Selskab spurgt, hvad der kunde være Aarsag til, at der de to sidste Aftener havde været saa tomt i Skuespilhuset. "I Forgaars var Veiret for slet, og i Gaar var det for godt," var Svaret.

Den 14de Marti gaves i Helsingoer Benefice for Hr. Holst af den wedelsarlsbergske Trup. Den, saavelsom de følgende vil vel ikke indbringe meget, da der af hver, foruden Omkostningerne skal svares 46 Rdlr. Rygtet siger, at denne Trup vil søge om Tilladelse til at give Forestillinger paa det danske Skuespilhuus her i Staden til næste Sommer.

I Søndags opførtes Lige for Lige og Komediegiftermaalet; Søndagen den 22de gives ingen Forestilling, formedelst den indfaldende stille Uge; derimod spilles begge Paaskedagene. Af forhen bekjendte Stykker kan ventes opført: de to Klingsberger, Skuespillerskolen o. fl.

For
Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

No. 22.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Søndagen den 15de Martii: Lige for Lige. — Denne anden Forestilling af dette temmeligen kjedsommelige Stykke var ikke meget forskjellig fra den første i No. 11 omtalte. — Hr. Simonsen havde som Baron Svanholm paataget sig en Stemme, der var lige saa ubehagelig i Særdeleshed, som det i Almindelighed er urigtigt at paatage sig nogen Stemme; kun ved saare faae Leiligheder kunne saadanne fremkunstlede Toner være tilladte. Desuden er det som oftest Tilfældet, at Skuespilleren ikke kan, eller ikke erindrer at vedligeholde den Stemme, hvormed han har begyndt, og intet er modbydeligere end saaledes i samme Rolle at høre Skuespilleren tale paa fire, fem forskiellige Maader. Skiøndt Hr. S. just ikke ofte gjorde sig skyldig i denne Feil, bur-

han dog ikke have paataget sig en ham fremmed og unaturlig Stemme, og allermindst en saa lidet velklingende, som hans første "Go' Maa — ren! go' Maa — ren!„ strax forkyndte. — Som forhen var ogsaa dennegang Jfr. Olsens Adelaide særdeles god, kun fattedes den ogsaa ved første Forestilling anmærkedeReplik i 3 A. 4 Sc. endnu noget af den raske, blussende Ild, som ene er istand til at bringe den i Sammenhæng med det Øvrige. Anm. tvivler meget paa, at det skulde være rigtigt i daglig Conversation at lade Verbernes Endelse i Fleertallet høre, en Skik, som næsten alle den dramatiske Skoles Elever have antaget. I 1 A. 7 Sc. har Adelaide en Replik at sige: "jeg vilde takke Dig o. s. v.,„ som vel udentvivl burde udelades, og som i Adelaides Mund er i høieste Grad stedende. Hr. Bruhn var Carl. Hr. Schjern var som Grev Adelskjold atter meget brav; dog troer Anm. at han for tidlig viste Lidenskaben for Adelaide; thi allerede i 1 A. 7 Sc., — den første Adelskjold har med Adelaide — udtrykte han baade ved Tone og Adfærd en allerede temmelig stærk Kjærlighed, og det turde maaskee være noget for tidligt; ligeledes vilde det udentvivl være rigtigere, om Hr. Schjern i Begyndelsen af sine Scener med

Adelaide ikke strax brugde den sørgmodige, melankolske Stemme, men først længere hen i Samtalen som uvilkaarlig anvendte den, thi det synes dog rimeligt, at Adelskjold, naar han er ene og ikke seer Adelaide, søger at dæmpe en Lidenskab, som han troer ikke at kunne følge, og altsaa kommer til Adelaide med det Forsæt, ikke at give den nye Næring. Lise lod os ikke savne sin Fremstillerindes vanlige Flid, hvilken er roesværdig, om end ei Udfaldet svarede til den. Ogsaa ved denne Forestilling var Hr. Lunds Johan upaaklagelig, og saaes ikke uden Interresse, og endskjendt Rollen har den største Deel heri, var Skuespilleren dog heller ikke uden Fortjeneste. Paa urigtige Accentuationer frembyde Hr. Ls. Roller altid hyppige Exempler, saaledes f. Ex. i 2 A. 4 Sc., hvor Skuespilleren aldeles ingen Vægt lagde paa Ordet "De" i den Sætning: "Naa siden De befaler det min Uforlignelige, o. m. fl. St.

Derefter gaves Komediegiftermaalet eller de bleve tagne ved Næsen, Komedie i een Akt efter Dorvigny ved Prof. Rahbek. (Om denne Farce i næste Nummer.)

Hvilke legemlige og aandige Talenter kan man fordre af den, som foler et sandt Kald til Skuepladsen?

(Fortsat.)

De største Mestere i Skuespilkunsten have som Demosthenes maattet kjæmpe med Organer, som kun vare istand til faae rene og fulde Brysttoner, maattet søge at erstatte deres Tonescalas ringe Omfang ved fine Nuancer i Talen, og Mangelen af Brystets Styrke ved Lidenskabens Inderlighed, og at bringe Øret til at glemme det mindre behagelige og hule i deres Stemme ved henrivende Sandhed. Ved saadanne Exempler forherliger Menneskefremstillingens Gratie sin Indflydelse paa Talens Organer. Kan den endog ikke omdanne deres Bygning, og give Tonen Kraft og Stemmen Sangens Vellyd, kan den endog ikke fremvirke en behagelig Toneboinings sandselige Indtryk paa den store Hob; saa vil den dog lære det meest ustemte Organ Hjertets Sprog, vil ved sin sjæl- og hjertefulde Stemning lyde i vort Hjertes Inderste, og endnu da blive uforglemmelig i sine Virkninger, naar den meest fuldtonende, behageliglydende Paradedeclamation kun kildrer Hoben som

Stemmevellyd, og har opløst sig i intetbetydende Tremulanter for Kjenderens aandige Øre.

En betydningsfuld Ansigtsdannelse, der frembyder Træk til et frit, letbevægeligt Minespil er et Hovedværktøi til at fremstille aandig Fuldkommenhed ved Gestaltens Indtryk. I Almindelighed harmonerer Sjelens Skjønhed med den Evne at vise dens Aftryk i dens Speil, Ansigtet, og endog der, hvor Naturen er afveget fra sin Dannelsesregel, opliver den indvendige Udtryksdrift desto kraftigere det gienstraalende Speil til at tilbagekaste hiint Billede af Aandens Forædling med de stærkere Træk af en vunden Seier over Dyriskheden. Derfor vise ofte Mænd, som i Modgangs Storme have hævet sig til Sjelens og Fortjenestens Adel, uagtet de faste Deles Grovhed ved deres Ansigtsdannelse, Styrkens og Yndens Særkiender i en langt høiere Grad, end de meest betydningsfulde Omrids af architektonisk Skiønhed ere istand til at udtrykke. Det letbevægelige frie, betydningsfulde i Minespillet oprinder fornemmeligen af de aandige Anlæg, som ved Gratiens Haand ligge i Hovedbegrebet af fremstillende Menneskehed. Uden en levende Phantasie, for

hvilken de meest mangfoldige Gestalter med Lethed svæve til Gjenvækkelse og Dannelse; uden en dyb og fiin Følelse, som formaaer at iagttage Følelsens mindste Bevægelser, at bemærke og nuancere dens fineste Overgange, at optage det Store, Sande og Skjønne i sit eget Jegs Tilstand; uden en træffende Dommekraft, som afsondrer det Tilfældige ved Tingen fra det Væsentlige, og som stiger fra Individets Egenskaber til Artens almindelige Begreber; uden disse Aandens Færdigheder og deres forenede Tendents til Dannelse for det Sande og Skjønne, kan Menneskeheden ikke fuldende sig i Menneskets Inderste. Uden disse Aandsanlæg er lige saa lidet sandt Kunstkald i Almindelighed muligt, som det kunde lykkes Ansigtsmuskelernes Spil i Særdeleshed, paa en sand og skjøn Maade at fremstille Følelsens fine Skatteringer eller høie Lidenskabers voldsomme Yttringer, og de gradvise Overgange fra en Sindsstemning til den anden. Jo mere levende den dannende Kraft formaaer at frembringe Indtryk paa Phantasien, jo mere tydeligen, den formaaer for vort indre Øie at fremstille imaginaire Skabninger, som med Virkelighedens Energie trænge ind paa Følelsen, desto

mere betydningsfuld vil dens Forplantelse virke paa Ansigtets fremstillende Værktøi, og gjøre den digtende Aand til mimisk Kunstner.

Endelig da Skuespill ren sandseliggjør sit Ideal ved vilkaarlige Tegn, ved Ord, saa maae disse være gaaede ind i hans Hukommelse efter Rad og uden Forvirring, maae de ligge mekaniskfaste — som de enkelte Noder i Claveerspillerens Passagefærdighed — i Hukommelsesværktøiets Bygning, og maa lige saa let og sig selv ubevidst som hine kunne vækkes til et Heelt. En hældig Hukommelse maa først gjøre Skuespilleren Bruget af sine øvrige Aandsanlæg muligt. Men ikke Hukommelseskraftens lettere Receptivitet for en fremmed Ordfoining og Begrebsdannelse, men den positive Evne, den Hjernens Fibres blivende Færdighed, at holde det Fremmede fast og troligen givet den igjen — om endog Øvelsen skulde fordre det meest pinlige Arbeide — udgjør det væsentligste af en hældig Hukommelse for Skuespilleren af sundt Kald; og da hiin Hukommelsesevne, at fastholde og troligen at gjengive fremmede Ideer, er afhængig af den Grad af Liv og Ild, hvormed Phantasien hæver de Ordene underforstaade

Begreber og Billeder til Anskuelsens Bevidsthed, og gier dem til egne Ideer, saa forudsætter en hældig Hukommelse altid de høiere Sjælekræfters Energie.

Saameget om de af den leipziger Forfatter fremsatte Fordringer. Imidlertid troer Anm. dog ikke, at den sjeldne Forening af alle disse Evner er tilstrækkelig til at danne den store Skuespiller, men at dertil udfordres endnu mere. Anm. skal med det første fremlægge det Krav, han, foruden det foranførte, troer at kunne have paa den, som med Sandhed skal fortjene at kaldes en stor Skuespiller.

Om Fremstillingen af ondskabsfulde og intrigante Characer.

(Af Iffland.)

De Roller, som Skuespillerne ligefrem kalde Skurkeroller, ere mere end andre udsatte for at blive forfeilede eller urigtigen fremstillede. Den falske Troe, at Skuespilleren i Roller af denne Art fra Begyndelsen til Enden skal være ærkeond-

skabsfuld, fordærver Alting. Naar nu saadanne Roller tildeles en ærlig Mand, saa skammer han sig ved at vise sig for Publicum med en saa nedrig Tænkemaade, og frygter for, at man skal tillægge ham selv en lige, dersom han fremstiller den med Sandhed. For nu at undgaae denne Ulejlighed, skyer han alt Sandt, og skaber i dets Sted et Uhyre, hvormed ingen Sammenligning kan finde Sted. Det Mørke bliver sværtet, Skyggen forvandles til Nat og det Onde gjort Djævelsk, og med enhver grasselig, fortrukken, afskyelig Gebærde, vil han ligesom hviske til Publicum: "beklag mig, thi et saadant Uhyre maa jeg, som mener det saa godt, fremstille til min egen Jammer,.. og det feiler da ikke heller. Da saadanne Uhyrer ingensteds findes i Verden, og heller ikke burde findes paa Skuepladsen, saa glider Tilskueren snart med Modbydelighed af fra Opmærksomhed paa en saadan groteskt Djævlemaske, og er godhjertet nok til at have Medlidenhed med den arme Mand, som han troer, er tvunget til at gebærde sig saaledes. Rigtig nok er Digteren da ødelagt i Bund og Grund, men Skuespillerens fine Følelse er dog bragt i Sikker-

hed. Der findes ogsaa Skuespillere, som troe at burde drive Sagen saaledes, at man af og til leer af Skurken; denne Maade er alt for flau og straffværdig for at opholde sig derved.

Den Skuespiller, som ved at fremstille vederstyggelige Characterer, bliver ved Sagen selv, hverken gjør mere eller mindre end han skal gjøre, vil interressere som Kunstner, naar han bestemt betegner Aarsagen, som anlediger Vreden, Hadet, Hævngjerrigheden i den fremstillende Characteer. I det ringeste maa Tilskueren kunne begribe, hvorfor det Menneske, han seer for sig som Skurk, er blevet saa ond; han bør dog faae den Overbeviisning, at Skurken, dersom han fik sin Villie, vilde lade Folk i Roe. Viser derimod Skuespilleren sig fra Begyndelsen med lumsk Blik, fordreiet Mund og en Satanslatter, fremkommer det ligegyldigste Ord ikke uden convulsiviske Bevægelser, saa ønsker enhver en saadan Rasendes Skjebne afgjort i det samme Øieblik, hvori han træder frem. Hermed mener jeg ikke, at man skal fremkunstle en verdensklog Mand af en Skurkerolle; men paa Skuepladsen skal det Afskrekkende formildes, og den Skuespiller, som gjør det, uden

at træde Sandheden for nær, som vedligeholder det Skrækkelige uden at benytte sig af det Tilbagestødende og Ækle, han er Kunstner.

Ingen gjør Ondt blot for at gjøre Ondt. Det første Spørgsmaal for en Skuespiller, i hvis Lod et ondskabsfuldt Menneskes Character er faldet, bliver altsaa: ad hvilken Vei, ved hvilken Tilbøielighed, ved hvilket Tab, hvilken Kummer, hvilken Fornærmelse er Characteren bragt til det Punkt, at den handler saaledes og ikke anderledes? Gaaer man nøiagtigen tilværks med denne Undersøgelse, saa falder i Almindelighed det Afskyelige og Ækle bort, og den bestemte, spændte, lidenskabelige, haarde Character bliver tilbage. Denne tilveiebringer en Catastrophe, som kan opvække Vrede, Forfærdelse, ja endog Had, men aldrig Modbydelighed hos Tilskueren. Naar i et Skuespil de Mennesker, som handle slet, blive fremstillede fra en rigtig, fast og tydelig Standpunkt, saa indskyde de os uvilkaarlig den Interesse, som Kraft og Styrke altid medføre, endog der, hvor de anvendes imod vore Ønsker og Tilbøieligheder.

Gyrithe.

(Fortsat.)

Alt er Forræderen afstraffet Herre!
Kong Syvards Skarer drog trods Eeden Sværdet;
Men jeg betalte deres Konge det.
Jeg fældte ham, som Du hans stærke Kiempe;

saa beretter Hialmar Syvards Endeligt i 4 Akts 5 Sc. — En velvalgt Vending i Stykkets kunstrige Organismus, for ikke at sætte Hildigers imponerende Dødsscene i mindre fordeelagtigt Lys. Overalt høre de sceniske Blodbade stedse til de Afskyeligheder, der forstener vor Følelse, istedet for at bibringe den den humane Luttring og levende Opvækkelse, der er de ægte tragiske Situationers herlige Formaal. Ofte træder og Digteren dermed i sit eget Lys, naar han slipper det nødvendige Hensyn: paa Skuespillets conventionelle Mueligheder og Anstændighed, der tit ved Misgreb eller local Ufuldkommenhed afstedkommer Latterligheder eller Modbydeligheder, hvorved Kunstværkets rene moralske og æstheriske Tendents aldeles berøves. Det hører derfor til Forfatterens Fortienneste, at han i Stykkes Plan ikke lod sig forvilde

af Suhms fortrinlige historiske Episode, hvor Knuden opløses ved den høieste Grad af Voldsomhed. — Suhm lader Haldan først give sig tilkjende i det Øyvard staaer med Gyrithe for Theuts Præst Meinhard, og fortæller derpaa med frygtelig simpel Styrke saaledes: "Kongen reiste sig tumlende, og fik halv trukket sit Sværd og sagde: dee Haldan; men i det samme skar Haldans Sværd ham ind i den venstre Side og lige til Hjertet, saa at han faldt død for hans Fødder, og bestænkede hans Klæder med Blod." Denne Opløsning har Fortællingens hele Fortjeneste, og er bygget paa en ukonstlet Sandsynlighed, dannet af Saxos Grundstof med digterisk Fortræffelighed, samt staaer i nøieste Relation til hvad Digteren forud lader Gyrithe sige: "Nu gjælder det kun at lade straffe Øyvard og hævne Danmarks Ære. Straffen bør være aabenbare tilstrækkelig. Han bør falde for Haldans Fødder udi Templet selv." Den dramatiske Forfatter greb en langt kunstigere Plan, lader ikke Gyrithe bortføres, men betinge sig Tvekamp med Hildiger, hvorved han endnu gjør os til haabende Prøvelyster; ihvormeget Digteropfindelse end denne Vending røber. Derved subordinerer han Øyvards Død aldeles Hildigers, og frem-

drager sandt nok derfor Udviklingens instruktive Redskaber formeget paa Syvards Bekostning, rykker ham ganske ud af Scenen, og danner en langt anden Hovedbegivenhed end den, det tragiske Anlæg rimeligt og sandsynligt angav. Vi tage virkelig saa fortrinlig Deel i Hildigers Død, at vi næsten slet ikke savne Syvard mere; en Omstændighed, der nødte Digteren til at indskyde 4 A. 5 Sc., for ikke at forbryde sig imod ham som en af Stykkets Hovedpersoner; imidlertid er denne Fortællemaade consequent med Planen i det Hele, og bidrager meget til den tragiske Sædelighed. — Næsten turde jeg ogsaa sige, at vi langt hellere forlade Stiemanden Syvard for med den varmeste Prædilektion at følge de tvende ædle Kjæmper. Ligesom det og er vel iagttaget, at ikke Haldan besmitter sine Hænder med Riddingens Blod, for ei at dele vor Interresse, skjønt man heller ikke kan nægte, at Syvard endnu interresserer os saa meget, at vi ikke billige hans Drab ved Hialmar, der spiller en altfor ubetydelig Rolle i Stykket og er aldeles paatvungen. — Bedre havde det været om Thorkild var blevet Syvards Banemand, hvorved endogsaa han selv havde vundet i Handling, som han saameget sattes.

Syvards Død havde ellers naturligviis en vigtig Indflydelse paa de Personer, der vare, om ikke ham hengivne, saa dog i det mindste hans Redskaber, Thora, Biarmer, Volvise, og paa en Maade Asmund, om hvilke Gyrithe siger til Alvilde:

Forgjeves var min Vægring; thi bestukne
Med Saxens Guld gik fast enhver af mine
Formyndere hen over paa hans Side,
Og hemmelig af Dem opmuntret bragte
Hid til mit Land den Stolte al sin Hær,
Da ilte Du at søge min Befrier,
Imedens Freias Præst den gamle Asmund,
Af Alder svækket, snarlig overtalt
Gav dette Anslag Navn af Lykke.

Forresten er det et saare vanheldet og ubetydeligt Fiirklover, som ved en veltegnet og heldig charakteriseret Thora fuldeligen var opveiet.

(Fortsættes.)

Atter for nyligen er den dramatiske Skole foreget med et nyt Subjekt, Hr. C. Bruun. Den holbergske Comoedie skal ved denne Skolens Tilvæxt have erhvervet sig en hældig Dyrker; en glædelig Efterretning, da Holbergs Aand synes næsten aldeles bortveget fra vort Theater, og kun endnu at omsvæve sin eneste, udvalgte Lindgreen.

Et fransk Skuespillerselskab fra Hamborg har erholdt Tilladelse til næste Sommer at give Forestillinger paa Theatret paa Kongens Nytorv; efter Rygtet skal DHr. Perroux, Theodor og Bultos, som tilforn saa fordeelagtigen have viist sig her, være engagerede ved denne Trup, tilligemed Mad. Depoix, o. fl. Det under Hr. Fourè's Bestyrelse staaende Selskab, som for nærværende Tid opholder sig i Warschau, har søgt om samme Tilladelse, men dengang var det første Selskabs Begjering allerede bevilget. Heraf følger, at Baron Wedels Ansøgning heller ikke kan komme i Betragtning.

Med det første kan ventes opført Don Juan, aldeles omarbeidet med Sang, af Hr. L. Kruse.

Søndagen den 28de Marts er bestemt at opføres: Den lille Uglspeil og Syvsoveren og Mistro og Skjælmerie; Mandagen den 29de Fruentimmerhævn og Dobesedelen.

For
Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

No. 23.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Søndagen den 15de Martii opførtes endvidere: Komediegiftermaalet eller de bleve tagne ved Næsen, Komedie i een Akt efter Dorvigny ved Prof. Rahbek. — Et af de sædvanlige franske Forstadstheaterstykker, hvis eneste Værd i Almindelighed bestaaer blot i de enkelte Vittigheder, som der forefindes, men som iøvrigt neppe høre til den Art, man burde søge at omplante paa vor danske Theatergrund, saalænge der endnu findes saa mange virkeligen gode og paa sande dramatiske Skjønheder rige Skuespil, som hidtil ere uoversatte. Besynderligen er det overhovedet at finde, at de fleste af de sildigere oversatte Stykker høre til det Middelmaadige; og meget lave Begreber maa man af disse Oversættelser fatte om Frankrigs og Tydskllands dramatiske

Digtere, naar man vil antage — hvad man billigen burde formode at kunne — at Oversætterne stedse valgte de bedste Stykker til at fordanske. At dette imidlertid ikke er Tilfældet, vil enhver, der kjender lider til Sagen, letteligen see; hvad Aarsagen hertil kan være, vil være vanskeligt at angive; thi vort Theatervæsens Ufuldkommenhed i enhver Henseende, kan vel ofte, men dog ikke stedse, angives som Grund. Ogsaa kan man med Feie opkaste det Spørgsmaal til Oversætterne, hvorfor oversættes blot nyere Stykker, og ingen af de bedre ældre? hvorfor oversættes ingen af de gode engelske Comedier, der i saa mange Henseender ere mere passende end de evindelige franske Pieces? Vel sandt, Theaterdirectionen antog ikke Hr. Foersoms fortræffelige Oversættelse af Shakspears fortræffelige Julius Cæsar, skjendt den erkjendte dens Værd; men maaskee en Oversættelse af en engelsk Comoedie kunde have bedre Lykke; maaskee; thi mueligt Direktionen har bandlyst alle Oversættelser af dette Sprog. — Tilbage til Komoediegistermaalet.

Hr. Bernik, een af dem, der blive tagne ved Næsen, blev af Hr. Rungsted givet særdeles vel. Den inderlige Tilfredshed over sig selv, der

fremlysse ved Siden af den groveste Uvidenhed, passede saare godt for Hr. Bernik, "den gode, jævne Borgermand, der har givet sig af med at være et vittigt Hoved og en Mand af Smag." Meget gode vare ogsaa de Steder, hvor Bernik troer at spille en Rolle i en Comedie, skjøndt det maaskee ikke havde været upassende, om Hr. R. havde sagt disse Replikker i den declamatoriske Tone, som saadanne Folk, som Bernik, i Almindelighed anse som nødvendig for at være god Skuespiller. I Slutningen burde Skuespilleren maaskee ogsaa synes noget mere overrasket, da Knudens Opløsning paa den Maade dog uden-tvivl kommer noget uventet for ham, og vel heller ikke er ham saa meget behagelig. Noget for tidligt lod Hr. R. sig see ved 9 Sc. Begyndelse.

Madam Bernik er en gammel, stokdum, indbildsk Coquette, der troer, at ethvert Mandfolk er forelsket i hende; den pudseerlige Maade, hvorpaa denne Troe yttrer sig, er det eneste, som bringer os til at glemme de haandgribelige Urimeligheder, hun hvert Øieblik gjør sig skyldig i. Jfr. Sannes udførte denne Rolle, og traf ret heldig det Minauderie og latterlige Coquetterie, der er uadskillelig fra Madam Bernik; saaledes i 3 og 11 Sc., hvor hun

troer, at det er hende, Lindenberg elsker. Derimod lykkedes de Steder, hvor Mad. Bernik betages af Arrighed ikke nær saa vel, som man med Føie kunde vente det af Evalds Lisettes hældige Fremstillerinde.

Jfr. Knop udførte den ubetydelige Angeliques Rolle, som al sin Ubetydelighed uagtet, dog vel ikke burde været betroet til Jfr. K., der er saaledes brugt, og af hvem man ikke engang med Billighed kunde fordre noget. Alt det meget Urigtige, hvori Angelique gjorde sig skyldig, falder derfor ikke Jfr. K. men blot Bestyrerne til Last, der om ikke før, saa dog ved Proverne maae have indseet, hvorledes hun var istand til at spille denne Rolle, eller, dersom det da var for sildigt at besætte Rollen med en anden, hvilket vel ikke kunde være Tilfældet, da den er saa kort, i det mindste burde have søgt at forekomme noget af det meget Latterlige, der nu fandt Sted, f. Ex. den Fegtemesterstilling, hvori Angelique modtog Lindenberg i 11 Sc.

Lindenberg: Hr. Simonsen. Denne Rolle er heller ikke meget betydelig, og Skuespilleren lod os i samme Uvished som Forfatteren om Lindenbergs egentlige Væsen; dog deri er han undskyldt; thi det falder vanskeligt for en Skuespiller at

fremstille det, som Forfatteren selv ikke har vidst. Den Stilling, hvori Hr. S. knælede i 11 Sc. var temmelig uskjøn.

Den betydeligste Person i Stykket er Hendrik, som Hr. Schiern lod til at kunne have udført meget godt, dersom hans Uvidenhed i Rollen ikke havde hindret ham deri. Denne Skuespiller synes at være den eneste af de mandlige Elever, der efterhaanden kommer i Besiddelse af den sande Conversationstone, skjøndt han vel undertiden behandler sine Replikker noget vel skjødesløst, f. Ex. i 1 Sc. af nærværende Stykke, hvor den Replik: "jo saamen kan vi saa," blev sagt paa den forunderligste Maade af Verden.

Hr. Bruhn traf som Madder ret vel den Erkedumhed, som Rollen fordrer; selv hans Tone og Stemme harmonerede meget godt med hans Ord, ligesom ogsaa hans Cujonerie og Indbildskhed vare godt udtrykte. Denne Rolle er udentvivl det Bedste, Anm. erindrer nogensinde at have seet af Hr. B., skjøndt hans Tone og Adfærd tydeligen vilde Originalen, hvorefter han havde dannet sig.

Overmaade god var Jfr. Hedeberg, som Mad. Madder, en værdig Moder til sin Søn — Jfr. Thomsens Lise var ikke saa hæftig, og

manglede tildeels den Snedighed, som bør findes hos denne intrigante Soubrette.

Søndagen den 29de Martii opførtes den lille Uglspeil og Spyfoveren eller Giengangeren paa Beaufolgaard, Skuespil i 3 Acter, oversat efter Kotzebue og Dumaniant ved Prof. Rahbek. — Unægteligen hører dette Stykke til dem, der i Almindelighed interresserer den største Deel af Tilskuerne, skiøndt rigtig nok mere ved Form en end ved Materien. Omarbeiderne af Kotzebues Wirrwarr fortjene vistnok Tak for at have bragt Rede i denne Urede, og for at have formildet de med den sædvanlige Kotzebuiske Pensel for skarpt malede Characterer, f. Ex. Spyfoveren Langsalm (Beaufol) der hos Kotzebue næsten aldeles intet Menneske er, og Fritz Hurlebusch (Charles) hvis Uglspeilstreger i nysnævnte Forfatters Original iblandt efterlade Tvivl om hans virkeligen gode Hjerte; men dette Maal troer Anm., at de gjerne kunde have naaet, uden derfor at bortskiære saameget, som de have; og uden Skade for Hovedhandlingen kunde maaskee nogle af de Puds, Kotzebues Uglspeil spiller, været beholdt, da de saa tydeligen viser hans overgivne, men dog

derhos gode Characteer, som vi i Oversættelsen blot here tale om, uden at see Beviser for; thi det ene Puds, han spiller, er ingen egentlig Uglspeilstreg, men det eneste Middel, der er tilovers for ham, dersom han ikke vil opgive sin Kjærlighed til Josephine.

Den evindelige Sover Hr. Beausol var Hr. Rungsted, der opfyldte alle de Fordringer, man med Føie kunde gjøre paa ham; han viste saare træffende den indskrænkede, underkuede Ægtemand, hvis eneste Lyst er Søvn, og som ogsaa trolig søger at tilfredsstille den. Allerede hans første Replik var meget characteristisk, i det han med en langsom, ligegyldig, søvnig Tone, der viste den dybe Dvale, hvoraf han ved Trommeslaget var blevet vækket, udbrød: "O Gud, Hjerte! jeg roede, det var Dig, der skjændte paa Folkene," og strax derpaa faldt tilbage i Søvn; ligeledes den kort derefter følgende Replik, da han atter er vækket: "Jeg sov ikke for trehive Aar siden, da jeg første Gang erklærede Dem min Kjærlighed," hvor den Phlegma, hvormed Skuespilleren frembragte den, var et tydeligt Bevis paa, vorledes Søvesygen aldeles havde igne-

hans Hjerte; og saaledes var Hr. R. for det meste overalt ret brav, endogsaa Skuespillerens rokkende Gang var passende, ligesom han ogsaa vel iagttog, ikke at gjøre for mange Bevægelser, hvilket vilde have været heelt urigtigt hos den lade Beausol, hvis Magelighed endog pines ved det, at han maa skrive uden paa et Brev. Ogsaa de mindre sovnige Steder f. Ex. 2 A. 7 Sc. lykkedes meget godt, og den Maade, hvorpaa Hr. R. sagde f. Ex. disse Replikker: "Han snakker over sig.„ "det er mig en snurrig Fyr;„ "han er ikke rigtig;„ o. s. v. stemmede meget godt med den fremstillende Charakteer.

Fru Beausol blev med kjendelig Flid fremstillet af Jfr. Hedeberg, som ret hældigen traf den egennyttige, herskesyge Kone, der underkuer sin Mand, og seger at tilvende sin Dotter Charles's Formue. Den Snedighed, man nødvendigen maa forudsætte hos hende, var derimod ikke godt udtrykt, ligesom Skuespillerinden mankee ogsaa lod noget mere Omgangs- og Verdenstone tilbage at ønske. Meget godt sagde Jfr. H. blandt andet: "Indbildninger, Barn, Indbildninger,„ hvor hun finder sig fornærmet ved den Ufri-

velse, Aglae gjor over det formeente Spøgelse; derimod var den Tone, hvori Skuespillerinden sagde: "den Julie er dog en eiegod Pige," noget vel hjertelig. For at vise Alderen, havde Jfr. H. anbragt nogle sorte Streger i Ansigtet, som uden at naae den tilsigtede Hensigt, blot sværtede og vanzirede.

Jfr. Sannes var Aglae, og naar man undtager et vist Streg, som var blevet tilbage fra de ældre Roller, denne Skuespillerinde har udført, og et ikke aldeles passende Træk af Snakkelyst, fremstillede Jfr. S. denne værdige Moders værdige Datter upaaklageligen; det "Charles!" hvormed Aglae forlader sin Cousin, blev fremført i en meget rigtig kunstlet om Tone, ligesom ogsaa den Replik i 3 A. 3 Sc. "jeg gad dog vidst, hvad indtagende han finder hos den Bagatel," og flere denne lignende, bleve sagde med al den Ærgerlighed, man kunde vente af saa indbildsk et Fruentimmer som Aglae, naar hun seer sig tilsidesat for et i hendes Øine saa ubetydeligt Væsen, som Josephine. At Jfr. S. i 3 A. 3 Sc. sagde at have fundet Brevet om Aftenen, da hun gik for at tage frisk Luft efter sin For-

strækkelse, var vel en Fortalelse for om Morgenen.

Hr. Jordhøi gav Capitainens Rolle med synlig Flid, som ikke heller overalt mislykkedes ham, f. Ex. i 3 A. 5 S., hvor Capitainens stigende Rørelse ved Charles's Retfærdiggjørelse ikke ilde blev udtrykt; ikke saa hældige vare Scenerne i 2 Akt, især den med Charles, hvor Skuespilleren lagde en vis Dumhed i Rollen, som aldeles stred mod Capitainens Menneskekundskab, den han ved sin lange Omtumlen nødvendigt maa have erhvervet sig; Hr. J. synes overalt at hælde meget til denne Feil, og de fleste af ham hidtil udførte Roller have i større eller mindre Grad havt Udtrykket af en ikke overalt passende Stupiditet.

Den overgivne, smilde, ædle Charles blev af Jfr. Busk udført med al den Lethed og Natur, man af hende kunde fordre og vente, og som Charles's første Monolog strax gav tydelige Prøver paa. Charles kommer glad styrtende ind med den ham egne Vildskab uden at see de Sovende, og er forneiet over at have skaffet Sieur Favorit, Fruens Hund, af Veien, "og jeg skal

ikke oftere have den Ærgrelse at see min stakkels Josephine være Hunde-ren for det Kræ„ siger han med den Blanding af Ærgrelse og Glæde, Tanken om Josephines Behandling og den Lettelse i hendes Skjebne. Hundens Bortkomst vil skaffe herde, kan indskyde. Hans muntre Natur tillader ham ikke længere at blive, og han vil gaae bort, da han bliver de Sovende vaer. "O! hvilken Uforsigtighed, jeg er ikke ene her,„ med dæmpet Røst for ikke at vække de Sovende og tillige med en let Angest fremfører han disse Ord; han gaaer nærmere hen til, og da han overbeviises om at de sove, udbryder han lettere "til Lykke sove de.„ "Af min gode Onkel undrer det mig just ikke, men den kjære St. Firmin gjør ham Selskab,„ ved Navnet St. Firmin vaagner hans Uvillie over denne Nar, som gjør forliebte Øine til Josephine, og han beslutter strax at spille et Puds, han siger da med en sjeleglad Tone over denne skjønne Leilighed til at tilfredsstille sin overgivne Natur: "o, det er en deilig Leilighed til at spille dem et godt Puds.„ Han betænker sig nu et Øieblik, kaster Øinene hen paa dem, og seer St. Firmins tykke Halsklud og Onkelens Paryk, og

faaer det Indfald at hæfte dem sammen; han løber virkeligen hen bag Stolene for at udføre sit Forsæt; men i det han tager fat paa Parykken, og han betragter den sovende Onkel, siger han med det bedste Hjertes reneste sig selv bebreidende Udbrud: "Fy Charles! den stakkels Onkel har saamegen Godhed for Dig!" nu kaster han Øinene paa St. Firmin og hans Brede luer atter op, og med stigende Hidsighed opregner han alt, hvad St. Firmin foretager sig imod hans Villie, og tilsidst gaaer det saavidt, at han farer hen for at slaae ham; men pludseligen standser han, "fy Charles, det er ikke smukt at angribe en værgeløs Fiende," atter med en bebreidende, godhjertet Tone. Han tier nu lidt og betragter de Sovende, der ikke have mærket noget af alt det Foregaaende, og siger endeligen i en noget forundrende Tone, "hvor de sove der," han mærker en kold Træk, og giver ved sine Bevægelser tilkjende, at han fryser, og med en Stemme, der viser det samme, siger han: "her er en Træk, saa man kan fatte Helsen til." Nu seer Charles sig om, hvorledes han skal hindre denne Trækvind, som hans gode Hjerte frygter skal skade hans Onkel,

han faaer Øie paa Vindesskjærmet, og sætter det tilrette; han kan herved ikke andet end smile over sig selv, ved Tanken om, at han, som dog ellers kun bestyldes for at spille Puder, dog ogsaa seger at nytte: "lad nu nogen komme og sige, jeg kun er skabt til Andres Plage." Nu hører han nogen komme, og nysgjærrig seer han sig om og siger: "der kommer Nogen." Han bliver lidt staaende og siner nu Tante med sin Datter, der komme i en fortrolig Samtale; hans Uglespilsnatur vaagner strax, og han faaer Lyst til at høre deres Hemmeligheder; med en Blanding af Nysgjærrighed og Glæde blive derfor de Ord sagde: "Det er Tante og hendes Freken Datter; det var moersomt, om de mod deres Villie maatte give mig nogen Part i deres Fortroligbed." "Herligt," han betænker sig et Øieblik, og siger derpaa: "lad mig lade som jeg sover med," med et Øiekast til de andre Sovende. Nu kaster han sig paa Stolen, og lader som han var faldet i Søvn. — Gjerne ønskede Anm. ifald Rummet tillod det, at udvikle hele Rollen, og vise de mange Skjønheder i de enkelte Dele, hvorpaa f. Ex. især Scenen i anden Akt med Aglae var

saa rig, men da dette ikke er Tilfældet, nødes han her til at afbryde. Unægteligen er denne Rolle Jfr. Bs. Triumph, og med de glædeligste Forventninger maa enhver see denne unge Skuespillerindens videre Fremilen imøde.

Saint Firmin de Pourgeolettes hører til de Roller, som just ikke slaae ind i Hr. Haacks egentlige Fag, men hvori han dog kan taales. St. Firmin er en forfængelig, temmelig dum Person, men som dog desuagtet har Forstand nok til at gaae paa Spor efter et rigt Partie. Hr. H. syntes ikke ganske enig med sig selv om denne hans Charakteer, men viste St. Firmin snart fra en dum, snart fra en ondskabsfuld Side; en Feil, hvori maaskee Forfatteren selv paa enkelte Steder har bestyrket ham. Særdeles vel sagde Hr. H. de sidste Replikker, og den Ydmyghed, hvormed han fremførte de sidste Ord: "At gaae min Vei,„ contrasterede meget godt med den truende, uforfærdede, kjække Renomistrone, hvori han nyligen havde talt.

Josephine, den elskværdige, fintfølende, underkuede Pige, blev udført af Jfr. Thomsen, der vel viste os den gode Josephine, men hel-

ler ikke mere. Den dybe Følelse af den uværdige Maade, hvorpaa man omgaaes hende, saaes ikke; eiheller mærkede man noget til Lidenskaben for Charles, førend hun med tydelige Ord fortalte Faderen det. Skuespillerinden manglede dette, Franskmanden saa rigtigen kalder je ne sais quoi; som kun lader sig føle, men ikke udtrykke, og som saa sikkert gjør Indtryk paa ethvert reent og ædelt Hjerte, dette Uforklarlige, hvorfore vi ikke selv kunne gjøre Rede, men som altid henriver os med uimodstaaelig Styrke, og som langt overgaaer, Skjønhed, Forstand, og alle qvindelige Elskeligheder, som uden det ikke fortjene dette Navn. Denne Mangel var imidlertid aldeles ikke Skuespillerindens Brøde; thi ingen mulig Kunst er istand til at fremtrylle det, hvor det ikke ufrivilligt, selv Natur, blander sig med Naturen.

Gartneren Jacob blev godt udført af Hr. Tryde, hvis Fortælling i 3 A. især var aldeles i den Maneer, hvori Folk af den Classe og den Forstand i Almindelighed fortælle.

En Tjener: Knudsen.

Hr. Holstes Benefice i Helsingøer skal, Omkostningerne fradragne, have indbragt ham fem Rigsdaler. For nylig har Hr. Raadvad havt Dyveke til Benefice, hvor Jfr. Hammer udførte baade Dyvekes og Fru Mogenstrups Roller. Indtægten skal denne Aften have været betydeligere. I Søndags gaves til Fordeel for Hr. Meyer: den afbrudte Reise og Dands af Md. Schall og Petersen; og i Mandags: den lille Uglspeil og Dands af Mad. Schall og Threen, hvorfor Indtægten tilfaldt Jfr. Falk.

Brandskatten af Kotzebue er nu ogsaa oversat paa fransk, under Titel af la contribution militaire, og med megen Tilløb opført i Paris paa theatre des variétès étrangeres.

Foruden den lille Uglspeil opførtes første Paaskedag paa Hoftheatret ogsaa: Mistro og Skjælmerie, hvorom i næste Nummer. Mandagen den 30te opførtes: de giftefærdige Piger og Dobeseddelen; det averterede Stykke Fruentimmerhævn kunde formedelst en Jfr. Buss pludselig paakommen Sygdom ikke gives; derimod gives det nu næste Søndag tilligemed et nyt Stykke; Skjelmen og Dosmeren.

For Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

No. 24.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Søndagen den 29de Martii gaves efter den lille Ugispeil en Forestilling af Mistro og Skjelmerie, Lystspil paa Vers i een Akt af Dienlafoy, oversat ved Prof. K. L. Rahbek. — Skjendt Ideen til Intriguen i dette nydelige lille Stykke er temmeligen forslidt, har Forfatteren dog ved sine lige saa sindrige som nye Vendinger, ved sin uudtømmelige Vittighed, og gode Charakteerskildring givet Stykket en ualmindelig Interresse for enhver, der har en rigtig Følelse for det Gode, Sande og Skienne. At vort Publicum, i det ringeste den gallicerede Deel af det, har erkjendt og paaskjennet Stykkets Værd derom vil enhver, som har bivaanet Forestillingen af det hos den foure'ske Trup, der flere Aar i Rad med saa meget Bifald har opført det, være overbe-

vist; og havde end Cephise Foures mesterlige Spil den sterste Part i dette eenstemmige Bifald, har Stykket dog sikkert ogsaa megen Fortieneste, og har det end ingen anden, har det dog den, at det giver stor Leilighed for en Skuespiller at vise sine Talenter i det klareste Lys, og allerede denne Fordeel er ikke liden. — Stykket blev udfort af Jfr. Olsen og Hr. Simonsen, der begge med yderste Anstrængelse og ikke uden Held sogte at opfylde de Fordringer, Opforelsen af et saadant Stykke giver Rettighed til, og som især for forsinævnte Skuespillerinde ved hendes franske Forgjængerstes uforglemmelige Mesterspil vare fordobblede, fordi enhver Tilskuer, for hvis Erindring hiin franske Kunstnerinde svævede, endog mod sin Villie paa en Maade nødtes til at anstille en Sammenligning, hvor uretfærdig den end kan være. Cephise viser sig snart i sin egen Skikkelse, som en ung, vittig, ikke uforfængelig fransk Enke, snart som Catau, en gammel, sladderagtig, indbildsk Pebermøe. Hældigst forekom Jfr. O Anm. som denne sidste, da Skuespillerinden i denne Characteer havde antaget en saare velvalgt og naturlig Sladdertone; ogsaa som Cephise havde Jfr.

O. mange gode Steder, især mod Slutningen, hvor særdeles det Sted, hvor Catau ved sin Afklædning efterhaanden forvandles til Cephise, lykkedes ubeskriveligt vel; de første Scener vare derimod ikke saa brave; heller ikke forekom det Anm. som om den lange, vistnok vanskelige Replik, Cephise har i Scenen med Blinval, blev sagt paa den rigtigste eller interressanteste Maade, noget mere Lethed saavel i Diction som Maneer havde udentvivl der gjort en heldig Virkning. Jfr. Os. ualmindeligen skjønne Versrecitation har Anm. ved flere Leiligheder omtalt; ogsaa ved denne Foreskilling viste den sig i et fuldkomment værdigt Lys. Anm. har med Villie afholdt sig fra enhver Sammenligning mellem de tvende Cephiser, han nu har seet, endskjøndt den af flere Aarsager maaskee ikke havde været upassende eller uinterressant; thi deels vilde en saadan Sammenligning altid være uretfærdig, og deels vilde den maaskee synes at berøve vor danske Cephise noget af hendes Fortieneste og den Roes, der med fuldkommen Feie tilkommer hende for hendes Spil, som, uden derfor at naae Md. Foures, dog, og især af en saa ung Skuespillerinde, var virkeligen godt og langt over Anm. endda

ikke saa ringe Forventning. Med færre Fordomme havde Hr. Simonsen som Blinval at kjæmpe, thi de tre Formænd, Anm. erindrer at have seet i denne Rolle, vare ikke langt over det Maadelige. Hr. S. hævede sig ogsaa høit over dem, og gav Rollen i det Hele meget vel; kun troer Anm., at Skuespilleren ikke nok udmærkede det Træk af indbildt Klegt, som er meget characteristisk for Blinval, og som ogsaa ideligen omtales. Var den Tone, Hr. S. brugte som Dubar end ikke velklingende, havde den dog den Fordeel, at den ved sin Forskjælligbed fra Blinvals var lettere at vedligeholde, uden at Skuespilleren behøvede at befrygte at falde i denne. En overmaade god Scene af Hr. S., var den i Merket, hvor Blinvals Sindsbevægelser hældigen udtrykkes.

Mandagen den 30te Martii: De giftefærdige Piger. Om dette Stykkes tvende Forestillinger see No. 18. Hr. Jordhøi var meget usikker i sin Rolle, og af denne Aarsag var hans Spil noget mat; denne Usikkerhed kan imidlertid

undskyldes, naar man erindrer, at Stykket først om Formiddagen blev bestemt til at gives istedetfor den ved Jfr. Busks Sygdom hindrede Forestilling af Fruentimmerhævn. Ligesom Navnene "Agathe„ og "Luise„ forrige Gang ombyttedes, saaledes ombyttedes denne Gang Navnene "Sainville„ og "Corsignac„. Hr Schiern var heller ikke fast i Rollen; af Jfr. Olsens noget svagere Spil troer Anm. at kunne slutte sig til det samme; særdeles god var Scenen i 3 A. med Sainville. De øvrige vare som forhen, dog bør Jfr. Ahrends nævnes med fortjent Roes, for at have aflagt de Feil, hvori hun tilforn i denne Rolle har giort sig skyldig. Hr. Haack tog som forhen sin Rolle fra en aldeles urigtig Side.

Derefter gaves Debeseddelen, eller Moderen sin Datters Rival, Comedie i een Akt, af Picard, oversat af Prof. Rahbek. — Dette maadelige Produkt giver billigen Anledning til det Spørgsmaal, Anm. for kort Tid siden herte opkaste: spilles der paa Hoftheatret for Elevernes eller for Publikums Skyld? var det første Tilfældet, da kunde man undskylde et Stykke som nærværende, da de enkelte Roller maaskee vare indrettede til Elevernes Tarv; dog dette modsiger saamange Erfaringer,

Spilles der derimod for Publikums Skyld, hvilket, hvor utroligt det end ofte synes, dog vel er Hensigten, hvorfor opvarter man det da med slige Retter? man indvende ikke, at Syge maae have let fordøielige Spiser; thi der er stor Forskjel paa let fordøielige og vandede Spiser, og dette er dog sikkert det mildeste Navn, nærværende Dobeseddel fortiener.

Moder og Datter ere forelskede i een Person, men denne er det kun i Datteren; da Moderen opdager dette, forbittres hun i Forsinningen, men som en inderlig god Kone formildes hun snart og giver sit Samtykke til sin Datters Forening med det unge Menneske, og giver selv sin Haand til en med sig jevnaldrende Notarius, der har lovet hende, hvis hun forenede de unge Elskende ikke at saare hendes Forfængelighed ved at bekjendtgjøre hendes Dobeseddel og derved hendes Alder, som hun gjerne ønskede dulgt; dette er det hele Stykke, som uden Intrigue, uden Knude og altsaa uden Opløsning, intet indeholder uden tom Hverdagsdialog; thi Dobeseddelen er virkeligen kun en Biting, og anbringes overhovedet først i næstsidste Scene. Stykket syntes at vinde Publikums Bifald.

Fru Rosemont, denne med al sin Forfængelighed dog saa agtværdige og ædle Kone — hvilket vi rigtig nok mere høre fortælle, end erfare — blev udført af Jfr. Ahrends, hvis synlige Flid saavel i denne Rolle, som overhovedet den hele senere Tid fortiener at roses; naaer end ikke Villien saa langt som Evnen, maa man hos en Begynder i denne Kunst, hvis virkelige Vanskelighed er ligesaa stor som dens tilsyneladende Letheb, være forneiet allerede med den alvorlige Villie, der har Flid i Følge med sig, og meget forneiet maa man være, naar man ved dens Hjælp seer om ikke store saa dog kjendelige Fremskridt paa Stien. En Feil, Jfr. A. burde søge at afvægge, er den Kulde, som paa ingen Maade og ved ingen Lidenskab forandres; saaledes ogsaa i nærværende Rolle, hvor Fru Rosemonts paatrængende Kjærlighed til Clairville, Forbittrelse over Dubouloir og hans evindelige Talen om Dobeseddel og Alder, Harme og Vrede paa de to unge Elskende, hendes krænkende Egenkjærlighed o. s. v. gjerne kunde og burde været tydeligere angivet.

Louise, Fru Rosemonts Datter, blev af Jfr. Bassee fremstillet paa en særdeles tilfredsstil-

lende Maade. Den Barnlighed og Naivitet, som ligger i Louises Rolle, viste denne unge Skuespillerinde paa en sjelden rigtig Maade, ved at vogte sig for at tegne alle disse Træk med alt for tykke Farver, en ikke ualmindelig Feil, men hvorved det Barnlige bliver Barnagtigt, og det Naive Plumpt. Ogsaa Lidenskaben for Clairville, der hos den femtenaarige Louise maa yttre sig paa en egen Maade, blev givet meget vel, som overhoved denne Rolle vistseligen kan gjøre de fleste af de af samme Skuespillerinde tilforn udførte Roller Rangen stridig, hvor megen og ikke usortjent Bifald, Jfr. B. end tilforn har høstet. Forgjæves ønsker Anm. at anføre noget enkelt Sted, nogen enkelt Scene, som Bevis for sin Mening, enhver Scene er tienlig dertil, ligefra den første med Moderen og til den sidste, hvor Fru Rosemont opdager Forstaaelsen imellem Louise og Clairville; thi Jfr. B. viste hele Stykket igjennem en med den rigtige Characteer og sig selv sammenhængende Louise, noget vi kun sjelden see.

Hr. Dubouloir: Hr. Jordhøi. Hr. J. viser sig kun sjelden i Roller af den Natur som nærværende, dog synes han just ikke at have noget saa

ilde Greb paa dem, skjendt han dennesinde spillede Dubouloir paa tre til fire forskjellige Maader, hvori dog udentvivl den temmelig stærke Uvidenhed, hvorfor Skuespilleren ikke kan skjendes, havde den største Skyld.

Hr. Schjern forfejlede som Clairville udentvivl aldeles Charakteren, den han fremstillede fra en temmelig latterlig og comisk overgiven Side; saaledes f. Ex. i 12 og 14 Sc., hvor Clairville bør være virkeligen forlegen og saaledes tilmode, at han neppe vilde sige sine adskjes Replikker i den latteropvækkende Tone, hvori Hr. Sch. frembragte dem. Saare straffværdigt vilde det være, dersom Skuespilleren havde valgt denne Maade at give Rollen paa, for at hæve hans just ikke meget betydelige eller udmærkede Rolle, og saaledes at tilvende sig Bifald af Mennesker, som gjerne ofoffre Smag, sund Sands og Correcthed for Mellemgulvets Rystelse eller en Yndlings Lune. Dette kan Anm. imidlertid til Ære for Skuespilleren aldeles ikke antage; kun skulde det gjøre ham ondt, om det aldeles ufortjente Bifald, han høstede, skulde bestyrke og udvide hans Vildfarelse.

Andre var Hr. Tryde, der sagde sine faae Replikker ret vel, skjøndt der i 3 Sc. nær var indløbet en Forplumring.

Gyrithe.

(Fortsat.)

Biarmer og Bolvise indseer Anm. ingen Grund til at anbringe i Stykket, saameget mere som de end ikke kan undskyldes med historisk Tradition. Saa overflødige som de ere (for ikke at sige ubrugelige) forvirre og udvande de endog Dialogen, til Exempel i 1 A. 8 Sc. Vel kunde man paa Grund af deres Formynderskab tiltroe dem nogen rimelig Indflydelse, derfor ogsaa dette Magtsprog i 1 A. 7 Sc.

Syvard.

(Til Bolvise og de øvrige.)

I Danske kan bevidne hendes Løfte.

Biarmer.

Hun gav sit Ord.

Bolvise.

Og vi har givet vort.

Men det indsees dog let, at de i Stykkets Plan alletider bleve og maatte blive Personer, det var nok at omtale, og som man ikke kunde ønske frem paa Scenen; thi med den Ørkesløshed, hvoraf de selv ere skabte, besmitte de tillige de Personer, der ere paa Scenen med dem; derfor staaer Thora uvirksom fra Choret i 7 Sc. indtil Aktens Ende. Overalt er det altfor sædvanligt paa Kunstens og Livets Skueplads at finde Formyndere, der af Egennytte stifte Partier for deres Myndlinger ved Hjelp af List, Magt, og allehaande Midler, uanseet den unægtelige Sandhed: at Kjærlighed ikke lader sig befale Stykkets hensigtsmæssige Tarv undskylder altsaa ikke disse to ubudne Gjæster, og de ere saa sandelig heist uinteressante, at endog ikke deres Drab er os paafaldende.

Freias Præst, Asmund, er den samme, som Suhms Amund Odins Præst (Asmund var Hildigers paatagne Navn), sandt religieust Sværmerie og geistlig Ærgerlyge opmuntrer hans fromme Svada. "Hvo veed maaskee, om ei Saxerne, sagde han, kunne herefter komme til at dyrke Odin i Stedet for Irminseul, hvilken

Ære for det danske Navn! Du selv kunde da vente Dig Sted iblandt Gndinderne, en nye Freia sees maaskee i Dig „ Dog det er kun den forblindede, svage Olding, hvis Mod og Tillid er sjunken med hans Kræfter, der her taler; ikke Hykleren, ikke Hofsnogen, hvilket han selv med Iver bevidner for Gyrithe. "Du fornærmer mig, jeg er ingen Hykler, men en sand Tilbeder af mine Guder.„ Men denne religieuse Iver findes et hos den ubetydelige dramatiske Asmund, der kun har en eneste værdig Replik, nemlig i 8 Sc., hvori vi finde, saavel hans Charakteristik, som ogsaa hele hans Virksomhed; — et svagt, men velmeent Raad, som flyder fra halvfortvivlede Læber, grundet paa en falsk Idee om Rigets Lykke og Held. Hans Ubetydelighed er indlysende.

Ligesaa ubetydelig men af Interresse fra det gode Hjertes Side er Gyrithes Fostrfader Rolf. Den Hengivenhed, han viser for Gyrithe, gjør os ham kjær, hvorlidet han end foretager til hendes Bedste. Hvad han kunde have været, troer Anm. at kunne udpege deels ved at bemærke Ordet Fosterfader, og deels henvise til hvad S. 285 og 86 er sagt. Man maae virkelig beklage, at

han er dannet for en eneste Scene, hvorfra han for stedse gaaer bort med Gyrithe. Denne Bortgang, og Levtet at bringe hende til sin Bolig, gior det indlysende, at det maa være ham, der hjalp hende til Rustningen hvori hun siden fremtræder som Kjæmpe. Et ualmindeligt Vovestykke af den svage, raadvilde Olding, der vel vidste, at det ikke var ustremtet Kamp, og det er heller ikke Faderkjærlighed at han derpaa saa aldeles overgiver sin ædle modige Fosterdatter At Syvard overseer denne hemmelige Bistand, han maatte indsee at Gyrithe havde, svækker Rolfs Værdighed og interressante Activitet. Ellers troer Anm. at hans Tilstedeværelse maatte i flere Scener have været fordeelagtig, saaledes i Bryllupsscenen, og 4 A. 8 Sc., hvis denne egentlig burde staae der.

Det tilkom unægtelig ham, at forene Hald. og Gyrithe, som Løn for hans herlige Bestræbelse; en skjøn Handling der fra den moralske Følelses, og den dramatiske Situations Side maatte have vundet betydelig ved den ærværdige fromme Olding. Hvorfor skulde man vel forskyde ham

mere end Alvilde. Begge staae jo i Troskabs og Hengivenhedens herlige Lys.

Man indseer heraf at Anm. ikke ubetinget billiger Suhms Skitze til Rolfs Characteer naar han siger: "Rolf var af en mild Tænkemaade, meget eftergivende, vilde stedse forene og bilægge alle Ting, og derhos noget forsængelig og frygtsom. "Intet kunde mere vanhelde Rolfs Characteer end Forsængelighed, hans Svaghed maatte under alle Omstændigheder begrundes i frygtagtsom Ærlighed, thi han burde unægtelig være dansk. Det var Synd at bebyrde Stykket med flere slette eller svage Personer.

(Fortsættes.)

Om Jüngers Maneer.

Kunstdommerne paastaae, at Jüngers Lystspil ligne hinanden saa meget, at hans Pige- og Fædreroller have næsten altid det samme Physiognomie. Antaget, at dette er rigtigt, saa rammer denne Bebreidelse vel neppe Jünger ene. Tydstlands bedste dramatiske Digtere have alle de-

Yndlingscharacterer, som findes i alle deres Skuespil, kun med forskjellige Nuancer. Saaledes gjenfinder man i Ifflands Myndlinger, værdige Kone og Høstdagen Grundtrækkene af den unge Ruhberg*). Ludvig Brook, Hofraad Lestenfeld og Fritz Selbert have den samme Drift til at virke i en høiere Sphære; endogsaa hans Louiser og Marier ligne hinanden. Det samme gjælder om Hr. v. Kotzebue. Hans Grevinde Wintersen, hans Julie, hans Cora, hans Amalie Wildenhain**), have saavel nogen Lighed i Hovedtrækkene, som Jüngers naive Piger i Stregen i Regningen, den aabne Brevveksling, Reversen, Gjældsbeviset og Bortforslerne, men ere derfor ikke mindre elskværdige og kjære Piger, ogsaa altid mærkelig forskjellige fra hinanden ved visse Egendommeligheder. Det var altsaa ikke det, som man egentlig kan lægge Jünger til Last, men Indholdet af hans Lystspil passer maaskee formeget i samme Form; han gjør maaskee et for udsvævende Brug af sit misundelsesværdige Talent til Vittighed; Dialogen hersker maaskee for meget i hans dramatiske Værker. Heraf kommer det, at man altid forud spører en munter Pige og en bedraget Gammel i hans Comedier, at Kammerpiger og Tjenere nu og da snakke for meget over deres Sphæ-

*) I Forbryderen af Ærgjerrighed.
**) I Menneskehad og Anger, Indianerne i Engelland, Cora og Elskovsbarnet.

re, at mangt et Indfald contrasterer for meget og for afstikkende imod den finere Hovedtone i hans Værker, og at Dialogen iblandt er for langt udspundet. Jünger var for tro imod det Theater, han skrev for; det vil sige, han digtede for meget for sine Skuespillere, for de Roller, som han kunde faae bedst besatte; imidlertid veed dog enhver, at det, at skrive for Skuespillerne, og det, at skrive for Theatret ikke er aldeles det samme.

Epigram.

(Af G. F. Koch, see Zeitung für die eleg. Welt.)

Natur og Kunst.

Ei Barnets Uskyld Kjærlighedens Drift maa ville:
Ved dannende Natur saaledes Viisdom bød. —
Den klogre Kunst, som sjelden kun Naturen lød,
Lader paa Theatret selv den Elskerroller spille. —

I Søndags opførtes: **Fruentimmerhævn** og **Skjelmen og Dosmeren.** Søndagen den 12te April gives: **Bedragerie af Kjærlighed og Dobeseddelen** — Om den unge bidsige **Kone**, som Tirsdagen den 31te Martii første Gang opføres, i næste Nummer.

For Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

No. 25.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Søndagen den 5te April opførtes Fruentimmerhævn, Skuespil i 3 Akter af Dupaty, oversat af Hr. N. T. Bruun. I Nummer 4 af dette Blad er omtalt en Forestilling af dette Stykke, som uden at besidde nogen eiendommelig Værd dog altid har vundet saa meget Bifald. Da Stykket ikke er trykt, vil Anm. ikke indlade sig i nogen Undersøgelse af dets enkelte Dele, men blot anmærke, hvad han haaber enhver vil indrømme ham, at Intriguen er ligesaa forslidt og flau, som uhensigtspassende og usikker, og at Stykket vrimler af Usandsynligheder, og ikke er aldeles frit for Slibrigheder ja endog Smudsigheder, som man ikke skulde vente at finde paa et Theater for Elever, som bestyres af to saa smagfulde Lærere. Hvor usandsynligt er det f. Ex.

ikke at erfare, at Lucretia i 3. Al. endnu ikke har læst den Billet, Lindor ved sin Sammenkomst gav hende, og hvor urimeligt, at den indeholder Oplysningen; hvorfra kommer den stærke Ringen paa Porten? hvorledes kommer Victorine, der er aldeles uindviet i Hemmeligheden, til at lyve for Lucretia ved at fortalle, at Fru Verseuil er vendt om igjen og ringer? hvorledes til at sige den Usandhed: "i dette Øieblik kjørte Fru Verseuil herfra?„ hvorledes stemmer det med Pryden Lucretia, som saa ivrigen søger at undgaae Skinnet, at hun bærer en billet doux og en Ring til Skue for de øvrige Damer, som søge enhver Leilighed til at gjøre hende mistænkt? og saaledes mange Steder, hvor de haandgribeligste Usandsynligheder paatvinges os. Hvad de uanstændige Steder angaae, da frembyde f. Ex. Scenerne imellem Lucretia og den formeente Lindor fyldestgjørende Beviser derpaa; Anm. vil blot nævne Fru Verseuils saa upassende Afkladning og de deraf flydende Replikker. — Hvad Forestillingen angaaer, da er dette Stykke unægteligen Elevernes Triumph; det udføres med en Rasthed og en Rigtighed, som man kun kunde vente i et Stykke, der spilledes blot af Skolens ulige bedre Øvindepersonale. — Iør.

Olsen og Busk gave begge deres Roller fortræffeligen; ogsaa Jfr. Bassee, Thomsen og Abildgaard vare upaaklagelige, hvilket ikke gjælder om Jfr. Knop. I Henseende til Jfr. Ahrends henholder Anm. sig til, hvad han i forrige Nummer har sagt om hendes huldige Flid, hvorpaa Skuespillerinden ogsaa ved denne Forestilling aflagde kjendelige Prøver.

Derefter gaves **Skielmen og Dosmeren** eller **de to Friere**, Comedie i een Akt, oversat efter Patrats franske Original, ved N. T. Bruun. Fortjener noget Theaterprodukt at kaldes maadeligt i høieste Grad, er det vistnok dette Stykke, som det er ubegribeligt, Publikum taaler. Det eneste, der kan interressere, er Jocrisse, hvis Pudseerligheder dog for en stor Deel ere hentede fra Holbergs pantsatte Bondedreng. Anm. kiender ikke Patrats Original, og veed derfor ikke, om det er Forfatteren eller Oversætteren, der har givet Jocrisse denne holbergske Fernis, sikkert er det, at den opliver og forskjønner ham. Ved Skjelmen bør vel forstaaes Rouffignac, ihvorlidet han end fortjener dette Navn, i det ringeste ikke brugt i Modsætning af Ordet Dos-

mer; thi Rouffignac er paa sin Maade vel saa stor Dosmer som Jocrisse.

Bremont, en rig Privatmand, var Hr. Simonsen. Rollen er temmelig ubetydelig, og det lykkedes ikke for Skuespilleren at give den nogen synderlig Interesse, skjøndt enkelte Steder, f. Ex. Slutningen af 10 Sc. med Derac, Emmelina og Suzette, vare ret hældige.

Emmelina, hans Datter: Jfr. Abildgaard. Skuespillerinden fremstillede Emmelina som en attenaars Pige, der, uden Kundskab til Verden, er blevet heftigen forelsket i et Menneske, hun i nogle Øieblikke maa frygte for at miste; hun er god og naturlig naiv. Saaledes omtrent sagde Jfr. A. at fremstille hende, men hun naaede ikke sit Øiemeed aldeles, hendes Naivitet var for konstlet, og man mærkede kort sagt for meget, at det var paa Theatret, Handlingen foregik. Saaledes kunde man f. Ex. i 2 Sc. med Suzette ikke miskiende Flid for at synes naturlig og naiv, men netop denne tydeligen sporlige Flid for at synes, er det, Anm. troer, ikke burde finde Sted, dersom det ellers er sandt, at Naturen, det vil sige den forædlede Natur, bør

foretrækkes for Kunsten. Hvorfor Jfr. A. ievrigt havde valgt denne Maade at behandle Rollen paa, at gjøre Emmelina til et Naturens Barn, indseer Anm. ikke; den rigtigste er det neppe, og den behageligste blev det ikke.

Hr. Schiern var hendes Elsker Derac, som i 10 Sc. ikke synes at være forvirret nok, ligesom det ikke heller i samme Scene lod til at være ham saa meget om at gjøre, at faae Bremont ud af sin formeente Vildfarelse. Iøvrigt fordærvede Hr. Sch. ikke denne i enhver Henseende ubetydelige Rolle.

Suzette en gammel Pige, Bremonts Husholderske, blev meget vel udført af Jfr. Hedeberg, som rigtigt og uden al Carricatur viste den gamle, godlidende Pige, som inderligen hænger ved sit Herskab, og er villig til med ganske Hjerte at tjene Emmelina og hendes Kjærlighed. Rollen har, som alle de foranførte, ikke meget at betyde, men tabte vist intet af sin Interesse ved at være betroet i Jfr. Hs. Hænder.

Fuldkomment rigtig var efter Anm. Mening Grundtrækkene til den Maade, hvorpaa Hr. Jordhøi fremstillede den gamle Tjener Lolive; thi en saa uventet Sorg, som den at miste sin unge Herre,

som af Faderen var ham betroet, og det, at miste ham paa en saadan Maade, maa nødvendigen paa en Olding, som Lolive, virke med dobbelt Tyngde, og udbrede en Skygge af Sørgmodighed over alt hvad han siger og foretager sig; man lægge nu hertil, at Lolives Sorg maa være blevet fornyet, og at Saaret maa bløde dobbelt stærkt ved nu at være ene kommet til det Sted, hvor han skulde bringe sin unge Herre, ved Tanken om, at han nu skal underrette baade Fader og Svigerfader om den sørgelige Hændelse, og ved Følelsen af, hvor voldsomt og nedbøiende det vil virke paa disse. Dette troer Anm. at kunne retfærdiggjøre den Maade, hvorpaa Hr. J. behandlede sin Rolle, skjøndt han ikke vil nægte, at der vel iblandt indsneg sig en Sovnighed, som, hvor naturlig den end kunde være, dog ikke var behagelig. Med Hæld og Hurtighed gik det Sted i 5 Sc., hvor Lolive og Rouffignac vexelvis sige afbrudte Sætninger.

Lolives Brodersøn Rouffignac: Hr. Wildt. Temmeligen maadeligt blev denne Rolle i det Hele givet, og Skuespilleren fortjente vist ingen Tak af Forfatteren ved endydermere at hæve Dosmeren og undertrykke Skielmen hos Rouffignac, en Vej, som Forfatteren vel selv paa en Maade har vist, men

som neppe ferer til Maalet, forudsat, at man antager Sandhed derfor. Hr. Ws. grimasserende Indrædelse bebudede strax den aldeles urigtige Maade, hvorpaa han vilde give den fremstillende Rolle, og ærlig vedblev han med den, endogsaa i 19 og 21 Sc., der rigtigen spillede, dog vilde byde nogen Moerskab. Det bedste Sted, Hr. W. havde, var det allerede omtalte i 5 Sc., hvor de afbrudte Sætninger bleve sagde Slag i Slag, saaledes som det er nedvendigt, naar det Usandsynlige ved en saadan Tale nogenlunde skal formildes. Hvorfor Rouffignac fra 14 Sc., er iklædt en Fløiels Kjole, som var brugeligt for et halvt Seculum siden, er noget ubegribeligt, da han selv udtrykkeligen siger at ville tage en af Deracs Klædninger paa, og neppe vilde Derac, i det ringeste efter den Klædedragt at dømme, hvori man nu seer ham, vise sig med en Kiole og en Frisur, som den, hvormed Rouffignac fremtræder. Vel sandt, i 25 Sc. siger Jocrise; "Gav"strik! til en Herre med baldyret Kjole„ men i 16 Sc. hvor Rouffignac skulde sige: "nu gaaer jeg "ind og tager min Chapeaubas og min Kaarde;„ var denne Replik forandret til: "nu gaaer jeg ind og pudser mig lidt,„ hvorfor kunde den baldyrede

Kjole da ikke ligesaa godt været forandret til den smukke, den moderne e. s.

Jocrisse blev udført af Hr. C. Bruun, der i denne Rolle for første Gang offentligen betraadte Skuepladsen, og det paa en Maade, der vakte de største Forhaabninger om denne udentvivl meget talentfulde unge Skuespiller. Hr. B. spillede med en Natur og Simpelhed, som vi kun saare sjelden finde, og aller sjeldnest hos Comikere, som i Almindelighed er henfaldne til den Feil, ved stærk Vægt, Geberder eller stigt at hæve det dumme eller vel endog det slibrige, Forfatteren har lagt dem i Munden, være sig nu, fordi de enten troe at burde komme Publicum til Hjælp, som de maaskee ikke anse istand til paa anden Maade at mærke og fatte Vittighederne eller hvad det kan være, eller fordi de anse det for deres Pligt at vise, at de selv forstaae Forfatteren og have fattet hans Mening. Jo almindeligere denne Feil er, desto mere fortiener Hr. B. at roses for den naturlige Simplicitet, hvormed han uden al Pretension fremførte alle de Latterligheder, Jocrisse har at sige. Ægte comisk var Skuespilleren overalt, men særdeles i Scenerne med Rouffignac, Suzette og Emmelina, hvor Jocrisse saa troligen men tillige saa taabeligen opfylder sin nye Herres Villie; hvo kunde

saaledes f. Ex. holde Latteren tilbage der, hvor Jocrisse med den utrolige Lethed og Hurtighed opramser alle de Haandværksfolk, Rousſignac skal have bestilt til Emmelina: "nogle Skræddere, nogle Skomagere, nogle Grovsmede, nogle Blytækkere, nogle "Barberer„ — og der, hvor han troer at gjøre sine Sager synderligen godt, ved bestandigen med den alvorligste Mine at vedblive at sige: "jeg bryder "mig en god Dag om hvad Herren siger.„ Hvor bekjendte vi end fra den pantsatte Bondedreng ere med dette Indfald, og hvor meget moersommere og naturligere det endog kommer hos Holberg, forfeiler det dog heller ikke sin Virkning hos Jocrisse. Anm. gier sig en sand Glæde af at kunne gjøre sine Læsere opmærksom paa et udentvivl udmærket Talent, der strax ved sin Banes Begyndelse lover saa meget, og som sikkert heller ikke vil svige de vakte Forventninger, dersom han, uden at angribes af Nutidens Smitte, blot vil søge det Sande ad den rigtige Vei, den være nok saa trang og tornefuld i Begyndelsen, snart forsvinde Tornene, og da vandrer den Seirende i Roses, og Garriks og Schreders Spor Hæderens og Udødelighedens Krands imøde, der vinker ved Banens Ende.

Picard, Opvarter i Værtshuset, var Hr. Lund, der meget vel viste sin ved Ducater fremkragte Feielighed. — Hr. Rungsted var en Postkarl, og fremstillede ret godt dennes Drukkenskab, især blev hans sidste Replik sagt meget vel: „Alle de Penge, jeg faaer, det er Drikkepenge; det maa jeg forstaae.“

Gyrithe.

(Fortsat.)

Man kan ikke imidlertid miskjende den inderlige Hengivenhed for Gyrithe hos Rolf ligesaalidet som hos Alvilde, denne trofaste Veninde, denne ædle Skjoldmee, som man meget maa beklage at være stødt i den ubetydelige Fortrolighedsform. Hendes kjække Adfærd viser os hende som Skjoldmee, men hendes Hjerte lader os kjende den elskværdige gode Pige. Det er det værdigste og skjenneste characteristiske Begreb man kan bibringes om hende, det at hun er „en kiærlig Vogterske for Haldan i Gyrithes Hjerte.“ Den Sammenligning man saa

naturlig maa anstille mellem hende og den snedige Thora sætter den skarpsindige Kunstkærer Engels fine Bemærkning i det klareste Lys, naar han i sin Philosophie für die Welt siger: "Det er sandt, man behøver kun at kjende Dyden for at elske den; men for ret heftig at elske den, maa man kjende Lasten.." — En Sandhed der ligger i den ægte dramatiske Fordring: om afstikkende Characteertegninger. — Dog det Begreb, Anm. her har fremsat om Alvilde, leder til en Indvending, der for Øieblikket vil synes noget vigtig. Man vil spørge, ligger deri ikke en vis krænkende Mistroe til Gyrithes sande Kjærlighed og Troskab: at Hald. gav hende sin Søster til kjerlig Vagt for sig i hendes Hjerte? og dog siger han

Hvo selv er troe, befrygter ei Utroskab.

eller forekommer det ikke endog, som Alvilde skulde overtale Gyrithe til at elske Hald. efter at hun dog, afslog hans Haand da om han beiled og dulgte, kold hvor varmt hendes Hjerte talte. Nei! saavidst som det er: at man frygter altid for at tabe det man elsker, saa umiskjendelig var her den oprigtige Elskers Omhyggelighed da den tunge Nød-

vendighed rev ham fra den Elskede. Kun dette, at der var en Thora, maatte allerede meget forhøje Alvildes sande Værd og Nødvendighed; thi Fraskand kjølner, og hvad virker da ikke en snedig Tho. hvasse Tunge. — Ogsaa som Veninde eller som hun selv udtrykker sig, ringe Terne, satte han hende til at drage Omhue for Gyrithes Velbefindende, — en Omhu der i de saare urolige Tider var ikke unødvendig. — Hvad Alvilde var efter dette Begreeb vi have fattet om hende, lægge man Mærke til ved den Iver hvormed hun taler den elskede Broders Sag, den modererte men billige Bebreidelse

Ved Thor en sælsom Kamp og ret beleiligt
Et Skjul for den saa smildt forraadte Troskab.

den ædle stolte Selvfølelse af hvad hun er, og hvad hun i det skjenneste Drømmerie udrettede, som nu saa slet belønnes ved Gyrithes Forsæt at ægte Syvard, hvilket hun billig maatte troe, da hver en Dansk bekræftede hendes Elskov. — Men den Lethed til at troe Gyrithes Retfærdiggjørelse paa hendes blotte Udsagn, kan man betvivle om har sin Grund i det gode Hjerte, eller i en ufor-

sigtig Lettroenhed; thi vel bedrager Skinnet saare tidt; men der hvor Kjendsgjerninger saagodtsom colluderer med Udsagn, er fortrinlig Vaersomhed høist nødvendig. Altsaa hertil maae man svare: at man hos Alvilde maae finde det naturligt at det søsterlige Venskab taler i den raisonnende Fornufts Sted; men med dette Forsvar gaaer man Digteren imøde med en Fordring han saa lidet har paaagtet; og det er: Vedligeholdelsen af saa skjøn en Characteer som Alvilde virkelig kunde og burde være. Med altfor usandsynlig Kulde modtager hun Gyrithes saare vigtige Retfærdiggjørelse, og dog er det utroligt, at hun derved maatte føle saa lidet. Det er høist smertelig ved en fornærmende Mistro at krænke det man har kjær. Den inderligste Fortrydelse er altid en Følge heraf hos det gode Hjerte. At man hos Alvilde savner Glæde over den lykkelige Fuldtagelse og Anger over de ufortjente Bebreidelser, hun udstødte mod Gyrithe, grændser derfor til Ligegyldighed. Ogsaa ønskede Anm. efter denne Opdagelse ikke dette straffende Svar.

Gyrithe.

Har han forglemt Gyrithe.

Alvilde.

Han opfylder
hvad Du forlangte!
hvis Braad hun ogsaa fulgte og tilstod.
O! jeg selv er skyldig ꝛc.

Med 2 A. 5 Sc. den fromme Ben

Freja!
Beløn Du snart den Huldes Mod og Kummer
Og Haldans Troskab ved dit Alters Lue.

tabes Alvilde; thi vel er hun tilstede i 3 A. 8 Sc., hvor Hildiger drikker Drottes Minni, men man gjenkjender hende saare lidet der, saavelsom i Slutningsscenen, hvor hun ender Stykkets recitterende Deel med den for hende i det Øieblik høist uværdige Replik:

Velan saa lad da Bryllupssangen tone
Kong Syvards Brudepiger Eder lyse
Hen til det Leje de har ham beredt.

Ligesaa mild blid og oprigtig Alvilde var, saa stiv, falsk og haard var Thora siger Suhm, og vor dramatiske Forf. har paa flere Steder ved denne Replik tilsøiet listig for at udbedre det sande og charakteristiske Begreb om den qvindelige Slangelist, der under Venskabs og Hengivenhe-

dens Skikkelse, arbeider paa at tilintetgjøre Gyrithes Troskab mod Haldan og at vinde hende for Syvard, for derved at tilfredsstille sine egennyttige Hensigter. Saa almindelig denne Charakteer end kan være, saavel er det dog imidlertid at Forfatteren har givet os det sande Billede af Kjennets foragtelige Udslud, med Hensyn paa den moralske Tendents; thi Engel siger om slige Charakterer, at man gemeenlig lærer meget af dem i Hensigt til Menneskekundskab, og i Hensigt til Klogskab i det daglige Liv. Naar man altsaa i Skuespillet antager et moralsk Øiemeed, er det vidst ogsaa sandt, at Digteren, der skildrer Lasten i al sin naturlige Hæslighed, bedrer mere end den, der altid rører. Det fører derfor til en af de vigtige Bemærkelser ved Thoras Characteer. At skjelne den søde Veltalenhed, den udstrakte Omhyggelighed og den uskyldige Skikkelse, hvori hun søger at indhylle sit onde Hjerte. For at kunne virke med Nytte maatte hun eie Gyrithes Fortrolighed, for at eie den, maatte hun paalyve sig den inderlige Deeltagelse i hendes Lykke, der paa en Maade berettigede hende til at tale saaledes:

Den skjønne Syvard er din Haand dog værdig
Stor Vagt gav Freja Syvard i hvert Hjerte.

Dog er Anm. ikke enig i den ædelmodige Overtalelse, hun altid anvender, at hun aldrig taler om Haldan. — At hun ikke benytter sig af hans Fraværelse for at udgyde Bagvaskelsens Gift i Gyrithes saarede Hjerte, at hun ikke talede om hans Utroskab og derfor med Iver tilraadte Gyrithe at fravende ham sit Hjerte; hvad formaaer ikke en Thora — og hvad er hun ikke istand til at ville formaae. —

(Fortsættes.)

Søndagen den 12te April opførtes Dobefeddelen og Bedrageriet af Kjærlighed, Skuespil i 3 Akter, efter det Franske oversat af Hr. L. Kruse. Søndagen den 19de er bestemt at gives en gjentaget Forestilling af Reversen. Fredagen den 10de blev givet Bonden som Dommer, et nyt Stykke. — Bemærkninger over den unge hidsige Kone, som formedelst Mangel paa Rum, ikke dennegang kunde meddeles, skal i næste Nummer følge.

Rettelse.

No. 24, pag. 375, Lin. 6, staaer: naaer end ikke Villien saa lang som Eynen; læs: naaer end ikke Eynen saa langt som Villien.

For
Skuespilyndere.

Et Ugeblad.

No. 26.

Udgivet af Thortsen, Stud. Juris.

Trykt og forlagt hos E. M. Cohen.

Armida lader sig aldrig see uden auf einer feurige Drache.
Det er noget andet als eders mavre Comedier.
Holberg.

Publicums vanartede Smag.

Det seer sandeligen Dag for Dag mere og mere betænkeligt ud for den dramatiske Digtekunst, naar man lægger Mærke til, for hvilken Classe af Skuespil vore Tilskuere vise en herskende Lyst. Det er ikke mere Kunsten, som henrykker dem ved et Drama, det er Forplumringen, som herser i det. En ukonstilet, menneskelig Tildragelse trækker dem ikke mere, de ville bestandigen have uophørligen afvexlende eventyrlige Begivenheder og Hændelser. Ikke det Fine i Charakteristikken pirrer deres Appetit men kun det Overdrevne og Brogede; de ville ikke mere græde, men de ville hyle og hulke; og ikk

ikke alene hyle og hulke ville de, men i det samme Øieblik vill de ogsaa udøve en vild Renomist- og Dragonlatter. Man ter ikke mere skildre dem Dyden stille, beskeden og pretensionsløs; nei, skal den vinde deres Bifald, maa den males precieus, med tyk Sminke paa, og udpyntet med Fjederbuske og Bjelleklang. Lasten i sin naturlige, foragtelige Form, og var den end nok saa overeenstemmende med deres daglige Erfaringer, forekommer dem som en dramatist Rædsel; den maa træde frem for dem, udstafferet med Træk af Storhed og Elskværdighed, som egentligen ere Lasten ubekjendte; da skriger hele den uforstandige Hob: "Ah! ih!" og bilder sig endogsaa Gud veed hvormeget ind for denne Uforstand, som de give Navn af Tolerance og Menneskelighed. Revere, som kalde sig den undertrykkede Menneskeheds Hævnere, tøilesløse Oprørere, som med Frihedens Fane i Haanden lægge Sædelighed og Orden under Aaget, og ødelægge borgerlig Sikkerhed og Roe, ukydske Koner, som af den foragteligste Letsindighed bleve deres Pligt utroe, og nu broute med forladende Sønderknuselse og opheiesynende Selvfornægtelse; faldne Piger, som er udstoppede med Sentiments, og med Følsomhed og Uerfarenhed kaste et Slør over deres tabte Ustyldighed, det er

de Helte og Heltinder, som interressere saadanne Tilskuere. Uden coquetterende Dyd og uden glimrende Last erholder intet Skuespil deres Bifald. — Aldeles ikke bedre gaaer det med Skuespillerens Kunst. Rollen, men ikke hans Fremstillings Sandhed, erhverver ham Bifald. Naar Kunstneren eller Kunstnerinden har saadan en Helt, saadan en Heltinde at spille, saa blive de beklappede, beundrede, besjungne, stukne i Kobber, og det om de saa have tragereret, raset og tudet nok saa galt. Naar blot Farverne i deres Roller er lagte kjønt tykt paa, naar de blot have en vakker Figur, en hældig Tone, og en god Lunge til at skrige, saa spørges der aldrig efter Kunst. Studium, Raffinement, fiin Udvikling af Digterens Aand, reen Menneskenatur, Fremstilling, som holder sig neie til Sandhedens Grændser, ere Ting, hvorpaa Tilskuerne aldeles ikke tænke, hvorom der ikke existerer den fjerneste Idee i deres Hjerne, som det aldrig falder dem ind at fordre, og som, naar de virkeligen udøves, blive ganske ubemærkede af deres sløve Aand. — Altsaa er det ganske naturligt, at selv de bedre Skuespillere tabe Lyst og Kjærlighed for den sande Kunst; at de, for at erholde Brød og Anseelse hos Tilskuerne, heller ville

glimre ved Roller end ved det, som gjør dem til Kunstnere; naturligt er det altsaa ogsaa, at Digterne digte i denne Tilskuernes Smag, og Skuespillerne spille i denne Tilskuernes Smag, og maae digte og spille, naar de ville have Spise og Klæder; naturligt er det endeligen da ogsaa, at dersom denne Skuespilssmag saaledes vedbliver, hele Theatrets Væsen om faae Aar vil synke til et fuldkomment Barbarie.

Det være langt fra, at man bør blive ivrig herover; den sunde Fornuft bliver i vor Tid paa saa mange Maader baaret til Graven, at denne theatralske Galenskab just ikke er den meest paafaldende. Altsaa Fred med den! kun maae Tilskuere af den Art ikke paastaae, at de kjende, agte og understøtte Kunsten; en saadan Paastand, vilde være lige saa latterlig, som naar nogen vilde erklære de berømte Abderiter for et aanderigt og smagfuldt Folk.

Gyrithe.

(Fortsat.)

Saare let var det og derved at skildre hendes tydeligt hvormeget Danmark vilde vinde ved, at

hun gav Syvard sin Haand og ikke lod sig forblende af en usandsynlig Mueligbed af Haldans Ankomst, og det vilde da falde naturligere at høre hende sige:

Selv Biarmer og Bolvise, begge Danske
Dig til Formynd're satte af din Fader,
Og Freias Præst, den vise Olding Asmund
Tilraade at forene Dig med Kongen,
Din svage Ret med Saxens stærke Vælde.

thi ellers er denne synderlige Iver for Syvard meget paafaldende, og maatte lede til den virkelige Mistanke: at hun derunder maatte have særegne Hensigter skjulte, saameget mere som hendes Overtalelseshigen er særdeles fremstikkende.

Det er ellers den ægte Charakteer i 2 A. 1 Sc. hvor hun veed at betiene sig af en billig Forternelse for at gjøre sit rene og patriotiske Sindelag ret kjendeligt, saaledes:

Vi lyde Dig trods denne blinde Vrede
Men dog skal Thora sørge for din Velfærd
Og klog fortie Saxens Drot din Haanhed,
At Du ei skal naar Aftenstjernen stiger
Fortryde hvad Du svoer før Solen sank.

Ogsaa 3 A. 1 Sc. fremstiller den listige, kloge Thora, der har sit opmærksomme Øie overalt, der besidder stor Aandsnærværelse og Dristighed. Hvor fiint opdager hun ikke den skjulte Dolk ved at rette paa Gyrithes Klædedragt og derved gjøre Opdagelsen til Handelsen; derefter under det saare smilde Paaskud berøver hende den.

Sligt farligt Redskab kunde saare Dig.

og gaaer bort med den, da Gyrithe fordrer den af hende, med den hengivne, men omhyggelige Ytring:

Tilgiv! jeg første Gang er Dig ulydig;
Haardt vilde Syvard straffe mig derfor.

Det er saare glædeligt for Menneskeheden, og saare heldigt anbragt hvad Alvilde siger:

Lad hende kun. Ei Ondskab flyer sin Løn

en Sandhed Digteren har sat i klart Lys ved just at lade Thora være den, som bringer Haldan i Kong Syvards Bryllupssal. Det er den herligste Straf, at hun selv vorder det Redskab, hvorved hendes mangehaande rænkefulde Anstrængelser blive frugtesløse, og siger:

Saa endog Du maatte
Mig trods din Falskhed bringe Nytte Thora.

Der ligger derfor og meget i disse hendes Ord, da hun opdager hvo de russiske Kiøbmænd ere:

Hvad har jeg gjort, hvor er jeg skuffet,

thi borte ere nu de herlige Forhaabninger, hun glædte sig ved i Monologen i 3 A 3 Sc.

Nu er hun der; min Løn jeg nu kan fordre;
Kong Syvard er en gavmild, god Be-
taler.

Den critiske Journal erindrede ved Suhms Fortælling, at Kongen maatte falde Mistanke til de foregivne Russer, da Begjeringen om, at de maatte være tilstæde ved Festen, kom fra Rolf. Fra en dobbelt Synspunkt er det altsaa fortræffeligt, at vor dramatiske Forfatter valgte Thora hertil.

Eneetale er Hjertets sande Sprog, derfor er hendes omtalte Monolog lige saa fortræffelig, som hvad deri forekommer er afskyeligt. — Man høre dette Spørgsmaal:

Hvo veed om ei Gyrithe selv i Morgen
Alt stemmer om udi en anden Tone,
Maaskee tilsidst hun takker mig endog!

og de Raisonnementer hvormed hun besvarer det:

Vel hendes Taarer tit har rørt mit Hjerte;
Men Qvindegraad forvandles let til Glæde!
Hvor frygted ikke nys hver af os Terner
De stemme Sarer! nu har hver sin Kjempe
Og Guld i Overflod!

Det kan man kalde den frække Ondskab, just den Tænkemaade man kunde vente hos en Thora med et saa fordærvet Hjerte, der er tillukt endog for de blide qvindelige Følelser, og hermed stemmer hældig endnu dette charakteriserende Træk, at hun efter at have med gjerrige Øine betragtet Syvards Gaver, der ligge urørte, ubrugte, foragtede af Gyrithe, tager den mindste Ring til sig, forsigtig nok til ikke at vække Mistanke ved at tage en større. Men heist usandsynligt falder det at hun taler om: at Gyrithes Taarer tidt har rørt hendes Hjerte. Der er altfor lidet menneskeligt ved hende dertil, end sige qvindelig Medlidenhed; man sporer i det mindste intet dertil, og dog maae man antage, at hun ikke lyver for

sig selv. Heraf indseer man hvor let et ubetydeligt Træk kan skade det heldigste Anlæg i en Charakteer, og med hvilken vedholdende og fiin Opmærksomhed den dramatiske Forfatter maae uddanne sine Personer. Men Monologen hører ogsaa til den dramatiske Kunsts sande Vanskeligheder; thi saa let blive de tidkjedsommmelige Fortællinger, og røber da Mangel i Genie og Meddelelsesevne; eller ogsaa udarte de til lidenskabelige Exclamationer, der sjelden nøie nok beregnes efter Illusionens Fordringer; og overalt aabner Digteren jo derved den talende Persons Hjertes hemmelige Kilder, og giver os Oplysning om dem; han maae derfor ogsaa regne paa: hvormeget det betyder, at det er det menneskelige Hjerte, han skal skildre, — og det er sjelden iagttaget af vore Forfattere. Af en heldig Monolog vinder Digteren meget; han gjør Tilskueren til sin dramatiske Persons uindskrænkede Fortrolige, stiller ham nærmere ind i selve Handlingen, ligesom og den Enetalende selv derved udkaster sin egen Charakteristik. Thoras Hjerte var neppe skabt for Venskab eller Fortrolighed, og dog trængte hun til at aabne sit Hjerte for nogen, at give sin Glæde Luft over den Seier, hun troede at have vundet; derfor taler hun med sig selv, og der-

for er Monologen paa sit rette Sted. Man sammenholde denne med Alvildes i 2 A. 4 Sc., og man vil finde den herligste Kontrast imellem Last og Dyd, den interessante Forskjellighed i Charaktererne, som Diderot med saamegen Skarpsindighed har udbredt sig over, og hvis Skillelinie han drager med megen Fiinhed. Han tilstaaer i de alvorlige Slags ikkuns Kontrasten imellem Bipersonerne; men at den der ogsaa fortrinlig kan anvendes, det seer man her. Anm. veed ikke om Gyrithe havde denne Mistanke; thi han forstaaer hende egentlig ikke naar hun siger i 3 A. 1 Sc.

Her var det nys — Hæl gribe Dig Du Falske,
Hvor Qvinden spaaede mig dette bittre Bryllup;
Men i dets Udfald løi Du sikkert
Trædske!

Er det Thora hun mener med den Falske? Thora var rigtig nok tilstæde, men hun svarer ikke derpaa; og da Replikken følger ovenpaa Alvildes Erindring til Ternerne at tie med deres Sange, saa kan man just ikke antage det; og dog var denne Materie saare naturlig og rimelig. Havde Thora ikke anordnet hendes Komme, kunde altsaa let være den, som dannede de Ord, hun kun i Tusmørke taler? Hvad for-

trinlige Digtere har vidst at udrette med slige ualmindelige Væsener, er bekjendt. Shakspears Hexescener i Macbeth og Valkyriescenerne i Evalds Balders Død, ere tidtnok med saamegen Feje beundrede og bragt under skarpsindige Undersøgelser. Hos disse vil Forfatteren formodentligen hente Forsvar for sin Spaaqvinde, som Anm. tilstaaer at finde ligesaa uinteressant som urigtig anbragt. Maaskee fordi hans Blik uvilkaarligen hefter sig paa disse uopnaaelige idealske Phænomener. Hvad der i Hedenoldet bidrog saa meget til disse Væseners mægtige Virkning paa den svage Fornuft, var det mystiske, det særegne i deres hele Existents; uden denne Glorie vare det Intet; og blive saa meget mindre i vore Dage, da vor Fornuft veed at skjelne imellem Digteren og sig. Det, som derfor gjør Sachsernes Spaaqvinde saa heist ubetydelig (om ikke latterlig) i vore Øine, er Maaden hvorpaa hun frembringer sin Spaadom, — man strax fristes til at sætte hende i Classe med de endnuværende kloge Koner, der uddrage deres Orakelsvar af Kaffekoppen og Kort.

(Fortsættes.)

Den 12te April opførtes paa Hoftheatret Dobeseddelen, hvis første Forestilling er omtalt i No. 24. Besætningen var den samme; Hr. Jordhøi var endnu lige saa usikker i sin Rolle som første Gang; Hr. Schierns Spil havde ikke lidt nogen mærkelig Forandring, hvorimod Jfr. Bassøe ikke var saa god som ved den første Forestilling, hvilken Forandring, dog i mindre Grad, ogsaa gjælder om Jfr. Ahrends. Dennesinde vandt Stykket ligesaa lidt Bifald som de spillende Personer, og visseligen fortjente heller ingen af Delene det. Derefter gaves Bedrageriet af Kjærlighed, hvilket indtrufne Omstændigheder hindrede Anm. i at see.

Søndagen den 19de April blev givet Reversen og Skjelmen og Dosmeren; den 26de er bestemt at opføres: Harlequin Patriot og den nye Fædrenes Skole.

